

БЕСТСЕЛЪР НА „НЮ ЙОРК ТАЙМС“

ГЕЙЛ ФОРМАН

Да остана ли?

Разтърсващ роман за
избора и за любовта,
поставени на границата
между живота и смъртта.

Clibri

ГЕЙЛ ФОРМАН ДА ОСТАНА ЛИ

Превод: Надежда Розова

chitanka.info

Разтърсващ роман за избора и за любовта, поставени на границата между живота и смъртта.

Един ден, започнал като всеки друг...

Миа има всичко: любящо семейство, прекрасен приятел, който я обожава, и бляскаво бъдеще, изпълнено с музика и с възможности за избор. Но само миг — и всичко това ѝ е отнето. Прикована между живота и смъртта, между щастливото си минало и неизвестното бъдеще, Миа прекарва един критичен ден, в който обмисля единственото останало ѝ решение — най-важното решение, което някога ще вземе.

Едновременно трагичен и обнадеждаващ, това е романтичен, приковаващ вниманието и облагородяващ разказ за спомените, музиката, живота, смъртта и любовта.

„Красив роман.“

в. „Лос Анджелис Таймс“

„Затрогващ роман... напомнящ за «Очи от рая» на Алис Сиболд. Форман умело създава запомнящи се герои и подръпва струните на сърцето, докато ние отгръщаме страница след страница и си изплакваме очите.“

в. „Бъфало Нюз“

„Трогателна и прекрасно написана... Внимание: Книгата несъмнено ще ви разплаче!“

в. „Сан Хосе Мъркюри Нюз“

„Тази книга разказва история, която не бива да пропускате, история за любов, приятелство, семейство, загуба, контрол и уменията да се справиш.“

сп. „Джъстин“

*На Ник
Напълно... Завинаги.*

7,09 Ч.

Всички мислят, че се случи заради снега. И в известен смисъл може би е вярно.

Когато се събудих сутринта, моравата пред къщата се оказа под тънка бяла покривка — едва два сантиметра и половина, но в тази част на Орегон само да ръсне снежец, и животът замира, докато единственият снегорин в окръга почисти пътищата. Всъщност от небето се сипе течна вода — кап, кап, кап, — а не замръзнала.

Навяляло е достатъчно, за да не ходим на училище. Малкото ми братче Теди надава боен вик, когато по радиото на мама с АМ обхват съобщават, че учебните занятия са временно прекратени.

— Снежна ваканция! — провиква се то. — Татко, хайде да направим снежен човек.

Татко се усмихва и потупва лулата си. Започна да пуши неотдавна като част от цялостното си преобразяване в ретро стил от 50-те години в дух „татко знае най-добре“. Освен това носи папийонки. Така и не мога да разбера дали цялата тази работа е изявителна, или язвителна: дали така татко заявява, че преди е бил пънкар, но вече е прогимназиален учител по английски, или всъщност фактът, че е станал учител, е предизвикал неговото връщане към миналото. Обаче ароматът на тютюна за лула ми харесва. Сладникав и пушечен, напомня ми за зима и печки с дърва...

— Може да направиш един храбър опит — казва татко на Теди, — обаче снегът почти не се задържа на пътя. Май ще е по-добре да се спреш на снежна амеба.

Личи си, че татко е доволен. Тънката снежна покривка означава, че всички училища в окръга ще бъдат затворени, включително моята гимназия и неговата прогимназия, следователно и той ще има неочакван почивен ден. Мама, която работи за туристическа агенция в града, изключва радиото и си налива втора чаша кафе.

— Е, след като вие днес ще кръшкате, няма начин аз да отида на работа. Просто не е честно. — Вдига слушалката да се обади, а след

като приключва разговора, ни поглежда. — Да приготвя ли закуска?

Двамата с татко прихваме едновременно. Мама приготвя само мюсли и препечени филийки. Татко е готвачът в семейството.

Тя се преструва, че не ни е чула, и изважда от бюфета пакет готова смес.

— Хайде, стига, какво трудно има? Кой иска палачинки?

— Аз! Аз! — провиква се Теди. — Може ли да сложиш и шоколадови пръчици?

— Защо пък не — отговаря мама.

— Уха! — възкликва Теди и размахва ръчички във въздуха.

— Толкова е рано, а ти направо кипиш от енергия — дразня го и се обръщам към мама: — Не бива да позволяваш на Теди да пие толкова много кафе.

— Вече му давам безкофеиново — изстрелва тя в отговор. — Просто си е темпераментен.

— Само мен да не ме накараш да мина на безкофеиново — подмятам.

— Това ще си е чисто малтретиране — отбелязва татко.

Мама ми подава чаша, от която се издига пара, и вестника.

— Има хубава снимка на твоя младеж — осведомява ме.

— Така ли? Снимка?

— Аха. Това лято го виждах само на снимка — стрелва ме мама с кос поглед, извила вежди: нейното изпълнение на изпитателно взирание.

— Да, така е — признавам и после неволно въздъхвам. Групата на Адам, „Шутинг Стар“, се прочува шеметно и това е страхотно — в повечето случаи.

— О, слава, неocenена си от младостта! — обажда се татко, но се усмихва. Знам, че се радва за Адам. И дори се гордее.

Отгръщам вестника на страницата с календара. Там има кратък материал за „Шутинг Стар“ със снимчица на четиримата непосредствено до дълга статия за „Бикини“ и снимчице на вокалистката на групата: пънк-рок примадоната Брук Вега. В материалчето се казва, че местната банда „Шутинг Стар“ ще подгръва за „Бикини“ на концерта в Портланд в рамките на националното турне на групата. Нито думичка за по-важната според мен новина, че предишната вечер „Шутинг Стар“ са били основният изпълнител в

един клуб в Сиатъл и че според есемеса, който Адам ми изпрати посред нощ, всички куверти били разпродадени.

— Ще ходиш ли довечера? — пита татко.

— Така смятам. Само да не затворят пътищата в щата заради снега.

— Задава се виелица — отбелязва татко и посочва самотна снежинка, която плавно се носи към земята.

— Освен това трябва да репетирам с някакъв пианист от колежа, който професор Кристи изнамери.

Професор Кристи, пенсионирана преподавателка по музика от университета, която ме обучава сериозно през последните няколко години, не спира да търси жертви, с които да свиря. „За да си във форма непрекъснато и да покажеш на онези сноби от «Джулиард» как се свири“, гласи обяснението ѝ.

Още не съм приета в „Джулиард“, но прослушването ми мина доста добре. Изсвирих Шостакович и сюитата на Бах като никога досега, все едно пръстите ми се бяха превърнали в продължение на струните и на лъка. Когато приключих, задъхана и с разтреперани от силното притискане крака, един от членовете на журито дори ми изръкопляска, което надали се случва често. Докато излизах, тътрейки крака, същият член на журито ми каза, че в колежа отдавна не са имали „момиче от Орегон“. Според професор Кристи това означава, че приемът ми е в кърпа вързан. Аз обаче не съм толкова сигурна, че е така. Не съм напълно сигурна и дали искам да е така. Точно като шеметния възход на „Шутинг Стар“ приемът ми в „Джулиард“ — ако изобщо стане — ще създаде известни усложнения или по-точно ще добави поредното усложнение към възникналите през последните месеци търкания.

— Трябва да пийна още кафе. Някой друг иска ли? — пита мама, надвесена над мен с допотопната кафеварка.

Долавям уханието на кафе — на тъмното, мазно и силно препечено кафе, което всички възрастни предпочитаме. Ободрявам се дори само от аромата.

— Чудя се дали да не се върна в леглото — признавам. — Виолончелото ми е в училище, така че не мога дори да свиря.

— Няма да свириш ли? Цели двацет и четири часа? О, смири се, съкрушено мое сърце! — възкликва мама. Макар с годините да започна

да харесва класическата музика — „както привикваш към вкуса на миризливото сирене“, — тя невинаги е възторжена публика на моите безкрайно дълги репетиции.

От горния етаж се разнася гръмовен трясък. Теди е заблъскал по барабаните си. Преди са били на татко — докато е свирел в адски известна в града и напълно неизвестна другаде група и е работел в музикален магазин.

Татко се усмихва широко, като чува думкането на Теди, а от тази усмивка мен ме пронизва позната болка. Знам, че е глупаво, но все се чудя дали татко не е разочарован, задето не станах рокаджийка. Искаше ми се. Обаче в трети клас в часа по музика си избрах виолончелото — изглеждаше ми почти като човек. Имах чувството, че ако свиря на него, то ще ми разкрие тайните си, затова започнах. И вече десет години не спирам.

— Край със съня — надвиква мама шумотевицата на Теди.

— Да знаете, че снегът се топи — оповестява татко, пафкайки лулата си.

Отивам да надникна през задната врата. Слънцето е разкъсало облаците, чувам как ледената коричка вече се топи. Затварям вратата и се връщам на масата.

— Май от окръжната управа се престараха — отбелязвам.

— Така е, но няма как да отменят отмяната на занятията. Птичето вече отлетя и аз се обадох, че няма да ходя на работа — казва мама.

— Точно така, обаче може да се възползваме от неочакваната благодат и да отидем някъде — предлага татко. — Да се поразходим с колата. Да идем на гости на Хенри и на Уилоу.

Хенри и Уилоу са едни от най-старите музикални приятели на мама и татко, на които освен това им се роди дете, и те са решили да се държат като зрели хора. Живеят в голяма стара селска къща. Хенри разработва някакви неща за интернет в обора, преустроен на кабинет, а Уилоу работи в близката болница. Имат си момиченце. Това е истинската причина мама и татко да искат да отидем. Теди току-що навърши осем, а аз съм на седемнайсет, което означава, че отдавна не излъчваме онази възкисела млечна миризма, от която възрастните се разтапят.

— На връщане може да се отбием в „Букбарн“ — подмята мама, като да ме подлъже. „Букбарн“ е огромна и прашна антикварна книжарница. В задната част са складирали плочи с класическа музика за по двайсет и пет цента, които май само аз купувам. Крия моята си купчина под леглото, понеже колекцията от класическа музика не е нещо, с което да се похвалят човек.

Показах ги на Адам, но чак пет месеца след като станяхме гаджета. Очаквах да се разсмее, но той е толкова готин с тесните си джинси и черните си гуменки, с рокаджийските си фланелки, които изглеждат непринудено раздърпани, и с готините си татуировки. Изобщо не проумявам как тип като него се хвана с момиче като мен. И точно затова, когато преди две години усетих да ме зяпа в кабинета по музика в училище, бях убедена, че ми се подиграва, и се скрих от него. Така или иначе, той не се смя. И се оказа, че под своето легло пък има прашна колекция от плочи с пънк и рок.

— Можем да се отбием у баба и дядо за ранна вечеря — предлага татко и вече се пресята към телефона. — Ще се върнем навреме, за да се добереш до Портланд — добавя, набирайки номера.

— Съгласна. — Не понеже съм изкушена от „Букбарн“, нито понеже Адам е на турне, нито понеже най-добрата ми приятелка Ким е заета с годишника. Дори не е, защото челото ми е в училище и ми се удава възможност да остана вкъщи, да гледам телевизия или да поспя. Истината е, че предпочитам да замина с близките си. Това също е нещо, с което човек избягва да се хвали, но Адам и тук проявява разбиране.

— Теди! — провиква се татко. — Обличай се. Заминаваме на приключение.

Теди завършва солото си с чинели и след секунди нахълтва в кухнята напълно облечен, все едно е навлякъл дрехите си, докато е препускал надолу по стръмното дървено стълбище на нашата викторианска къща, в която отвсякъде духа.

— „Край на даскалото, идва лято...“ — пее той.

— Алис Купър? — учудва се татко. — Ама вдигни повече летвата де! Поне дай нещо на „Рамоунс“.

— „Край на даскалото, точка край...“ — надвиква Теди възраженията на татко.

— Вечният оптимист — отбелязвам.

Мама се смее и поднася на масата в кухнята чиния с позагорели палачинки.

— Хайде, семейство, лапайте!

8,17 Ч.

Накачуваме се в колата — ръждясал буик, който вече беше стар, когато баба ни го подари след раждането на Теди. Мама и татко предлагат аз да карам, но им отказвам. Зад волана се настанява татко. Вече обича да шофира. Години наред упорито отказваше да вземе книжка и държеше навсякъде да ходи с велосипеда си. Навремето, докато свирел, отказът му да шофира обричал другите музиканти от групата на дълги часове зад волана по време на турнетата. Те само безсилно въртели очи. Мама направи много повече. Тя намилаше, увещаваше и понякога дори крещеше на татко да вземе книжка, обаче той се инатеше, че предпочита да върти педалите. „В такъв случай измисли велосипед, на който да се вози тричленно семейство и да не се мокри, когато вали“ — настояваше мама, а татко се смееше и обещаващо да се залови за работа.

Обаче, когато мама забременя с Теди, притисна татко здравата. Край, така каза. И татко явно разбра, че е настъпила промяна. Престана да се противи и извади шофьорска книжка. Освен това се върна в колежа и си взе дипломата за учител. Явно, докато имаш едно дете, можеш да си позволиш да позабавиш зрелостта, но с две вече е време да пораснеш. И да носиш папийонка.

Тази сутрин татко си е сложил папийонка, спортно сако от някакъв напръскан плат и стари трандафори.

— Виждам, че си се облякъл като за сняг — отбелязвам.

— Аз съм като пощата — отговаря татко, докато стърже снега от колата с един от пластмасовите динозаври на Теди, пръснати по моравата. — Нито лапавица, нито дъжд, нито цял сантиметър сняг може да ме принудят да се облека като дървосекач.

— Ей, моите роднини са били дървосекачи! — предупредително се обажда мама. — Никакви подигравки с белите работяги.

— И през ум не ми минава — отговаря татко. — Просто очертавам стилистичните различия.

Налага се татко няколко пъти да завърти ключа, преди колата да изключе и да запали. Както обикновено, разразява се битка каква музика да слушаме. Мама иска националното радио, а татко — Франк Синатра. Теди иска „Спондж Боб Квадратни гащи“^[1], а аз — станция с класическа музика, но понеже съм единственият почитател на класическа музика в семейството, съм склонна да направя компромис и да се съглася с „Шутинг Стар“.

Татко посредничи за сделката:

— Понеже днес пропускаме училище, трябва да послушаме новините, за да не останем съвсем неуки.

— Струва ми се, че се казва „неучени“ — обажда се мама.

Татко завърта очи, полага снизходително длан върху ръката на мама и се прокашля по своя си учителски начин.

— Та, както казвах, най-напред ще послушаме националното радио, а когато свършат новините, ще намерим станция с класическа музика. Теди, теб няма да те измъчваме с това. Ти можеш да използваш дискмена — обяснява татко и се заема да откачи портативния плейър, който е свързан с радиото в колата. — Обаче не може да пускаш Алис Купър в колата ми. Забранявам ти. — Татко отваря жабката и разглежда съдържанието ѝ. — Какво ще кажеш за Джонатан Ричман?

— Искам Спондж Боб. Вътре е — крясва Теди, започва да подскача на мястото си и сочи към дискмена. Явно сиропираните палачинки с шоколадови пръчици са подсилили присъщата му темпераментност.

— Синко, направо ми късаш сърцето! — шегува се татко. И двамата с Теди сме отраснали на откачената музика на Джонатан Ричман, който е музикалният светец покровител на мама и татко.

След като сме уточнили избора на музиката, можем да потегляме. Тук-там по пътя има сняг, но на повечето места просто е мокро. Ама нали сме в Орегон, тук пътищата винаги са мокри. Мама се шегуваше, че неприятностите почват, когато пътищата са сухи. „Хората се надпреварват, зарязват всякаква предпазливост и карат като кретени. Ченгетата направо не могат да пишат глобите за превишена скорост.“

Облягам глава на прозореца и съзерцавам прелитания пейзаж — жива картина от зелени борове, на места заснежени, тънки ивици бяла мъгла и тежки сиви буреносни облаци. В колата е топло, прозорците непрекъснато се запотяват и аз рисувам завъртулки по стъклата.

След края на новините превключваме на станцията с класическа музика. Чувам първите акорди на Соната за виолончело № 3 на Бетовен, която би трябвало да репетирам днес следобед. Сякаш е някакво вселенско съвпадение. Съсредоточавам се над тоновете и си представям, че свиря аз, признателна съм за тази възможност да се упражнявам, щастлива съм да бъда в топлия автомобил със сонатата и със семейството си. Затварям очи.

Човек не би допуснал, че радиото ще свири и след това, обаче свири.

Колата е изтърбушена. Ударът с четиритонния камион, който се носеше със сто километра в час и се заби право в дясната предна врата, имаше силата на атомен взрив. Откърти вратите и запокити дясната предна седалка през прозореца на шофьора. Преобърна шасито и то отскочи през пътя, разкъса двигателя, все едно е крехка паяжина. Метна гумите и джантите навътре в гората. Запали части от резервоара и езиците на малки пламъчета близнаха мокрия път.

Освен това имаше много шум. Същинска симфония от стържене, хор от пукане, ария от взрив и накрая — тъжният трясък на твърд метал, врязал се в меките дървета. После всичко утихна, остана само Соната за виолончело №3 на Бетовен. Радиото в колата незнайно как остана свързано с акумулатора, затова Бетовен продължи да звучи в отново притихналата февруарска сутрин.

Отначало ми се струва, че всичко е наред. Първо, още чувам Бетовен. Освен това съм тук, в канавката отстрани на пътя. Дънковата пола, плетената жилетка и черните ботуши, които си сложих сутринта, ми се струват съвсем същите като на тръгване от къщи.

Покатервам се върху насипа, за да огледам колата по-добре. Всъщност кола вече няма. Останал е само метален скелет без седалки и без пътници. Което означава, че близките ми са изхвърчали от колата точно както и аз. Изтривам ръце в полата си и тръгвам по пътя да ги намеря.

Най-напред виждам татко. Дори от няколко метра разстояние забелязвам как лулата издува джоба на сакото му. „Татко!“, провиквам се, но докато се приближавам, пътят става хлъзгав и се оказва осеян със сивкави парчета от нещо, което прилича на карфиол. Знам какво

виждам в този момент, но не го свързвам веднага с баща си. В съзнанието ми изникват новини за пожар или торнадо, който опустошава нечия къща, но оставя съседната непокътната. Върху асфалта има късчета от мозъка на татко. Лулата му обаче още си е в левия му преден джоб.

След това откривам мама. По нея няма почти никаква кръв, но устните ѝ са посинели, а бялото на очите ѝ е червено като на вампир от евтин филм на ужасите. Изглежда съвсем нереална. От нелепия ѝ вид на зомби ме обзема паника, която като птиче започва да се блъска в гърдите ми.

Трябва да намеря Теди! Къде е той? Завъртам се, внезапно ужасена, както когато го изгубих за десет минути в магазина за хранителни стоки. Сигурна бях, че са го отвлекли. Разбира се, оказа се, че е отишъл да разгледа щанда с бонбоните. Когато го намерих, се чудех дали да го прегърна, или да му се разкрещя.

Хуквам обратно към канавката, откъдето съм тръгнала, и виждам от нея да стърчи нечия ръка. „Теди, тук съм! — провиквам се. — Подай ръка, ще те издърпам!“ Обаче, когато приближавам, забелязвам да блещука сребърна гривна с фигурки на малко виолончело и китара. Адам ми я подари за седемнайсетия ми рожден ден. Моята гривна. Сутринта я носех. Поглеждам към китката си — все още я нося.

Прокрадвам се по-близо и установявам, че онова там не е Теди. Аз съм. Кръвта от гърдите ми се е просмукала през ризата, полата и пуловера ми и се стича върху белия сняг като капчици боя. Единият ми крак е изкривен, кожата и мускулите са се свлекли и отдолу се белее костта. Очите ми са затворени, а тъмнокестенявата ми коса е мокра и ръждивочервена от кръвта.

Обръщам се рязко. Не е вярно. Не може да бъде. Ние сме семейство, излязло да се поразходи с колата. Не е истина. Сигурно съм заспала в колата. „Не! Стига! Моля те, стига! Нека да се събудя!“, крясвам в мразовития въздух. Студено е. Би трябвало от устата ми да излиза пара. Но не е така. Поглеждам надолу към китката си, която изглежда здрава, без рани и без кръв, и я ощипвам с всичка сила.

Нищо не усещам.

И преди съм имала кошмари — че падам отвисоко, че изнасям концерт с виолончелото, но не знам какво свиря, че късам с Адам, — обаче винаги съм успявала да се накарам да отворя очи, да повдигна

глава от възглавницата, да спра филма на ужасите, който се разиграва зад затворените ми клепащи. Опитвам отново. „Събуди се! — крещя. — Събуди се! Събудисесъбудисе!“ Ала не се събуждам. Не се получава.

И тогава чувам нещо. Музиката. Още чувам музиката. Съсредоточавам се над нея. Пръстите ми се движат, сякаш свирят Соната за виолончело №3 от Бетовен — често го правя, докато слушам произведения, които разучавам. Адам го нарича „въздушното чело“. Все ме моли някой път да посвирим в дует: той — на въздушна китара, аз — на въздушно виолончело. „А когато приключим, просто ще изхвърлим въздушните си инструменти — шегува се той. — Сигурен съм, че ти се иска.“

Свиря, мислейки само за това, докато и последната искрица живот в колата угасва, а с нея заглъхва и музиката.

Не след дълго се задава воят на сирените.

[1] Популярен детски анимационен филм на режисьора Стивън Хиленбърг. — Б.пр. ↑

9,23 Ч.

Мъртва ли съм?

Наистина се налага да се запитам.

Мъртва ли съм?

Отначало ми се струваше очевидно. Че само временно стоя тук и наблюдавам, просто прелюдия преди ярката светлина и животът, превъртял се като на филмова лента, да ме отнесат там, където трябва да отида след това.

Само че парамедиците вече са тук заедно с полицаите и пожарникарите. Някой е покрил тялото на татко. А един пожарникар пъха тялото на мама в найлонов чувал. Чувам го как разговаря за нея с друг пожарникар, на вид не повече от осемнайсетгодишен. По-възрастният обяснява на новака, че вероятно мама е понесла първия удар и е умряла на място, което обяснява липсата на кръв. „Незабавен сърдечен удар — казва мъжът. — Когато сърцето ти не изпомпва кръвта, тя просто се просмуква.“

Не искам да си го представям — как мама се просмуква. Затова се замислям колко подобаващо тъкмо тя е поела удара, предпазила ни е от него. Не го е избрала, просто си е такава.

А аз, мъртва ли съм? Аз, дето лежа край пътя и кракът ми виси в канавката, съм заобиколена от екип мъже и жени, които като обезумели ми правят някакви промивки и пъхат във вените ми един господ знае какво. Полугола съм, понеже парамедиците са разкъсали ризата ми. Едната ми гърда се вижда. Смутено отмествам поглед.

Полицаите са оградили периметъра със сигнално осветление и отпращат колите и в двете посоки — пътят е затворен. Учтиво предлагат на хората други възможни маршрути, обиколни пътища, по които да стигнат закъдето са тръгнали.

Хората в колите сигурно трябва да отидат някъде, обаче много от тях не обръщат. Излизат от автомобилите и остават прегърнати на студа. Оглеждат местопроизшествието. После отместват поглед, някои плачат, а една жена дори повръща в папратта отстрани на пътя. Не ни

познават и не знаят какво ни се е случило, но се молят за нас. Усещам, че се молят.

А това също ми подсказва, че съм мъртва. Това и фактът, че тялото ми явно е напълно безчувствено, въпреки че съдейки по вида си, по вида на крака си, оголен чак до костта от асфалтовия ексфолиант със скорост деветдесет километра в час, би трябвало да умирам от болка. Не плача, макар да знам, че със семейството ми токущо се е случило нещо немислимо. Ние сме като Хъмпти-Дъмпти и нито царските хора, нито царските коне не могат отново да ни съберат^[1].

Размишлявам над тези неща, когато лекарката с луничките и рижата коса, която се грижи за мен, ми дава отговор:

— Комата ѝ е от осма степен по скалата на Глазгоу! Веднага да я опаковаме! — нарежда.

Тя и медикът с хлътнали бузи пъхват тръба в гърлото ми, свързват я с гумен балон с някакво стъкло разширение и започват да помпат.

— За колко време може да пристигне хеликоптер?

— Десет минути — отговаря лекарят. — Още двамайл обратнo до града.

— Ще летиш, ако трябва, но ще я откараме за петнайсет!

Долавям какво си мисли този тип — че с нищо няма да ми помогне, ако катастрофират — и съм съгласна с него. Той обаче не казва нищо. Само стиска зъби. Натоварват ме в линейката, червенокоската се качва отзад при мен. С една ръка помпи гумения балон, а с другата намества системата и мониторите. После отмята кичур коса от челото ми.

— Дръж се! — казва ми.

Първия си рецитал изнасям на десет години. Свиря на виолончело вече две години. Отначало само в училище като част от обучението по музика. По щастлива случайност имаха виолончело — инструментът е скъп и крехък. Някакъв възрастен преподавател по литература в университета починал и завещал своя инструмент „Хамбург“ на нашето училище. През повечето време челото си седеше

в ъгъла. Повечето деца искаха да се научат да свирят на китара или на саксофон.

Когато съобщих на мама и татко, че искам да стана виолончелистка, и двамата избухнаха в смях. После ми се извиниха и обясниха, че ги досмешало само като си представили мен, запетайката, стиснала между кльощавите си крака обемистия инструмент. Но щом се убедиха, че намеренията ми са сериозни, преглътнаха кикота и си лепнаха насърчителни изражения.

Въпреки това още ме болеше от реакцията им — така и не им казах, пък и едва ли щяха да разберат, дори да им бях казала. Понякога татко се шегуваше, че в болницата, където съм родена, сигурно са разменили бебетата, понеже не приличах на никого от семейството си. Всички са светлооки и руси, а аз все едно съм техен негатив — кестенява коса и тъмни очи. Когато пораснах обаче, болничната шега на татко доби по-различен смисъл, отколкото влагаше той. Понякога наистина имах усещането, че съм от друг вид. Никак не приличах на общителния си и ироничен баща и на мъжкото момиче, което беше мама. И като капак, вместо да се науча да свиря на електрическа китара, взех, та избрах виолончелото.

В моето семейство обаче да свириш музика все пак беше по-важно от това точно каква музика свириш, ето защо, когато няколко месеца по-късно стана ясно, че обичта ми към челото не е временно увлечение, родителите ми наеха инструмент, за да се упражнявам у дома. Неуверените гами и терци се превърнаха в първи опити да свиря детски песнички, а те пък преминаха в основни етюди, докато неусетно вече свирех сюитите на Бах. В прогимназията нямах добра музикална програма, затова мама ми намери частен учител — колежанин, който идваше веднъж седмично. През годините се изредиха да ми преподават няколко студенти, а после, когато уменията ми вече превъзхождаха техните, учителите ми колежани започнаха да свирят с мен.

Така продължи до девети клас, когато татко, който познаваше професор Кристи от времето, когато работел в музикалния магазин, я попита дали не би искала да ми дава частни уроци. Тя се съгласи да ме чуе как свиря, без да има големи очаквания, а както ми обясни по-късно, просто като услуга на татко. Двамата с татко ме слушаха от

долния етаж, докато горе в стаята си разучавах соната на Вивалди. Когато слязох за вечеря, тя предложи да поеме обучението ми.

Първият си рецитал обаче изнесох години, преди да се запозная с нея. Беше в една зала в града, където обикновено представяха местни групи, затова акустиката беше ужасна за класически изпълнения без усилвател. Изпълнявах солото за виолончело от Чайковски „Танц на Бонбонената фея“.

Докато стоях зад кулисите и слушах другите деца да скрибуцат на цигулките си и да дрънкат на пиано, се уплаших и едва не се отказах. Избягах през вратата за сцената, сгуших се на площадката и задишах учестено, закрила устата си с ръце. Моят студент преподавател изпаднал в лека паника и изпратил потеря да ме търси.

Татко ме откри. Тъкмо беше започнал преобразяването си от хипи в консервативен зрял мъж и беше облечен с ретро костюм, кожен колан с капси и черни боти.

— Добре ли си, Миа моя? — попита той и седна до мен на стълбите.

Поклатих глава, понеже бях твърде засрамена да продумам.

— Какво има?

— Не мога да го направя — проплаках.

Татко изви едната си рунтава вежда и ме изгледа със сиво-сините си очи. Почувствах се като представител на загадъчен чужд вид, който той изследва и се мъчи да проумее. Татко свиреше в групи, откакто се помнеше. Явно никога не беше изпадал в такова слабосилие като сценичната треска.

— Жалко — отбеляза той, — понеже ти бях приготвил адски готин подарък за рецитала. Не просто цветя.

— Дай го на друг. Аз не мога да изляза на сцената. Не съм като теб, като мама и дори като Теди.

По онова време Теди беше само на шест месеца, но вече беше ясно, че притежава повече индивидуалност и замах от мен. И, разбира се, беше рус и със сини очи. Дори да не беше, той се роди в родилен дом, не в болница, така че нямаше опасност от случайна размяна на бебета.

— Вярно е — отсъди татко. — Теди изнесе първия си концерт за арфа, без да му мигне окото. Същинско дете чудо!

Засмях се през сълзи. Татко нежно обгърна раменете ми с ръка.

— Знаеш ли, че целият се тресях от нерви преди концерт?

Погледнах татко, който винаги изглеждаше напълно сигурен във всичко на света.

— Само си говориш...

— Не, вярно е — поклати глава той. — Беше ужасно. А аз бях барабанистът, онзи най-отзад, на когото никой не обръща внимание.

— И какво правеше? — попитах.

— Отрязваше се — обади се мама, която току-що бе надникнала от вратата към сцената. Носеше черна минипола от изкуствена кожа, червен потник и Теди, който блажено точеше лиги от кенгуруто си. — Издумкваше по две еднолитрови бутилки с бира преди концерт. Не ти го препоръчвам.

— Майка ти сигурно има право — отбеляза татко. — Социалните не гледат с добро око на десетгодишни пияндета. Освен това, когато си изпусках палките и повръщах на сцената, беше готино и пънкарско, обаче, ако ти си изпуснеш лъка и вонииш на кръчма, ще стане доста неловко. Вие, класиците, сте големи сноби в това отношение.

Разсмях се. Още бях уплашена, но някак се утешавах от мисълта, че сценичната треска е особеност, която съм наследила от баща си. В крайна сметка май не бях намерениче.

— Ами ако объркам всичко? Ако се представя ужасно?

— Ще споделя с теб една тайна, Миа. На сцената ще има най-различни ужасии, така че ти с нищо няма да изпъкнеш — заяви мама, а Теди извреця в знак на съгласие.

— Не, сериозно, как превъзможваше страха?

Татко все още се усмихваше, но си личеше, че вече е сериозен, понеже заговори по-бавно:

— Не можеш, просто свириш въпреки страха. Излизаш иго правиш.

И аз излязох. Не блеснах. Не се покрих със слава, нито пък хората станаха на крака да ми ръкопляскаат, обаче и не се огелпих съвсем. Освен това след концерта си получих подаръка. Бяха го оставили на предната седалка на колата — изглеждаше като човек точно както и челото, което ме привлече две години по-рано. Не беше под наем. Беше си мое.

[1] Препратка към известното детско стихотворение: Хъмпти-Дъмпти седеше на стената, / Хъмпти-Дъмпти падна на земята. / Всички царски хора и царските коне / не могат вече да го вдигнат на мястото му, не! Прев. Стефан Гечев. — Б.пр. ↑

10,12 Ч.

Когато линейката ми пристига в най-близката болница — не в родния ми град, а в малка местна болница, която прилича по-скоро на стара къща, отколкото на лечебно заведение, — лекарите се втурват към мен.

— Мисля, че дробът ѝ е колабирал. Вкарайте ѝ тръба и я изнесете от линейката! — крещи милата рижа лекарка, докато ме предава на екип от медицински сестри и лекари.

— Къде са останалите? — пита някакъв тип с брада и хирургичен екип.

— Другият шофьор има леко сътресение, лекуват го на местопроизшествието. Родителите са загинали на място. След нас карат момче на около седем години.

Въздъхвам дълбоко, като че ли съм стояла с притаен дъх през последните двайсет минути. След като се видях в онази канавка, не успях да потърся Теди. Ако и той като мама и татко, като мен... не исках дори да си го помислям. Но не! Жив е.

Вкарват ме в малка стая с ярки светлини. Един лекар намазва гърдите ми отстрани с нещо оранжево и пъхва в тялото ми пластмасова тръбичка. Друг лекар осветява очите ми с фенерче.

— Няма реакция — съобщава той на сестрата. — Хеликоптерът е тук. Закарайте я в травматологията! Веднага!

Бързо ме изнасят от спешното и ме качват в асансьора. Налага се да подтичвам, за да съм в крак с тях. Точно преди вратата да се затвори, забелязвам, че Уилоу е тук. Странно. Нали уж щяхме да посетим нея, Хенри и бебето у тях. Заради снега ли са я повикали? Или заради нас? Обикаля болничната зала със съсредоточено изражение. Според мен още не знае, че става дума за нас. Може дори да е опитала да звънне, да остави съобщение на мобилния на мама, да се извини, че са я повикали по спешност, и затова няма да си е у дома, когато отидем.

Асансьорът отваря врати на покрива. В центъра на голям червен кръг е кацнал хеликоптер, а перката му свисти във въздуха.

Досега не съм виждала хеликоптер. Приятелката ми Ким обаче е летяла над връх Сейнт Хелънс заедно с чичо си, който е известен фотограф от „Нашънъл Джеографик“.

— Само си представи, той ми разказваше за поствулканичната флора, а аз повърнах в скута му — сподели Ким в класната стая на следващия ден. Още беше прежълтяла от преживяното.

Ким се занимава с годишника на училището и се надява да стане фотограф. Чичо ѝ я взел със себе си на онзи полет, за да стимулира напъпилия ѝ талант.

— Даде ми дори няколко свои фотоапарата, но вече е ясно, че никога няма да стана фотограф — оплака се Ким.

— Има най-различни фотографии — успокоих я. — Не е задължително да летиш на хеликоптер.

— Хубаво — засмя се тя, — понеже кракът ми повече няма да стъпи на тази машина. И ти не го прави!

Иска ми се да кажа на Ким, че понякога просто нямаш избор.

Вратата на хеликоптера е отворена и носилката ми е натоварена заедно с всички тръбички и маркучета. Качвам се след нея. До мен се стоварва един лекар и продължава да помпи гумения балон, който явно диша вместо мен. След като излитаме, разбирам защо на Ким ѝ е прилошало. Хеликоптерът не е като самолета — бърз куршум с плавен полет. Хеликоптерът прилича повече на хокейна шайба, запокитена в небето. Отскача нагоре-надолу, наляво-надясно. Нямам представа как тези хора съумяват да се грижат за мен, да разчитат ситните компютърни разпечатки и да управляват машината, като едновременно с това говорят за мен по слушалките. Как изобщо вършат тези неща, докато вертолетът се върти!

Пропадаме във въздушна яма и по всички правила би трябвало да ми прилошее, обаче не усещам нищо. Поне аз, наблюдаващата отстрани, не усещам. Пък и другата ми аз, на носилката, май също нищо не усеща. Отново се налага да се запитам дали не съм мъртва, но си казвам — не. Ако бях мъртва, нямаше да ме качат на този хеликоптер и нямаше да ме превозват над гъстата гора.

Освен това ми се иска да вярвам, че ако бях мъртва, мама и татко вече щяха да са ме потърсили.

Виждам колко е часът на контролния монитор. 10,37. Какво ли става долу, на земята? Уилоу разбрала ли е кой е спешният случай? Някой обадил ли се е на баба и дядо? Те живеят през един град от нас и аз много обичам да ходим на вечеря у тях. Дядо лови риба и сам приготвя пушена съомга и стриди, които сигурно щяхме да хапнем с пухкавия тъмен бирен хляб на баба. После баба щеше да заведе Теди до огромните кофи за рециклиране на хартия и щеше да го пусне вътре да си търси списания. Напоследък е луднал по „Рийдърс Дайджест“. Обича да си изрязва комиксите и да си изработва колажи.

Какво ли прави Ким? Днес не сме на училище. Аз сигурно ще пропусна и утре, а тя ще реши, че отсъствам, понеже предната вечер до късно съм останала да слушам Адам и „Шутинг Стар“ в Портланд.

Портланд. Почти съм сигурна, че ме карат там. Пилотът на хеликоптера непрекъснато говори с Травма 1. От прозореца виждам извисяващия се връх Хуц. Следователно Портланд е близо.

Дали Адам вече е там? Снощи е свирил в Сиатъл, но след концерт винаги е напопан с адреналин и шофирането му помага да се успокои. Обикновено другите от групата с радост му отстъпват волана, за да подремнат. Ако вече е пристигнал в Портланд, най-вероятно спи. Ще пием ли кафе в „Хоторн“, когато се събуди? Може да отидем да почетем в Японската градина. Така направихме последния път, когато ходихме заедно в Портланд, само че тогава беше по-топло. Знам, че по-късно следобед групата ще прави проба на звука. А после Адам ще излезе да ме посрещне. Отначало ще си помисли, че закъснявам. Откъде би могъл да знае, че всъщност съм подранила? Че съм пристигнала в Портланд сутринта, докато снегът още се е топял?

— Чувала ли си за онзи тип Йо-Йо Ма? — попита ме Адам. Беше през пролетта на моя десети клас и неговия единайсети. По онова време Адам вече няколко месеца ме наблюдаваше как репетирам. Учихме в държавно училище, но беше едно от напредничавите учебни заведения, за които все пишат по националните списания заради силния акцент върху обучението по различните изкуства. Наистина имахме много свободни часове, през които можехме да рисуваме в ателието или да свирим. Аз прекарвах своите в звукоизолираната зала в крилото по музика. Адам също ходеше там и свиреше на китара. Не

на електрическа китара, на каквато свиреше в бандата. Изпълняваше само акустични парчета.

— Всички са чували за Йо-Йо Ма — завъртях очи аз.

Адам се ухили. За пръв път забелязах, че се усмихва накриво, че устната му е увиснала от едната страна. Посочи към двора с извит като кука пръст с пръстен:

— Там едва ли има и петима човека, които са чували за Йо-Йо Ма. И между другото, що за име е това? Да не е прякор от гетото или нещо подобно? Йо Мама?

— Китайско е.

Адам поклати глава и се засмя.

— Познавам много китайци. Казват се Уей Чин, Ли или нещо подобно. Нито един не е Йо-Йо Ма.

— Не богохулствай по адрес на маестрото — скастрих го, но неволно се засмях. Минаха няколко месеца, докато се убедя, че Адам не ме дразни, и след това започнахме да водим кратки разговори в коридора.

Въпреки това вниманието му ме озадачаваше. Не че Адам беше особено популярен — не беше известен спортист или бъдеща звезда, обаче беше готин. Готин, понеже свиреше в една банда с момчета от колежа в града. Готин, понеже си имаше собствен рокерски стил, скалъпен от магазините за ретро дрехи и гаражните разпродажби, а не от модерните бутици. Готин, понеже докато седеше с книга в столовата, изглеждаше истински щастлив, а не се преструваше просто защото няма къде или при кого да седне. Изобщо не беше така. Имаше си малка група приятели и голяма група почитатели.

Аз също не бях задръстенячка. Имах приятели и най-добра приятелка, с които да обядвам. Имах и други близки приятели от летния лагер на музикалната консерватория. Хората ме намираха за доста симпатична, но всъщност не ме познаваха. В час мълчах. Не вдигах ръка и не отговарях нахакано на учителите. И бях заета, понеже през повечето време се упражнявах, свирех в струнния квартет или посещавах теоретични занятия в общинския колеж. Съучениците ми се държаха мило, но обикновено се отнасяха с мен като с възрастна. Като с учителка. А човек не флиртува с учителите.

— Какво ще направиш, ако ти кажа, че имам билети за маестрото? — попита ме Адам с блеснали очи.

— Я стига, не може да бъде! — отговорих и го сръгах малко по-силно, отколкото смятах.

Той се престори, че пада и се удря в стъклената стена. После изтупа дрехите си.

— Имам. За онова място... Шницле в Портланд.

— Зала „Арлийн Шницър“. На филхармонията.

— Точно там. Имам билети. Два. Проявяваш ли интерес?

— Сериозно? Да! Страшно ми се искаше да отида, но билетите са по осемдесет долара. Чакай малко, откъде ги имаш?

— Семейен приятел ги даде на нашите, обаче те не могат да отидат. Нищо особено — побърза да ме увери Адам. — Така... концертът е в петък. Ако искаш, ще те взема в пет и половина и заедно ще отидем в Портланд.

— Добре — съгласих се, все едно е най-естественото нещо на света.

В петък следобед обаче бях по-нервна, отколкото миналата зима, докато учех за изпитите в края на срока, и неусетно бях изпила цяла кана от горчивото и силно кафе на татко.

Не бях нервна заради Адам — вече бях свикнала с присъствието му. Дължеше се на несигурността. Какво точно е това? Среща ли? Приятелска услуга? Щедър жест? Неприятно ми беше да усещам несигурна почва под краката си — все едно неумело изучавах нова част на музикално произведение. Точно затова се упражнявах толкова, за да стъпя на твърда почва и после да разуча подробностите.

Преоблякох се сигурно шест пъти. Теди, който по онова време ходеше в детската градина, седеше в стаята ми, сваляше книжките с комикси „Калвин и Хобс“^[1] от рафтовете и се преструваше, че ги чете. Добре се забавляваше, макар да не бях сигурна дали веселието му се дължи на глупостите на Калвин, или на моите.

Мама надникна в стаята да провери как върви.

— Той е просто момче, Миа — успокой ме тя, когато установи колко съм напрегната.

— Да, ама е първото момче, с което излизам на нещо като среща — отговорих. — Затова не знам дали да се облека като за среща, или като за симфоничен концерт — хората тук изобщо издокарват ли се по такъв повод? Или да сложа нещо небрежно, ако се окаже, че не е среща?

— Облечи се удобно — предложи мама. — Така залагаш на сигурно.

Сигурна съм, че ако мама беше на моето място, щеше здравата да се постарее. На снимките им с татко от началото на връзката им тя изглежда като кръстоска между прелъстителка от трийсетте години и шикозна рокерка с палавата си прическа, с големите си сини очи, подчертани с дебела очна линия, и със слабичкото си телце, неизменно загърнато с някоя секси дрешка, например хубав дантелен потник и прилепнали кожени панталони.

Въздъгнах. Де да можех и аз да съм толкова самоуверена! В крайна сметка избрах дълга черна пола и тъмноревен пуловер с къси ръкави. Семпло и непретенциозно. Май това ми беше запазената марка.

Когато Адам се появи, издокаран с лъскав копринен костюм и обувки с дебели меки подметки (ансамбъл, който адски впечатли татко), осъзнах, че става дума за истинска среща. Разбира се, Адам може и да се беше издокарал заради концерта, а лъскавият костюм в ретро стил вероятно беше проява на разкрепостеното му разбиране за официално облекло, обаче бях сигурна, че става дума за нещо повече. Стори ми се напрегнат, когато се ръкува с татко и го осведоми, че има стари дискове на групата му.

— Сигурно ги използваш за подложки — каза татко.

Адам се озадачи, понеже не беше свикнал родител да е по-саркастичен от детето.

— Не куфейте много, деца. При последния мош пит на концерт на Йо-Йо Ма имаше тежко ранени — провикна се мама, докато прекосяхвахме моравата.

— Вашите са готини — констатира Адам, докато ми отваряше вратата на колата.

— Да, така е — отговорих.

На път за Портланд си побъбрихме. Адам ми пускаше парчета на групи, които харесва, после някакво шведско поп трио, което звучеше монотонно, и накрая — исландска арт банда, която свиреше много красиво. Малко се объркахме в центъра на града и пристигнахме в залата броени минути преди началото на концерта.

Местата ни бяха на балкона. Високо горе. Но пък човек не ходи на концерт на Йо-Йо Ма заради гледката, а звукът тук беше невероятен. Този човек е способен да накара виолончелото да звучи като женски плач, а в следващата секунда — като детски смях. Когато го слушам, винаги се сещам за причината да започна да свиря на виолончело — в инструмента има нещо толкова човешко и изразително.

Концертът започна и аз погледнах към Адам с крайчеца на окото си. Струваше ми се доста благоразположен към цялото начинание, но непрекъснато си гледаше програмата и сигурно броеше частите до почивката. Притесних се, че може би скучае, но след това музиката ме увлече и престанах да мисля за него.

После, докато Йо-Йо Ма свиреше „Голямо танго“, Адам се пресегна и стисна ръката ми. Във всеки друг случай щеше да е прекалено съзливо, като в банален филм. Обаче Адам не ме гледаше. Беше затворил очи и леко се поклащаше на седалката. И той беше погълнат от музиката. Стиснах ръката му в отговор и останахме така до края на концерта.

След това си купихме кафе и понички и се разходихме покрай реката. Имаше мъгла, затова той свали сакото си и ме наметна.

— Не си получил билетите от семеен приятел, нали? — попитах.

Мислех, че ще се засмее или ще вдигне ръце, уж се предава, както правеше, когато надвиех в спор. Адам обаче ме погледна право в очите — виждах зелените, кафявите и сивите точки, които плуваха край ирисите му — и поклати глава:

— Това са бакшишите ми от две седмици разнасяне на пица по домовете — призна.

Заковах се на място. Чувах как водата долу се плиска.

— Защо? — попитах. — Защо избра мен?

— Не съм виждал друг човек да потъва толкова дълбоко в музиката като теб. Затова обичам да те гледам, докато свириш. На челото ти се появява страшно сладичка бръчка, ето тук — докосна той челото ми точно над носа. — Аз съм вманиачен по музиката, обаче не потъвам в нея като теб.

— И какво? Значи съм нещо като експеримент, така ли? — Смятах да се пошегувам, но в думите ми прозвуча горчивина.

— Не, не си експеримент — каза Адам дрезгаво и задавено.

Усетих как по шията ми нахлува топлина и се изчервявам. Забодох поглед в обувките си. Сигурна бях, че Адам ме гледа в този момент, точно както бях сигурна, че ако вдигна поглед, ще ме целуне. Изненадах се колко силно желая целувката му, колко често съм си я представяла и дори съм запомнила очертанието на устните му, как съм мечтала да плъзна пръст по вдлъбнатината на брадичката му.

Очите ми се стрелнаха нагоре. Адам ме чакаше.

Така започна всичко.

[1] Комикс, създаден от американския аниматор Бил Уогърсън, публикуван от 1985 до 1995 г. и проследяващ забавните лудории на умния и авантюристично настроен шестгодишен Калвин и неговия плюшен тигър Хобс. — Б.пр. ↑

12,19 Ч.

Много неща не са ми наред.

Явно белият ми дроб е колабирал. Далакът ми е разкъсан. Имам вътрешно кървене с неясен произход. Но най-сериозно е увреждането на мозъка ми. Освен това имам счупени ребра. Ожулвания по краката, където ще се наложи присаждане на кожа, също и по лицето, където ще трябва да прибегнат до пластична хирургия, но всичко това, както отбелязват лекарите, само ако извадя късмет.

В момента в операционната лекарите трябва да извадят далака ми, да вкарат нова тръбичка, за да дренират колабиралия ми бял дроб, и да позакърпят там, където се е появило вътрешно кървене. За мозъка ми не могат да направят много.

— Ще чакаме и ще видим — казва единият хирург, докато разглежда снимките от скенера на главата ми. — А междувременно се обадете в кръвната банка. Трябват ми две банки нулева отрицателна и две в резерв.

Нулева отрицателна. Моята кръвна група ли е? Нямам представа. Досега не ми се е налагало да се замислям по въпроса. Не съм била в болница, ако не броим посещението в спешното, когато си порязах глезена на парче счупено стъкло. Даже не ме шиха, само ми биха инжекция против тетанус.

В операционната лекарите обсъждат каква музика да пуснат точно както сутринта спорехме ние в колата. Един иска джаз, друг иска рок. Анестезиоложката, която стои близо до главата ми, настоява за класическа музика. На нейна страна съм и имам чувството, че съм помогнала, понеже някой слага диск на Вагнер, макар да не съм сигурна дали съм имала предвид точно „Полетът на валкириите“. Надявах се на нещо по-лежерно, може би на „Годишните времена“.

Операционната е малка и претъпкана, отвсякъде струи ярка и ослепителна светлина, на която още по-ясно се вижда колко жалко е това място. Изобщо не е като по телевизията, където операционните са безукорно чисти зали, толкова просторни, че преспокойно ще поберат

и оперната певица, и публиката. Подът е излъскан до блясък, обаче целият е надран и осеян с ръждиви следи, които сигурно са петна от кръв.

Кръв. Тя е навсякъде. Лекарите обаче си остават невъзмутими. Режат, шият и аспирират в река от кръв, все едно мият съдове в сапунена вода. И през цялото време вливат във вените ми нови и нови запаси.

Хирургът, който искаше да слуша рок, много се поти. Налага се една от сестрите току да попива потта му с марля, която стиска с щипци. По едно време потта се просмуква през маската му и се налага да я сменят.

Анестезиоложката има нежни пръсти. Седи до главата ми, следи жизнените ми показатели и наглася количеството на течностите, газовете и лекарствата, които ми дават. Явно се справя добре, понеже не усещам нищо, макар да човъркат безмилостно из тялото ми. Работата е груба и мръсна, изобщо не е като в играта „Операционна“, която играехме като малки и където трябваше да внимаваш да не докосваш нищо друго, докато вадиш някоя кост, иначе се включваше аларма.

Анестезиоложката разсеяно ме гали по слепоочията с гумените си ръкавици. Така правеше мама, когато се разболеех от грип или получавах толкова силно главоболие, че си представях как си пробивам някоя вена на слепоочието, само и само да намаля напрежението.

Дискът с Вагнер се завъртя вече два пъти. Лекарите решават, че е време да сменят жанра. Побеждава джазът. Хората обикновено смятат, че понеже свиря класическа музика, обичам джаз. Не е така. Татко обича. Много, особено по-новите диви неща на Колтрейн. Казва, че джазът е пънк за по-възрастни хора. Май това обяснява нещата, понеже аз и пънк не харесвам.

Операцията продължава. Изтощена съм. Не знам как изобщо издържат лекарите. Стоят неподвижно, но ми изглежда по-трудно, отколкото да тичаш на марафон.

Започвам да се унасям. После пък се питам в какво точно състояние съм изпаднала. Ако не съм мъртва — а понеже мониторът пиука, явно не съм, — обаче не съм и в тялото си, мога ли да отида някъде? Привидение ли съм? Мога ли да отида на някой плаж на

Хаваите? Да се отбия в „Карнеги Хол“ в Ню Йорк? Или да отида при Теди?

За проба размърдвам нос като Саманта от „Омагьосана“^[1]. Нищо. Щраквам с пръсти. Удрям пети. Още съм тук.

Решавам да опитам по-простичък ход. Понечвам да мина през стената, понеже си мисля, че ще проникна през нея и ще се озова оттатък. Обаче всъщност просто се блъскам в тухлената преграда.

Медицинска сестра влиза забързано с торбичка кръв и преди вратата да се затвори зад нея, успявам да се изсуля навън. Вече съм в коридора на болницата. Много лекари и сестри със сини и зелени престилки щъкат напред-назад. Жена на носилка с прибрана в синя мрежеста шапчица коса и със система в ръката, се провиква: „Уилям! Уилям!“ Отминавам. От двете ми страни се нижат операционни, пълни с упоени хора. Ако пациентите в операционните са като мен, защо не виждам хората извън телата? Дали всички се мотаят по коридора като мен? Искан ми се да срещна някой в моето състояние. Искан да попитам някои неща, например какво точно е това състояние и как да изляза от него? Как да се върна в тялото си? Трябва ли да чакам лекарите да ме събудят? Обаче наоколо не виждам друг като мен. Сигурно другите са намерили начин да стигнат на Хаваите.

Минавам през някаква автоматична врата след една медицинска сестра. Озовавам се в малка чакалня. Баба и дядо са тук.

Баба бърбори нещо на дядо или просто си говори. Така се противопоставя на напора на чувствата. Виждала съм я да го прави преди, когато дядо получи инфаркт. Облечена е с окаляната си градинска престилка и с гумени ботуши. Работила е в оранжерията, когато е научила за нас. Косата на баба е къса и прошарена, винаги е накъдрена, още от 70-те години, казва дядо. „Така ми е лесно — обяснява баба. — Никакви лакове, никакви щуротии.“ Такава си е тя, практична. Дотолкова, че едва ли някой би допуснал за слабостта ѝ към ангелите. Баба притежава сбирка от керамични ангели, ангели от прежда, стъклени ангели и какви ли още не ангели и си ги държи в специална керамична кутия в стаята, където шие. Не просто колекционира ангели, а вярва, че те са навсякъде. Веднъж в горското езеро зад къщата им сви гнездо двойка гмуркачи и баба беше убедена, че това са починалите ѝ родители, които са дошли да я закрилят.

Веднъж пък, докато седяхме отвън на верандата, забелязах червена птичка.

— Това червена кръсточовка ли е? — попитах баба.

Тя поклати глава.

— Сестра ми Глория е кръсточовка — отговори баба, имайки предвид неотдавна починалата ми леля Гло, с която баба не се разбираше. — Тя надали ще се навърта наоколо.

Дядо е забол поглед в мътилката в стиропорената си чашка, рони горното ръбче и белите топченца се сияят в скута му. Личи си, че кафето е отвратително, все едно е сварено някъде през 1997 година и оттогава непрекъснато го претоплят. Въпреки това не бих имала нищо против да изпия една чаша.

Човек веднага забелязва родствената връзка между дядо, татко и Теди, макар че чупливата руса коса на дядо вече е прошарена, а самият той е по-едър от Теди, който е направо клечав, и от татко, който е мускулист и жилав, понеже следобед вдига тежести в спортната зала. И тримата обаче имат воднисти синьо-сиви очи — като цвета на океана при облачно време.

Може би затова сега ми е трудно да погледна дядо.

„Джулиард“ беше бабина идея. Баба ми е родена в Масачусетс, но се е преместила самичка в Орегон през 1955 година. Сега това не е нищо особено, обаче преди петдесет и две години е било скандално неомъжена двацет и две годишна жена да предприеме подобна стъпка. Баба твърди, че се е чувствала привлечена от дивата пустош, а какво по-диво място от безкрайните гори и скалистите брегове на Орегон. Намерила си работа като секретарка в горското. Дядо работел там като биолог.

Понякога ходим в Масачусетс през лятото, в една хижа в западната част на щата, която семейството на баба наема за седмица. Там се виждам с вторите си братовчеди, с лелите и чичовците си, чиито имена са ми почти непознати. Имам много роднини в Орегон, но те са от страната на дядо.

Миналата година взех виолончелото си в Масачусетс, за да продължа да се упражнявам за предстоящия камерен концерт. Самолетът не беше пълен, затова стюардесата ми позволи да го сложа

на съседната седалка, както правят професионалистите. На Теди това му се стори адски смешно и през цялото време черпеше виолончелото със солети.

Една вечер в хижата изнесох кратък концерт в голямата стая пред всичките си роднини и пред препарираните животни, накачулени по стените. След концерта някой спомена „Джулиард“ и баба се вкопчи в идеята.

Отначало ми се струваше голяма фантасмагория. В местния университет имаше чудесна програма по музика. А ако ми се приискаше нещо повече, в Сиатъл има консерватория и е само на няколко часа път. „Джулиард“ е в другия край на страната. И е много скъпо. Мама и татко се заинтригуваха от идеята, но според мен и на двамата не им се иска да ме пуснат чак в Ню Йорк или пък да затънат в дългове само за да стана второразредна челистка във филхармонията на някое градче. Нямаха представа дали съм достатъчно добра. Всъщност и аз нямах. Професор Кристи ме уверяваше, че съм една от най-обещаващите ученички, които е имала, но никога не ми е споменавала „Джулиард“. Това е учебно заведение за виртуозни музиканти и ми се струва доста самонадеяно да се надявам изобщо да ми обърнат някакво внимание.

Обаче след като се върнахме от хижата, където и други хора, безпристрастни странични наблюдатели от Източното крайбрежие, сметнаха, че си струва да опитам в „Джулиард“, идеята пусна здрави корени в мислите на баба. Тя си науми да поговори за това с професор Кристи и учителката ми се вкопчи в предложението, както териер захапва кокал.

Така че си попълних заявлението, събрах си препоръките и изпратих запис с изпълненията си. Не казах на Адам. Повтарях си, че няма защо да го разгласявам, след като надали изобщо ще стигна до прослушване. Но още тогава усещах, че го лъжа. Частичка от мен чувстваше, че е предателство дори да кандидатствам. „Джулиард“ е в Ню Йорк, а Адам — тук.

Но не в гимназията. По-голям е от мен с една година, затова аз бях в последния гимназиален клас, а той вече учеше в университета в града. Не посещаваше занятията редовно, понеже „Шутинг Стар“ беше започнала да печели популярност. Имаха договор за албум със звукозаписна компания от Сиатъл и често пътуваха по участия. Затова

съобщих на Адам, че съм кандидатствала едва след като получих кремавия плик с релефните букви „Колеж Джулиард“ с покана да се явя на прослушване. Обясних му, че много хора изобщо не стигат до този етап. Отначало той се слиса невярващо. После се усмихна тъжно:

— Май на Йо Ма лошо му се пише — отбеляза.

Прослушването се провеждаше в Сан Франциско. През същата седмица татко имаше някаква важна конференция в училище и не можеше да се измъкне, а мама току-що беше започнала работа в туристическата агенция, затова баба предложи услугите си да ме придружи.

— Ще си направим женски уикенд. Ще пием чай във „Феърмонт“, ще разгледаме витрините на Юниън Скуеър. Ще отидем с ферибота до Алкатрас. Все едно сме туристи.

Само че една седмица преди пътуването баба се спъна в корена на едно дърво и си навехна глезена. Наложих се да обуе една от онези неудобни ортопедични обувки и не биваше да ходи. Настана лека паника. Казах, че ще замина сама — с колата или с влака — и ще се върна веднага.

Дядо настоя той да ме заведе. Пътувахме с неговия пикап. Не си говорихме много, но аз нямах нищо против, понеже бях ужасно притеснена. Непрекъснато пипах клечката за сладолед, която Теди ми беше подарил като талисман, преди да заминем.

— Късмет — пожела ми той.

Двамата с дядо слушахме класическа музика и селскостопански новини по радиото, когато успеяхме да хванем някоя станция. През останалото време си мълчахме. Но тишината ми подейства успокоително, помогна ми да се отпусна и да го почувствам по-близък, отколкото ако водехме задушевен разговор.

Баба беше запазила стая в много напудрен хотел, където дядо с работните си ботуши и карираната фланелена риза представляваше наистина комична гледка сред дантелените покривчици и потурите. Той обаче не даваше пет пари.

Прослушването беше изтощително. Трябваше да изпълня пет пиеси: концерт на Шостакович, две сюити на Бах, *Pezzo capriccioso* на Чайковски, което беше почти невъзможно трудно, и една част от

музиката за филма „Мисията“ на Енио Мориконе — интересен, но рискован избор, понеже Йо-Йо Ма го свиреше и щяха да ме сравняват с него. Излязох от залата с омекнали колене и потни мишници. Обаче бях пълна с ендорфини и в съчетание с огромното облекчение, което изпитвах, се почувствах замаяна.

— Искаш ли да разгледаме града? — попита дядо и устните му се изкривиха в усмивка.

— Непременно!

Направихме всичко, което баба ми беше обещала. Дядо ме заведе на чай и на пазар, но за вечеря пропуснахме резервацията, която баба беше направила в някакво модерно заведение на Пристана на рибарите, и предпочетохме да отидем в китайския квартал. Намерихме ресторанта, пред който имаше най-дълга опашка, и вечеряхме там.

Когато се върнахме, дядо ме закара до къщи и ме обхвана в мечешката си прегръдка. Обикновено предпочиташе ръкостискането или, само по специални поводи, потупването по гърба. Притисна ме силно, а аз разбрах, че така ми показва колко хубаво е прекарал.

— И аз, дядо — прошепнах.

[1] Популярен американски сериал, излъчван през 70-те години, за живота на Саманта, жена с магически способности, омъжена за обикновен смъртен. — Б.пр. ↑

15,47 Ч.

Тъкмо ме преместиха от реанимацията в интензивното на травматологията. То е помещение с формата на подкова, в което има десетина легла и екип от медицински сестри, които непрекъснато обикалят, следят показанията на мониторите и четат компютърните разпечатки с жизнените ни показатели, които апаратите в долната част на леглата ни бълват. В средата на стаята има още компютри и голямо бюро, на което седи още една медицинска сестра.

Моето състояние е под наблюдението на две медицински сестри и на безкрайна върволица от лекари. Единият е мълчалив и блед мъж с руса коса и мустаци, който не ми допада особено. Другата е жена с толкова тъмна кожа, та чак синее, и с напевен глас. Казва ми „миличка“ и все изпъва завивките ми, не че аз ги изригвам.

В тялото ми са напъхани толкова много тръбички, че им губя бройката: имам една в гърлото, за да дишам; една през носа изправва стомаха ми; една във вените ме хидратира; една в пикочния ми мехур отделя урина вместо мен; няколко в гърдите регистрират сърдечния ми ритъм; и една на пръста ми мери пулса. Респираторът, който диша вместо мен, бръмчи успокоително като метроном: вдишване, издишване, вдишване, издишване.

Единствените хора, които са идвали при мен, са лекарите, медицинските сестри и служителка от социалните. Тъкмо тя разговаря приглушено с баба и с дядо. Съобщава им, че състоянието ми е „тежко“. Не знам какво иска да каже с това „тежко“. По телевизията пациентите или са в критично състояние, или са стабилни. „Тежко“ не ми звучи добре. Тежко става, ако нещата в болницата не потръгнат.

— Така ми се иска да можех да направя нещо — казва баба. — Чувствам се безполезна само да стоя и да чакам.

— Ще проверя дали не мога след малко да ви заведа при нея — казва служителката от социалните. Има ситно накъдрена прошарена коса, петно от кафе на блузата си и благо лице. — Още не е излязла от упойката и е на апарат за изкуствено дишане, докато тялото ѝ се

излекува от травмите. Но дори за пациенти в кома е полезно да чуят гласа на близките си.

Дядо изсумтява в отговор.

— Искате ли да се обадите на някого? — пита социалната работничка. — На роднини, които биха искали да са тук с вас? Разбирам, че сигурно ви е много трудно, но колкото сте по-силни, толкова повече ще помогнете на Миа.

Сепвам се, когато чувам името си от жената, понеже то болезнено ми напомня, че всъщност става дума за мен. Баба ѝ казва за хората, които са тръгнали към болницата — лели, чичовци. Не чувам да споменават Адам.

Всъщност точно него искам да видя. Ще ми се да знаех къде е той, за да опитам да отида там. Нямам представа как ще ме намери. Баба и дядо нямат телефонния му номер. Те пък нямат мобилни, така че той не може да се свърже с тях. Не знам дори дали ще се сети да им се обади. Хората, които обикновено предават необходимите сведения, че нещо се е случило с мен, не са в състояние да го сторят.

Надвесвам се над безжизненото и пиукащо нещо, което представлявам в момента. Кожата ми е посивяла. Очите ми са затворени с лепенки. Искан ми се някой да махне лепенките. Отстрани ми се струва, че клепащите ме сърбят. Внимателната сестра се приближава. Престилката ѝ е щампована със сладоледи на клечка, нищо че не сме в педиатрията.

— Как си, миличка? — пита ме тя, все едно случайно се срещаме в магазина.

Отначало с Адам не ни потръгна гладко. Аз май вярвах, че любовта е по-силна от всичко. Когато той ме изпрати до къщи след концерта на Йо-Йо Ма, според мен и двамата вече съзнавахме, че сме влюбени. Мислех, че трудното е да стигнеш до този момент. Книгите и филмите винаги свършват с първата романтична целувка на двойката. Щастливият им живот впоследствие чисто и просто се предполага.

С нас не се получи точно така. Оказа се, че идваме от две коренно различни места в социалната вселена и че това си има своите недостатъци. Продължихме да се срещаме в музикалните кабинети, но взаимоотношенията ни останаха платонични, като че ли и двамата не

искахме да разваляме нещо хубаво. Обаче ако се виждахме на други места в училище — когато сядяхме в кафенето или учехме заедно навън в двора в слънчеви дни, — нещо липсваше. Чувствахме се неловко. Разговорът не вървеше. Единият от нас казваше нещо, а другият заговаряше едновременно с него.

— Ти кажи — отстъпвах.

— Не, ти — отвърщаше Адам.

Учтивостта беше мъчителна. Искаше ми се да я преодолеем и да се върнем към сиянието от нощта на концерта, но не знаех как да го постигна.

Адам ме покани да чуя групата му. Беше още по-ужасно, отколкото в училище. Ако в семейството си се чувствах като риба на сухо, сред приятелите на Адам се чувствах като риба на Марс. Край него постоянно имаше жизнени и симпатични хора, най-готините момичета с боядисана коса и пиърсинг, надменни момчета, които живяха, когато си говореха с Адам по рокаджийски. Аз не ставах за групарка. И изобщо не можех да говоря рокаджийски. Би трябвало да разбирам този език, след като бях музикантка и дъщеря на татко, но не го чатках. Точно както онези, които говорят мандарински, хващат нещо от кантонското наречие, ама не съвсем, противно на убеждението на хората, които не знаят китайски, че всички китайци се разбират помежду си, а всъщност кантонският и мандаринският са напълно различни.

Ужасявах се да ходя на концерти на Адам. Не че ревнувах или не харесвах тази музика. Много обичах да го гледам как свири. На сцената китарата сякаш се превръщаше в негова трета ръка, в естествено продължение на тялото му. А когато след концерт се появеше зад кулисите, беше потен, но някак чистичко потен, и на мен ми се искаше да го близна по бузата като сладолед. Е, не го правех.

Накачулеха ли го фенове, аз се отдръпвах настрана. Адам се опитваше да ме придърпа обратно и да обгърне талията ми с ръка, но аз се измъквах и се скривах в сенките.

— Не ме ли харесваш вече? — смъмри ме той след един концерт. Шегуваше се, но долових болката му, скрита в небрежно подметнатия въпрос.

— Не знам дали да продължа да идвам на концертите ти.

— Защо не? — Този път изобщо не скри, че е засегнат.

— Имам чувството, че ти преча да се насладиш на преживяването. Не ми се иска да се тревожиш за мен.

Адам отговори, че не се тревожи за мен, но си знаех, че отчасти се тревожи.

Сигурно щяхме да се разделим още тогава, в началото, ако не беше домът ми. Вкъщи сред семейството ми открихме място, където и двамата се чувствахме добре. Излизахме от един месец, когато заведох Адам на първата му вечеря у дома. Той седна в кухнята и двамата с татко се заговориха за рок. Слушах ги и продължавах да не разбирам и половината от нещата, които обсъждаха, но не се чувствах не на мястото си, както се чувствах на концертите.

— Играеш ли баскетбол? — попита татко. Ако става дума за спортни предавания, татко е луд по бейзбола, но на живо предпочита да стреля по коша.

— Разбира се — отговори Адам. — Е, не съм много добър.

— Не е нужно да си добър, а просто всеотдаен. Искаш ли да направим една бърза игра? И бездруго си с баскетболни обувки — погледна татко към кецовете на Адам. После се обърна към мен: — Нещо против?

— Ни най-малко — усмихнах се. — Аз може да посвирия, докато вие играете.

Отидоха на игрището на съседното начално училище. Върнаха се след четирийсет и пет минути. Адам беше плувнал в пот и изглеждаше доста слиян.

— Какво стана? — попитах. — Старият те изцеди, а?

Адам едновременно поклати глава и кимна:

— Ами да, но не е само това. Докато играехме, ме ужили пчела, а баща ти стисна ръката ми и изсмука отровата.

Кимнах. Татко беше научил този номер от баба и за разлика от гърмящите змии, с пчелите наистина вършеше работа. Изсмукваш и жилото, и отровата, после остава само лек сърбеж.

Адам се усмихна смутено, наведе се и ми прошепна в ухото:

— Мисля, че съм малко смутен, понеже съм бил в по-интимни отношения с баща ти, отколкото с теб.

Засмях се, но в думите му имаше доза истина. През няколкото седмици, откакто бяхме заедно, само се бяхме целували, нищо повече. Не че се правех на твърде скромна. Бях девствена, но не възнамерявах да си остана такава. На Адам пък със сигурност нямаше да му е за пръв път. По-скоро целувките ни страдаха от същата учтивост, която вредеше и на разговорите ни.

— Може би трябва да оправим положението — промърморих.

Адам изви въпросително вежди. Изчервих се. На вечеря се зяпахме ухилени, докато слушахме Теди, който дрънкаше за костите от динозавър, които следобед изровил в задния двор. Татко приготви прочутото си печено в морска сол, което ми беше любимо, но просто нямах апетит. Само побутвах храната в чинията си с надеждата никой да не забележи. И през цялото време вътре в мен нещо трептеше. Като камертона, с който настройвах виолончелото си. Удариш ли камертона, той започва да вибрира в ла, а вибрациите се засилват все повече и повече, докато хармоничният тон не изпълни цялата стая. Ето това предизвикваше у мен усмивката на Адам по време на онази вечеря.

След като се нахранихме, Адам разгледа набързо колекцията от вкаменелости на Теди, после се качихме в моята стая и затворихме вратата. На Ким не ѝ е позволено да остава сама вкъщи с момчета — не че изобщо ѝ се е удавала такава възможност. Родителите ми не са споменавали никакви правила в това отношение, но имах чувството, че знаят какво се случва с мен и с Адам, и макар татко да си придаваше вид на баща, който си знае работата, всъщност двамата с мама бяха големи наивници по любовните въпроси.

Адам легна на леглото ми и протегна ръце над главата си. Цялото му лице грееше в усмивка — очите, носът, устата.

— Посвири на мен — каза.

— Моля?

— Посвири на мен, все едно съм виолончело.

Понечих да възразя, че това са безсмислици, но после си дадох сметка, че всъщност молбата му е напълно смислена. Приблжих се до дрешника и взех един от резервните си лъкове.

— Съблечи си ризата — наредих с треперещ глас.

Адам се съблече. Беше слаб, но се оказа учудващо добре сложен. Можех поне двацет минути да се вирам в издатините и хлътнатините по гърдите му, но той искаше да се приближа. И аз исках да се приближа.

Седнах до него на леглото, така че дългото му тяло да се изопне пред мен. Лъкът трепереше, когато го поставих върху леглото. Пресегнах се с лявата си ръка и погалих главата на Адам, все едно е извитата част на грифа на виолончелото ми. Той отново се усмихна и затвори очи. Поотпуснах се. Подръпнах ушите му, сякаш са ключовете на струните, после закачливо го погъделичках и той тихо се изкиска. Докоснах с два пръста гръкляна му. После си пое дълбоко дъх, за да събера смелост, и се устремих към гърдите му. Плъзнах ръце нагоре-надолу по гръдния му кош, като се поспрях над сухожилията на мускулите му и мислено превърнах всяко от тях в струна — ла, сол, до, ре. Проследих ги една по една с връхчетата на пръстите си. Адам притихна, сякаш се съсредоточаваше над нещо.

Пресегнах се към лъка и го прокарах напърно на хълбоците му, където си представях, че се намира магаренцето на виолончелото. Отначало свирех леко, после — по-силно и по-бързо, когато мелодията, която чувах в главата си, набра скорост. Адам лежеше напълно неподвижен и от устните му се откъсваха тихи стонове. Гледах лъка, гледах ръцете си, гледах лицето на Адам и усещах прилив на любов, на страст и непознато усещане за сила. Не бях подозирала, че съм способна да накарам някого да се почувства така.

Когато приключих, той се надигна и ме целуна продължително и дълбоко.

— Сега е мой ред — оповести.

Дръпна ме да се изправя, изхлузи пуловера ми през главата и смъкна джинсите. После седна на леглото и ме положи в скута си. Отначало просто ме прегръщаше. Затворих очи и се помъчих да си представя как очите му се плъзгат по тялото ми и той ме вижда така, както никой друг не ме е виждал.

После Адам засвири.

Дрънкаше акорди в горната част на гърдите ми, от които усетих гъдел и се разкисках. Той лекичко плъзна ръце по-надолу. Престанах да се кискам. Камертонът в главата ми зазвуча по-силно — вибрациите

му се засилваха всеки път, когато Адам ме докоснеше на някое ново място.

След малко той засвири по-скоро в испански стил, започна да подръпва струните с пръсти. Използваше горната част на тялото ми като гриф с прагчета, галеше косата ми, лицето ми, шията ми. Подръпваше невидими струни по гърдите и корема ми, но го усещах и на други места, доста далеч от ръцете му. Продължи да свири още по-енергично, камертонът направо обезумя и трептенията му се разляха навсякъде, докато цялото ми тяло завибрира и аз останах без дъх. Когато ми се струваше, че няма да издържа нито миг повече, вихърът от усещания се извиси до шеметно кресчендо и всяко нервно окончание по тялото ми се оголи.

Отворих очи и се насладих на топлия покой, който ме обзе. Засмях се. Адам също. Поцелувахме се още малко, после стана време той да си тръгва.

Изпратих го до колата му и много ми се искаше да му кажа, че го обичам. Но реших, че ще е много изтъркано след онова, което току-що бяхме направили. Затова изчаках и му го казах на следващия ден.

— Отдъхнах си — усмихна се той. — Мислех, че ме използваш само за секс.

След това пак си имахме проблеми, но прекалената учтивост не беше сред тях.

16,39 Ч.

При мен вече е голяма навалица. Баба и дядо. Чичо Грег. Леля Даян. Леля Кейт. Братовчедите ми Хедър, Джон и Дейвид. Татко има четирима братя и сестри, така че навън имам още много роднини. Никой не говори за Теди, което ме навежда на мисълта, че той не е тук. Сигурно още е в другата болница и за него се грижи Уилоу.

Роднините се събират в чакалнята на болницата. Не в малката на етажа на хирургията, където седяха дядо и баба по време на моята операция, а в една по-голяма на първия етаж на болницата, която е красиво обзаведена в нюанси на бледоморавото и има удобни столове и канапета, а също и списания, почти до едно последни броеве. Всички продължават да разговарят приглушено, като че ли от уважение към другите чакащи, макар че в чакалнята са само моите близки. Обстановката е толкова сериозна, толкова зловеща. Излизам в коридора да си отдъхна малко.

Толкова се радвам, когато пристига Ким, адски ми е приятно да видя познатия ѝ силует с дългата черна коса, сплетена на една плитка. Винаги е с тази плитка и винаги към обяд къдриците на буйната ѝ грива започват да се измъкват на бунтовни масурчета. Тя обаче не отстъпва пред косата си и всяка сутрин наново я сплита.

Майката на Ким е с нея. Тя не позволява на Ким да шофира на дълги разстояния, а и след случилото се надали би направила изключение днес. Госпожа Шайн е зачервена и подута, сякаш е плакала или всеки момент ще се разплаче. Знам го, понеже безброй пъти съм я виждала да плаче. Много е чувствителна. „Голяма актриса е. Заради еврейския ген от майка ѝ, нищо не може да се направи. Сигурно и аз ще стана като нея“, примирява се Ким.

Ким е пълна противоположност на майка си — толкова неподправено весела и забавна е, че често се налага да пояснява „просто се шегувам“ на хората, които не схващат саркастичното ѝ чувство за хумор. Изобщо не ми прилича на майка си. Но пък нямам голяма основа за сравнение. В града ни няма много майки еврейки, в

училището ни също няма много еврейчета. А тези, които са евреи, обикновено са такива само наполовина, което означава само, че до коледната елха слагат и менора.

Ким обаче е истинска еврейка. Понякога вечерям със семейството ѝ в петък, когато палят свещи, ядат хляб, който е сплетен като плитка, и пият вино (вероятно единственият случай, в който невротичната госпожа Шайн позволява на Ким да пие). От Ким се очаква да излиза с еврейски момчета, поради което тя не ходи на срещи. Шегува се, че точно това е причината семейството ѝ да се премести тук, а всъщност баща ѝ е бил назначен за директор на завода за компютърни чипове. Когато Ким беше на тринайсет, в синагогата в Портланд се състоя нейният ритуал бар мицва, а по време на ритуала със запалването на свещите, ме повикаха да запаля една. Всяко лято Ким ходи на лагер в Ню Джързи. Лагерът се казва „Тора Хабоним“, но Ким го нарича „Тора Изгора“, понеже през цялото лято децата само се чифтосвали.

— Точно като на лагер с оркестъра — шегува се Ким, само че моята лятна музикална програма няма нищо общо с филма „Американски пай“.

В момента си личи, че Ким е ядосана. Върви бързо и на десетина крачки пред майка си, докато двете прелитат по коридора. Изведнъж раменете ѝ се извиват нагоре като гърба на котка, зърнала куче. Завърта се с лице към майка си.

— Престани! — настоява Ким. — След като аз не плача, ти нямаш никакво право да го правиш, по дяволите!

Ким никога не ругае, затова съм слисана.

— Как може да си толкова... спокойна, когато... — възпротивява се госпожа Шайн.

— Спри! — прекъсва я Ким. — Миа още е тук. Така че не се предавам. А след като аз не се предавам, и ти няма да го правиш!

Ким отпрашва към чакалнята, а майка ѝ безволево се тътрузи подире ѝ. На вратата на чакалнята, когато госпожа Шайн вижда всичките ми събрани роднини, пак започва да подсмърча.

Този път Ким не ругае, но ушите ѝ порозовяват, по което съдя, че още е бясна.

— Майко, ще те оставя тук и ще се разходя. Връщам се след малко.

Тръгвам след нея обратно по коридора. Тя обикаля главното фоайе, прави една обиколка на магазинчето за подаръци, отива в кафенето. Разглежда болничния указател. Струва ми се, че знам накъде се е запътила, преди на нея да ѝ се изясни.

На приземния етаж има малък параклис. Там е тихо като в библиотека. Има тапицирани с плюш столове като в кино и се разнася някаква приглушена ню ейдж музика.

Ким тежко се отпуска на един стол. Сваля си палтото — онова, черното, с кадифето, каквото ми се иска да имам още откакто тя си го купи от някакъв мол в Ню Джързи, когато беше на гости на баба си и дядо си.

— Обичам Орегон — казва Ким задавено в опит да се разсмее. По саркастичния ѝ тон съдя, че всъщност разговаря с мен, не с Бог. — Значи така болницата си представя универсалността на религията — оглежда тя параклиса. На стената е закачено разпятие, аналоят е покрит със знаме с кръст, а отзад са окачени съвременни картини, изобразяващи Мадоната с Младенеца. — Имаме и Звездата на Давид — посочва Ким шестолъчната звезда на стената. — Ами мюсюлманите? Няма молитвени килимчета, нито някакъв символ, който да показва на изток към Мека. А будистите? Няма ли право на един гонг? И бездруго в Портланд сигурно има повече будисти, отколкото евреи.

Сядам на стола до нея. Струва ми се толкова естествено, че Ким разговаря с мен както обикновено. Като изключим парамедика, който ми каза да се държа, и медицинската сестра, която непрекъснато ме питаше как съм, никой друг не е разговарял с мен след катастрофата. Говорят за мен.

Всъщност никога не съм виждала Ким да се моли. Молеше се по време на бар мицва и казва благословиите на вечерите на шабат, но го прави, защото трябва. В повечето случаи се отнася несериозно към религията си. Само че след като разговаря с мен няколко минути, Ким затваря очи, устните ѝ започват да мърдат и тя нашепва нещо на неразбираем за мен език.

Отваря очи и изтрива длани една в друга, сякаш иска да каже „хайде, стига толкова“. После размисля и отправя последна молба:

— Моля те, не умирай. Разбирам защо ти се иска, но помисли над следното: ако умреш, в училище ще организират сълзлива

запокойна служба като онези за принцеса Даяна и ще отрупат шкафчето ти с цветя, свещи и бележки. — Ким изтрива една издънническа сълза с опакото на дланта си. — Знам колко мразиш такива неща.

Може би понеже двете толкова си приличахме. Когато се появи Ким, всички предположиха, че ще станем най-добри приятелки, защото и двете бяхме тъмнокоси, мълчаливи, ученолюбиви и поне външно сериозни. Работата беше там, че нито една от нас не беше особено добра ученичка (по всичко имахме средно петици), нито пък бяхме особено сериозни. Отнасяхме се сериозно към някои неща: аз към музиката, тя към изобразителното изкуство и фотографията, а в опростения свят на прогимназията това беше достатъчно, за да ни открие като близначки, които дълго са били разделени.

Веднага започнаха да ни бутат заедно във всичко. На третия ден след появата си в училище Ким единствена пожела доброволно да стане капитан на отбора по време на футболния мач в часа по физическо, което според мен беше адски подмазваческо от нейна страна. Когато тя навлече червената фланелка, треньорът огледа класа, за да избере капитан на другия отбор, и погледът му се спря върху мен, макар да бях едно от най-неатлетичните момичета. Докато навличах своята фланелка, тътрейки крака, промърморих на Ким „много ти благодаря“.

Следващата седмица учителят по английски ни изправи като противнички на устното обсъждане на „Да убиеш присмехулник“. Седяхме една срещу друга в ледено мълчание сигурно десет минути. Накрая казах:

— Може би трябва да поговорим за расизма в стария Юг или нещо подобно.

Ким съвсем леко завъртя очи и на мен ми се прииска да я замеря с речника. Изненадах се от силата на ненавистта си към нея.

— Четох книгата в предишното си училище — отбеляза тя. — Расизмът ми се струва очевиден. Според мен по-важният въпрос е за човешката доброта. Дали хората са добри по природа и стават лоши заради неща като расизма, или са природно лоши и трябва да полагат усилия да не бъдат такива?

— Така или иначе, книгата е глупава — отсякох. Не знам защо го казах, понеже всъщност романът много ми хареса и дори го обсъждахме с татко — той също го преподаваше на учениците си. Намразих Ким още повече, задето ме принуди да предам книга, която обичах.

— Добре, тогава ще направим както предлагаш ти — съгласи се тя, писаха ни пет минус, а тя видимо тържествуваше заради посредствените ни оценки.

След това просто не си говорехме. Кое то не пречеше на учителите да ни слагат в един отбор непрекъснато, нито на останалите ученици да ни смятат за близки приятелки. Колкото по-често се случваше, толкова по-неприятно ни ставаше и по-силно се намразвахме. Колкото по-силно светът ни тласкаше една към друга, толкова по-упорито ние се противопоставяхме — на него и една на друга. Всяка се мъчеше да се преструва, че другата не съществува, макар че взаимната ни омраза занимаваше мислите ни с часове.

Чувствах се длъжна да изтъкна пред себе си причините, поради които мразя Ким. Тя се преструваше на божа кравичка. Дразнеше ме. Перчеше се. По-късно установих, че е постъпила по същия начин по отношение на мен, но основното ѝ оплакване било, че според нея съм кучка. Дори ми написа писмо. В часа по английски някой хвърли сгънат на четири лист от тетрадка на пода до десния ми крак. Вдигнах го и го отворих. И какво прочетох: „Кучка!“

Дотогава никой не ме беше наричал така и макар че тутакси се вбесих, дълбоко в себе си се почувствах и поласкана, задето съм предизвикала толкова силни чувства, та да заслужи тази обида. Хората често наричат така мама, понеже тя не умее да си държи езика зад зъбите и понякога изразява несъгласието си с жестока прямота. Избухва като гръмотевична буря, после всичко пак си е наред. Тя не даваше пет пари, че хората ѝ казват „кучка“ — „синоним на феминистка“, обясняваше ми гордо. Дори татко ѝ викаше така понякога, но винаги на шега и като комплимент. Никога, докато се карат. Знаеше, че не е разумно.

Вдигнах поглед от граматиката. Само един човек би могъл да ми изпрати такава бележка, но не можех да го повярвам. Огледах всички в класа. Всички бяха заболи нос в учебниците. С изключение на Ким. Ушите ѝ бяха толкова пламнали, че кичурчетата тъмна коса, подобни

на бакенбарди, сякаш също бяха почервенели. Гледаше ме ядосано. Трябва да съм била около единайсетгодишна и малко незряла в общуването, но разбирах кога ми отправят предизвикателство, затова нямах друг избор, освен да поема ръкавицата.

Когато поотраснахме, на шега признавахме колко се радваме заради онзи юмручен бой. Той не само укрепи приятелството ни, но ни даде първата и може би единствена възможност за една хубава кавга. Как иначе две момичета като нас ще стигнат до бой? С Теди се боричкахме на пода и понякога го щипех, но юмручен бой? Той беше още хлапе, но дори да беше по-голям, го чувствах наполовина като брат, наполовина като свое дете. Грижех се за него, откакто беше на няколко седмици. Не бих могла да го нараня. Ким обаче беше единствено дете и нямаше братя и сестри, които да натупа. В лагера може и да беше участвала в някое сбиване, но последиците сигурно са били зловещи: многочасови разговори с психолози и с равина. „Моят народ умее да се сражава не по-зле от другите, обаче с думи, с много, много думи“, каза ми тя веднъж.

През онзи есенен ден обаче се бихме с юмруци. След последния звънец, без да разменим нито дума, се запътихме една подир друга към игрището и пуснахме раниците си на земята, която беше мокра от упорития дъждец, валял цял ден. Ким ме нападна като бик и ми изкара въздуха. Аз я ударих отстрани по главата със стегнат юмрук, като мъж. Край нас се струпаха деца да наблюдават представлението. Подобни боеве са относителна рядкост в нашето училище, а пък женският бой е наистина специално нещо. А ако се бият свестни момичета, направо си уцелил десетката.

Докато учителите ни разтърват, половината шести класове се бяха събрали да ни зяпат (всъщност местещият се кръг от ученици на мониторите от двора беше подсказал на охраната, че нещо не е наред). Предполагам, че резултатът беше равен. Устната ми беше сцепена и си бях навехнала китката — сама си го причиних, когато замахнах към рамото на Ким, но не улучих нея, а юмрукът ми попадна право в стълба на волейболната мрежа. Едното око на Ким беше подуто и сериозно си беше ожулила бедрото, когато се спъна в раницата си в опит да ме ритне.

Нямаше сърцераздирателно одобряване, нито разведряване на отношенията. Учителите ни разтърваха, двете с Ким се спогледахме и

избухнахме в смях. След като се измъкнахме от кабинета на директора, двете закуцукахме към къщи. Ким ми каза, че единствената причина да поиска да стане капитан на футболния отбор, е, че ако го направиш в началото на срока, треньорите го запомнят и всъщност престават да те избират (готин номер, така че оттам нататък ѝ съдействах). Аз пък ѝ обясних, че всъщност съм съгласна с мнението ѝ за „Да убиеш присмехулник“ и че това е една от любимите ми книги. И точка. После станахме приятелки точно както предполагаха всички още от самото начало. Повече не вдигнахме ръка една срещу друга и макар често да имахме словесни сблъсъци, спречкванията ни обикновено свършваха като юмручния ни бой — с веселба.

Обаче след голямата ни кавга госпожа Шайн не пускаше Ким у дома, убедена, че дъщеря ѝ ще се върне на патерици. Мама предложи да отиде да позаглади нещата, но двамата с татко прекрасно знаехме, че, предвид нрава ѝ, дипломатическата мисия най-вероятно щеше да завърши с ограничителна заповед срещу цялото ни семейство. В крайна сметка татко покани семейство Шайн на вечеря на печено пиле и макар да си личеше, че госпожа Шайн все още е леко озадачена от семейството ни — „Значи работите в музикален магазин, докато учите за учител? И готвите? Много необичайно!“, — господин Шайн определи семейството ни като почтено и мирно и каза на госпожа Шайн, че трябва да позволи на Ким да идва у дома, когато си поиска.

През следващите няколко месеца в шести клас двете с Ким изгубихме образа си на добри момичета. Всички говореха за боя и раните ставаха все по-жестоки: счупени ребра, изтръгнати нокти, ухапвания. След зимната ваканция обаче всичко беше забравено. Отново си станахме тъмнокосите, мълчаливи и добрички близначки.

Вече нямахме нищо против. Всъщност през годините тази слава ни беше от полза. Например, ако и двете отсъствахме едновременно, всички допускаха, че сме се разболели от един и същ вирус, а не — че сме избягали от училище, за да гледаме класическите филми, които показваха в часовете по изкуствознание в университета. Когато някой на шега обяви училището ни за продан, постави табели навсякъде и пусна обява в „Ибей“, подозрителните погледи се насочиха към Нелсън Бейкър и Джена Маклоклин, не към нас. Дори да си бяхме признали за номера — както смятахме да направим, ако някой друг

загазеше, — трудно щяхме да убедим някого, че наистина сме били ние. Това винаги размиваше Ким.

— Хората вярват в онова, в което искат да вярват — казваше тя.

16,47 Ч.

Веднъж мама тайно ме вкара в едно казино. Бяхме тръгнали на почивка в Крейтър Лейк и спряхме да обядваме в някакъв курорт в индиански резерват. Мама реши да поиграе малко и аз отидох с нея, а татко остана с Теди, който дремеше в количката си. Мама седна на евтините маси за блекджек. Служителят, който раздаваше картите, изгледа мен, после мама, а тя му отвърна с по-остър от диамант поглед, след който го озари и с по-сияйна от диамант усмивка. Човекът ѝ се усмихна смутено в отговор и не обели нито дума. Наблюдавах играта на мама като хипнотизирана. Имах чувството, че сме стояли не повече от петнайсет минути, но татко и Теди дойдоха да ни търсят доста ядосани. Оказа се, че сме вътре повече от час.

И в интензивното е същото — не личи колко е часът, нито колко време е минало. Няма естествена светлина. И непрекъснато има някакъв шум, но вместо електронното пиукане на ротативките и приятното дрънчене на монетите, тук чуваш бръмченето и бученето на медицинската апаратура, безкрайните страници, които принтерът бълва тихо, и несекващите разговори на медицинските сестри.

Не съм съвсем сигурна откога съм тук. Преди известно време сестрата с напевния глас, която харесвам, съобщи, че се прибира у дома. „Утре пак ще дойда, но искам и ти да бъдеш тук, скъпа“, каза тя. Отначало това ми се стори странно. Не би ли предпочела да се прибера къщи или да ме преместят в друго отделение на болницата? После осъзнах, че иска да ме види тук, понеже в противен случай ще бъде мъртва.

Непрекъснато идват лекари, които ми вдигат клепачите и размахват фенерчета. Пипат грубо и забързано, като че ли не смятат клепачите достойни за по-мило отношение. Човек си дава сметка колко рядко всъщност докосва очите на друг. Може да се наложи родителите да повдигнат клепача ви, за да извадят някоя пращинка, или пък гаджето ви да докосне клепачите ви с лека като пеперуда целувка,

преди да заспите. Клепачите обаче не са като лактите, коленете или раменете — все части от тялото, които обикновено бутаме.

Сега до леглото ми е застанала служителката от социалните. Преглежда картоната ми и разговаря с една от медицинските сестри, която обикновено седи на голямото бюро в средата на стаята. Направо не е за вярване как те наблюдават тук. Ако не ти размахват фенерче пред очите и не четат разпечатките от апаратите край леглото ти, следят жизнените ти показатели на екрана на централния компютър. Появи ли се дори съвсем малко отклонение, някой от мониторите започва да пиука. Винаги отнякъде се чува сигнал за тревога. Отначало се плашех, но вече знам, че в половината случаи, когато писне алармата, има проблем с някоя от машините, не с хората.

Социалната работничка изглежда изтощена, май няма да има нищо против да се пъхне в някое от свободните легла. Не съм единствената ѝ болна. Цял следобед обикаля различни пациенти и семейства. Тя е свързката между лекари и хора, а напрежението от жонглирането с тези два свята ясно личи.

След като прочита картоната ми и разговаря със сестрите, тя се връща долу при близките ми, които вече не разговарят приглушено, а всеки сам си прави нещо. Баба плете, дядо се преструва, че дреме. Леля Даян решава sudoku. Братовчедите ми се редуват на електронна игра с изключен звук.

Ким си е тръгнала. Когато се върна в чакалнята след параклиса, установи, че госпожа Шайн съвсем е рухнала. Изглеждаше страшно смутена, докато извеждаше майка си. Всъщност според мен присъствието на госпожа Шайн по-скоро помогна. Всички се заеха да я утешават и това им даде някакво занимание и усещането, че са полезни с нещо. Сега отново се чувстват безполезни, отново са подели безкрайното чакане.

Когато социалната служителка се появява в чакалнята, всички се изправят, все едно посрещат кралска особа. Тя ги удостоява с полуусмивка, която съм виждала на устните ѝ няколко пъти днес. Според мен така показва, че всичко е наред или че няма промяна, че е тук само за да ги осведоми за последните новини, не за да пусне някоя бомба.

— Миа все още е в безсъзнание, но жизнените ѝ показатели се подобряват — съобщава тя на събралите се роднини, които

безразборно са зарязали заниманията си по столовете. — В момента при нея е белодробен специалист. Правят изследвания, за да проверят как функционират дробовете ѝ и дали може да я изключат от респиратора.

— Това е добра новина, нали? — пита леля Даян. — Ако диша сама, значи скоро ще се събуди, нали?

Социалната служителка кимва с отработено съчувствие.

— Би било добър знак, ако може да диша самостоятелно. Това ще означава, че дробовете ѝ оздравяват и че вътрешните увреждания се стабилизират. Все още не се знае доколко е увреден мозъкът.

— Защо? — прекъсва я братовчедка ми Хедър.

— Не се знае кога Миа ще се събуди сама, нито доколко е засегнат мозъкът. Първите двацет и четири часа са най-критичните, но Миа е обградена от най-добрите грижи.

— Може ли да я видим? — пита дядо.

Жената от социалните кима.

— Затова съм тук. Според мен едно кратко посещение ще се отрази добре на Миа. Само един-двама човека.

— Ние ще отидем — казва баба и пристъпва напред. Дядо е до нея.

— Да, и аз така смятах — съгласява се социалната служителка. — Няма да се бавим — обръща се тя към другите от семейството.

Тримата мълчаливо тръгват по коридора. В асансьора жената се опитва да подготви баба и дядо за това как ще изглеждат, обяснява им външните ми рани, които наглед са зле, но са лечими. Казва, че лекарите се тревожат заради вътрешните контузии.

Държи се с баба и с дядо като с деца. Те обаче са по-силни, отколкото изглеждат. Дядо е бил в медицинския корпус в Корея, а баба все спасява някакви животинки: птички със счупени криле, болен бобър, сърна, блъсната от автомобил. Сърната отиде в приют за диви животни, което е странно, понеже баба мрази сърните — пасат ѝ градината. „Красиви плъхове“, така ги нарича. „Вкусни плъхове“, така пък ги нарича дядо, докато пече пържоли от еленско. Само че баба просто не може да понесе страданието на онази сърна и я спаси. Донякъде подозирам, че я взе за ангел.

Въпреки това обаче, когато застават на автоматичната двойна врата на интензивното отделение, двамата замръзват на място, сякаш

ги спира невидима преграда. Баба хваща ръката на дядо, а аз се мъча да си спомня дали изобщо някога съм ги виждала да се държат за ръце. Баба ме търси с поглед по леглата, но точно когато служителката от социалното понечва да им посочи къде съм, дядо ме забелязва и тръгва към мен.

— Здравей, патенце — казва. Не ме е наричал така от цяла вечност, още откакто бях по-малка от Теди. Баба бавно се приближава към мен, поемайки въздух на големи глътки. Може би животинките все пак не са я подготвили достатъчно.

Служителката от социалното дръпва два стола и ги поставя в долната част на леглото ми.

— Миа, баба ти и дядо ти са тук. — Дава им знак да седнат. — Сега ще ви оставя насаме.

— Тя чува ли ни? — пита баба. — Ще ни разбере ли, ако ѝ говорим?

— Опитайте, не знам — отговаря жената. — Присъствието ви ще ѝ подейства успокояващо, стига нещата, които говорите, да са успокояващи. — После ги измерва със строг поглед, сякаш ги предупреждава да не съобщават нищо, което може да ме разстрои. Знам, че работата им е да предупреждават хората за такива неща, че тази жена има на главата си още хиляди неща и че не може винаги да проявява загриженост, но аз я мразя.

След като служителката от социалното си тръгва, баба и дядо мълчат цяла минута. После баба започва да бърбори за орхидеите, които отглежда в оранжерията си. Забелязвам, че е свалила градинарския си гащеризон и е облякла чист панталон от рипсено кадифе и пуловер. Явно някой е минал през къщи и ѝ е донесъл чисти дрехи. Дядо продължава да седи неподвижно, обаче ръцете му треперят. Той не е от разговорливите, така че сигурно не му е лесно да изпълни нареждането да бърбри с мен.

Приближава се още една медицинска сестра. Има тъмна коса и тъмни очи, но очертани с лъскав светъл грим. А също и изкуствени нокти със залепени по тях сърчица. Сигурно не ѝ е лесно да поддържа ноктите си толкова красиви. Възхищавам ѝ се.

Не е моята медицинска сестра, но въпреки това се приближава към баба и дядо.

— Изобщо не се съмнявайте, че тя ви чува — обяснява им сестрата. — Разбира всичко, което се случва. — Стои, опряла ръце на хълбоците си. Представям си я как прави балон с дъвка. Баба и дядо вдигат поглед към нея, попиват всяка дума. — Сигурно си мислите, че лекарите, сестрите или всичко това командват парада — посочва тя към стената с медицинска апаратура. — Нищо подобно. Всичко зависи от Миа. Затова говорете с нея. Кажете ѝ да не бърза, но в крайна сметка да се върне. И че ще я чакате.

Мама и татко никога не биха нарекли Теди и мен грешки. Или случайности. Или изненади. Или с някой от другите глупави евфемизми. Обаче и двамата не сме били планирани, а родителите ни никога не са опитвали да го скрият.

Мама забременяла с мен съвсем млада. Не тийнейджърка, но млада в сравнение с приятелския им кръг. Била на двацет и три, а с татко били женени от една година.

В известен смисъл татко винаги си е бил мъж с папийонка, винаги е бил по-консервативен, отколкото би допуснал човек. Понеже, макар да ходел със синя коса и с татуировки, да носел кожени якета и да работел в музикален магазин, искал да се ожени за мама още когато другите им приятели си падали по пиянските връзки за една нощ. „Гадже е много глупава дума — казваше татко. — Неприятно ми беше да я наричам така. Затова се оженихме, та да мога да я наричам своя съпруга.“

Мама пък имала много объркано семейство. Никога не е навлизала в неприятни подробности пред мен, но знаех, че баща ѝ отдавна ги напуснал и че известно време нямала връзка дори с майка си, макар че сега няколко пъти годишно се виждаме със стара майка и с татко Ричард, както наричаме втория баща на мама.

Така че мама харесала не само татко, но и голямото му, почти непокътнато и относително нормално семейство. Съгласила се да се омъжи за татко, макар да били заедно едва от година. Разбира се, направили го по своя си начин. Оженили се пред мирова съдийка лесбийка, докато приятелите им свирели китарна рокаджийска версия на „Сватбения марш“. Мама била облечена с къса бяла рокля с ресни и с черни ботуши с шпори. Младоженецът бил в кожа.

Мама забременяла с мен заради сватбата на други. Гаджето на един от приятелите музиканти на татко, който се преместил в Сиатъл, забременяло и те направили светкавична сватба. Мама и татко отишли на тържеството, понапили се и когато се върнали в хотела, не подходили с обичайното внимание. Три месеца по-късно се появила синята черта на теста за бременност.

Разказват, че и двамата не били особено готови да станат родители. Но и дума не можело да става да се лишат от мен. Мама е ревностен привърженик на това човек да има избор. На колата си била залепила стикер с надпис: „Ако не можеш да ми се довериш да направя избор, как можеш да ми се довериш да родя дете?“ Нейният избор бил да ме задържи.

Татко се колебаел повече. И се уплашил повече. До мига, в който лекарят ме извадил, и татко се разплакал.

— Дрън-дрън — възразяваше той, когато мама разказваше историята. — Нищо подобно.

— Значи не се разплака, така ли? — питаше мама подигравателно и развеселено.

— Очите ми се насълзиха. Не съм плакал. — После татко ми намигаше и показваше с мимики, че е плакал като бебе.

Тъй като бях единственото дете в обкръжението на мама и на татко, представлявах новост. Отгледа ме една общност от музиканти, имах десетки лели и чичовци, които ме възприемаха като свое намерениче дори когато започнах да проявявам странно предпочитание към класическата музика. Не ми липсваше истинско семейство. Дядо и баба живееха наблизо и с радост ме вземаха за уикендите, за да може мама и татко да си повилнеят и да стоят по цели нощи на някой от концертите на татко.

Мисля, че едва когато станах на четири, родителите ми осъзнаха, че наистина го правят — че отглеждат дете, — макар да нямаха купища пари и „истинска работа“. Имахме хубава къща с нисък наем. Имах си дрехи (нищо, че ми бяха от братовчедите) и растях щастлива и здрава. „Беше ни като експеримент — казваше татко. — Учудващо успешен експеримент. Решихме, че може да е било щастлива

случайност, затова ни трябваше още едно дете, нещо като контролен обект.“

Опитвали четири години. Мама забременяла два пъти и двата пъти пометнала. Мъчно им било, но нямали пари за изследванията за плодовитост, които обикновено си правят хората. Когато навърших девет, решили, че може би така е по-добре. Вече ставах самостоятелна. Престанали да опитват.

И като че ли за да се убедят колко е хубаво да не са вързани с бебе, мама и татко решиха да отидем в Ню Йорк за една седмица и купиха билети. Планираха да посетим легендарния музикален клуб Си Би Джи Би и „Карнеги Хол“. Обаче, когато мама за своя изненада установи, че е бременна, и за още по-голяма изненада остана бременна и след първите три месеца, се наложи да отменим пътуването. Беше изморена, гадеше ѝ се и беше толкова раздразнителна, че татко се опасяваше тя да не наплаши до смърт нийоркчаните. Освен това бебетата са скъпа работа, та трябваше да пестим.

Нямах нищо против. Вълнувах се за бебето. И знаех, че „Карнеги Хол“ няма да избяга. Някой ден щях да отида.

17,40 Ч.

В момента съм малко уплашена. Дядо и баба си тръгнаха преди малко, но аз останах тук, в интензивното отделение. Седя на един от столовете и прехвърлям в главата си разговора, който беше много приятен, нормален и спокоен. Докато не си тръгнаха. На излизане от интензивното ги следвах по петите, а дядо се обърна към баба и попита:

— Според теб наистина ли тя решава?

— Какво да решава?

На дядо явно му беше неудобно и той пристъпи от крак на крак.

— За онова... Дали решава? — прошепна той.

— Какви ги говориш? — възкликна баба едновременно раздразнително и нежно.

— Не знам какви ги говоря. Ти вярваш в ангели.

— Какво общо има това с Миа? — попита баба.

— Ако тях вече ги няма, но още са тук, както ти вярваш, няма ли да поискат тя да отиде при тях? А ако и тя поиска да отиде при тях?

— Не става така — срязва го баба.

— А! — възкликна само дядо и разпитът свърши.

След като си тръгнаха, си помислих, че сигурно някой ден ще кажа на баба, че никога не съм възприемала нейната теория за птиците и други твари, дете може да са ангели пазители. А сега съм по-сигурна от всякога, че няма нищо такова.

Родителите ми ги няма. Не ме държат за ръка, не ме окуражават. Прекрасно ги познавам и съм убедена, че ако можеха, щяха да го направят. Е, може би не и двамата. Сигурно мама щеше да остане при Теди, докато татко е при мен. А всъщност никой от двамата не е тук.

И докато размишлявам над този факт, си спомням думите на медицинската сестра. Че аз командвам. Изведнъж ми просветна какво всъщност дядо питаше баба. И той беше чул сестрата. Преди мен беше схванал какво иска да каже тя.

Да остана ли? Да оживея ли? От мен зависи.

Цялата тази работа с предизвиканата кома са само докторски дрънканици. Нищо не зависи от лекарите. Не зависи и от отсъстващите ангели. Не зависи дори от Бог, който дори да съществува, никакъв не се вясва сега. Зависи от мен.

Но как да реша такова нещо? Нима бих могла да остана без мама и татко? Без Теди? Или без Адам? Твърде много е. Дори не разбирам как става цялата тази работа, защо съм тук в това състояние и как да изляза от него, ако поискам. Ако реша да остана и поискам да се събудя, ще се събудя ли веднага? Вече опитах да си плюя на петите, за да намеря Теди, и да се пренеса на Хаваите, обаче не се получи. Явно цялата работа е доста по-сложна.

Въпреки това обаче вярвам, че е истина. Отново чувам думите на медицинската сестра. Аз командвам парада. Всички чакат мен.

Аз решавам. Вече го разбирам.

И ме ужасява повече от всичко друго, което се случи днес.

Къде, по дяволите, е Адам?

Една седмица преди вечерта на Халоуин, докато бях в десети клас, Адам цъфна победоносно у дома. Носеше торба за дрехи и гузна усмивка.

— Подготви се да се гърчиш от завист, понеже току-що се снабдих с най-готиния костюм — заяви той. Дръпна ципа на торбата. Вътре имаше бяла риза с жабо, бричове и дълго вълнено палто с еполети.

— Да не се каниш да бъдеш Зайнфелд с натруфената риза?

— Пфу! Зайнфелд! И това ми било класическа музикантка! Ще бъда Моцарт. Чакай само да ми видиш обувките. — Бръкна в чантата и извади чифт неудобни на вид черни кожени обувки с метални токи отгоре.

— Гот. Мисля, че и мама има такива — отбелязах.

— Завиждаш ми, понеже нямаш толкова готин костюм. Ще нося и чорапогащник — не се смущавам, понеже съм сигурен в мъжествеността си. Имам и перука.

— Как се снабди с тези неща? — попитах, разглеждайки перуката. Все едно беше направена от зебло.

— По интернет. Струваха само сто долара.

— Похарчил си сто долара за костюм за Халоуин?

Само като чу някой да споменава Халоуин, Теди дохвърча по стълбите, напълно пренебрегна мен и дръпна верижката, която висеше от джоба на Адам.

— Чакай тук! — нареди, после хукна обратно нагоре по стълбите и след броени секунди се върна с някакъв сак. — Този костюм хубав ли е? Или ще изглеждам като бебе? — попита Теди и извади една вила, чифт дяволски уши, червена опашка и червен гащеризон.

— О! — ококори се Адам и отстъпи назад. — Направо ми изкара акъла с този костюм, а още дори не си го облякъл!

— Наистина ли? Няма ли да изглеждам тъпо с гащеризона? Не искам да ми се смеят — заяви Теди, сбърчил загрижено вежди.

Усмихнах се широко на Адам, който се мъчеше да не се засмее.

— Червеният гащеризон, плюс дяволските уши и острата опашка са толкова ужасно сатанински, че никой няма да посмее да те дразни, иначе рискува да го прокълнеш навеки — увери го Адам.

На лицето на Теди грейна широка усмивка, която разкри липсващите му предни зъби.

— И мама каза така, но исках да съм сигурен, че не го прави само за да престана да я тормозя за костюма. Нали ще ме вземете да обикаляме по къщите за лакомство или пакост? — изгледа ме той.

— Както всяка година — отговорих. — Как иначе ще получа бонбони?

— И ти ли ще дойдеш? — попита Теди Адам.

— За нищо на света не бих пропуснал.

Теди се завъртя на пети и изчезна нагоре по стълбите. Адам се обърна към мен.

— Теди е готов, а ти какво ще облечеш?

— Ами, аз не си падам много по костюмите.

Адам завъртя отчаяно очи.

— Време е да си паднеш. Това е първият ни празник Халоуин заедно. „Шутинг Стар“ ще има голям концерт. Присъстващите трябва да са с костюми, а ти обеща да дойдеш.

Изстенах мислено. Вече шест месеца бях с Адам и бях свикнала да ни смятат за най-странната двойка в училище — викаха ни Готиния и Особнячката. Започнах да се чувствам по-непринудено с другите членове от групата на Адам, дори се понаучих на няколко рокаджийски

думи. Вече се справях добре, когато Адам ме водеше в Къщата на рока — порутената постройка близо до колежа, където живееха останалите от бандата. Можех дори да участвам в пънк-рок „сготви с каквото намериш“ партита, където всеки поканен трябваше да донесе от хладилника си нещо, което всеки момент ще се развали. Събирахме всички съставки и си готвехме. Всъщност се оказах много добра в това да превърна сбиротък от вегетариански бифтек, цвекло, сирене фета и кайсии в нещо, което става за ядене.

Обаче все още мразех концертите и се мразех, задето ги мразя. В клубовете беше задимено, а от дима очите ми смъдяха и дрехите ми воняха. Тонколоните дънеха толкова оглушително, че после ушите му бучаха и не можех да заспя от монотонния шум. Лежах в леглото, припомнях си неприятната вечер и се чувствах още по-неприятно след всяко повторение.

— Не ми казвай, че няма да дойдеш — възкликна Адам, еднакво засегнат и ядосан.

— Ами Теди? Обещахме да го заведем на обиколка за лакомство или пакост...

— Да, в пет часа. На концерта трябва да сме чак в десет. Съмнявам се, че дори майстор като Тед може да обикаля за лакомства цели пет часа, така че нямаш извинение. И най-добре си измисли страхотен костюм, понеже аз ще бъда адски готин като за осемнайсети век.

Адам тръгна да разнася пици, а на мен в корема ми зейна дупка. Качих се горе да репетирам пиесата на Дворжак, която ми беше дала професор Кристи, и да проумея какво ме притеснява. Защо не харесвах тези концерти? Дали защото „Шутинг Стар“ набираше популярност и аз завиждах? Или се дразнех на все по-многобройните фенки на групата? Звучеше като логично обяснение, но не беше вярно.

Посвирих десетина минути и тогава ме осени: неприязънта ми към концертите на Адам нямаше нищо общо с музиката, групарките или завистта. Дължеше се на съмненията. На същите глождещи съмнения, че не съм на мястото си. Не се чувствах на мястото си в семейството си, не се чувствах на мястото си и с Адам, само че за разлика от близките ми, които нямаха избор, Адам ме беше избрал и точно това не проумявах. Защо се беше влюбил в мен? Не се връзваше. Знам, че отначало ни сближи музиката, събра ни и ни даде възможност

да се опознаем. Знаех също, че на Адам му харесва, че сериозно се занимавам с музика. Че схваща и чувството ми за хумор, „толкова черен, че може и да не го забележиш“, казваше той. Като стана дума за черно, знаех също, че той си пада по чернокоски, понеже всичките му приятелки са били брюнетки. Бях установила също, че когато си бяхме само двамата, с часове можехме да разговаряме или да седим един до друг, всеки пъхнал слушалките на айпода си в ушите, но въпреки това да се чувстваме заедно. Разбирах всичко това с главата си, но още не можех да го повярвам в сърцето си. Когато бях с Адам, че чувствах избрана, специална и това още повече ме караше да се чудя защо точно аз.

Вероятно точно по тази причина и макар че Адам охотно се подлагаше на симфониите на Шуберт, идваше на всеки мой рецитал и ми носеше любимите ми лилиуми, предпочиташ да отида на зъболекар, отколкото на негов концерт. Което беше много невъзпитано от моя страна. Спомних си какво ми казваше мама понякога, когато се чувствах несигурна: „Преструвай се, докато не ти се получи наистина.“ След като изсвирих пиесата си цели три пъти, реших, че не само ще отида на този концерт, но този път ще се постарая да разбера неговия свят, колкото той се старая да проумее моя.

— Имам нужда от помощта ти — казах на мама веднага след вечеря, докато стояхме една до друга и миехме чиниите.

— Нали се разбрахме, че не ме бива по тригонометрия. Защо не опиташ електронното обучение? — каза мама.

— Нямам нужда от помощ по математика. Друго е.

— Ще направя каквото мога. Казвай!

— Посъветвай ме. Коя е най-готината, най-яката и най-секси рокаджийка, за която се сецаш?

— Деби Хари — изстреля мама.

— А...

— Не съм свършила. — прекъсна ме мама. — Не може да искаш от мен да избира само една. То е като избора на Софи. Катлийн Хана. Пати Смит. Джоан Джет. Кърши Лав по своя откачен и разрушителен начин. Лусинда Уилямс — нищо, че пее кънтри, много е яка. Ким Гордън от „Соник Ют“ приближава петдесет, но още става. Онази мацка

Кат Пауър. Джоан Арматрейддинг. Защо, някакво домашно по обществознание ли имаш?

— Нещо такова — отвърнах, бършейки една чиния с отчупено крайче. — Във връзка с Халоуин е.

Мама доволно плесна с насапунисаните си ръце.

— Значи смяташ да се костюмираш като някой от нас?

— Да — признах. — Можеш ли да ми помогнеш?

Мама си тръгна от работа по-рано, за да преровим магазините за дрехи втора употреба. Реши, че трябва да издокараме рокаджийска визия по принцип, вместо да се опитваме да имитираме конкретно някоя изпълнителка. Купихме чифт тесни панталони от гущерова кожа. Къса руса перука с чорлав бретон в стил Деби Хари от началото на осемдесетте, а мама й направи лилави кичури с боя. За аксесоари избрахме черна кожена гривна за едната китка и десетина сребърни гривни за другата. Мама изрови отнякъде собствената си тениска на групата „Соник Ют“ — като ме предупреди да не я свалям, да не би някой да я открадне и да я продаде по интернет за няколкостотин долара — и черните кожени ботуши с остър нос, които беше носила на сватбата си.

В деня на Халоуин мама ме гримира — очерта очите ми с дебела черна очна линия, която ми придаде опасен вид. Сложи ми бяла пудра и кървавочервено червило. И обеща на клипс на носа. Когато се погледнах в огледалото, видях лицето на мама да наднича отзад. Не знам дали се дължеше на русата перука, но за пръв път наистина приличах на някой от най-близките си роднини.

Родителите ми и Теди чакаха Адам долу, а аз останах в стаята си. Все едно отивах на абитуриентски бал. Татко беше взел камерата. Мама направо танцуваше от вълнение. Когато Адам влезе, обсипвайки Теди с бонбони, мама и татко ме повикаха.

Заклатушках се на високите токчета, толкова можех. Очаквах Адам да откачи, щом види как се е изтупала приятелката му, която обикновено е с джинси и пуловери, но той се усмихна за поздрав както винаги, само малко по-широко.

— Готин костюм. — И толкова.

— Каквото повикало, такова се обадило. Така е честно — отбелязах и посочих към Моцартовия му костюм.

— Изглеждаш страшна, но си красива — отбеляза Теди. — Даже секси, обаче съм ти брат и ще прозвучи гадно.

— Откъде изобщо знаеш какво означава „секси“? — попитах. — Ти си на шест.

— Всички знаят какво е секси — увери ме той.

Всички, освен мен. Само че през онази нощ научих. Докато обикаляхме къщите за лакомства заедно с Теди, съседите ни не ме познаха, а общувахме от години. Момчета, които дори не ме удостояваха с поглед, се обръщаха подире ми. Всеки път, когато се случваше това, се чувствах все повече и повече като опасната секси мацка, за каквата се представях. Преструвай се, докато не ти се получи наистина, вършеше работа.

Клубът, в който свиреше „Шутинг Стар“, беше претъпкан. Всички бяха маскирани, а повечето момичета бяха издокарани със съблазнителни тоалетчета — френски прислужници с дълбоки деколтета, размахващи бичове властни женища, закачливи и потайни Дороти от „Магьосникът от Оз“ с поли, които се повдигаха, за да се виждат червените им жартиери, — все неща, които обикновено ме караха да се чувствам като грозница. Тази вечер обаче изобщо не се чувствах така, макар явно никой да не ме възприемаше като маскирана.

— Трябваше да сме с костюми — скастри ме един скелет, който ми предложи бира.

— Страхотни панталони! — извреця едно отракано девойче в ухото ми. — От Сиатъл ли ги купи?

— Ти не си ли от „Крек Хаус Куортет“? — попита един тип с маска на Хилари Клинтън, имайки предвид вулгарна банда, която Адам обожаваше, а аз ненавиждах.

Когато „Шутинг Стар“ излязоха на сцената, аз не останах зад кулисите, както обикновено. Отзад щях да седна на стол, да виждам всичко, без да ми пречат, и нямаше да се налага да говоря с никого. Този път останах на бара и когато отраканото момиче ме дръпна, отидох да танцувам с нея в мош пита.

Дотогава не бях участвала в мошинг. Не проявявах интерес към това да обикалям в кръг и пияни мускулести момчета да ме настъпват. Тази вечер обаче се потопих цялата. Усетих какво е да слееш енергията

си с енергията на тълпата и да попиеш енергията на хората. Усетих как щом мошингът се развихри, ти не просто танцуваш и пристъпваш, а те засмуква истински вихър.

Когато Адам приключи изпълнението си, бях потна и вир-вода досущ като него. Не отидох зад кулисите, за да го поздравя преди другите. Изчаках го да слезе в клуба и да се срещне с публиката си, както правеше след всеки концерт. А когато той слезе, преметнал кърпа през врата си и засмукал бутилка вода, аз се метнах на врата му, прегърнах го и го целунах влажно и с отворена уста пред всички. Усетих, че той се усмихва, докато отвърща на целувката ми.

— Я виж как някой е пропит от духа на Деби Хари — отбеляза той, триейки червилото от брадичката си.

— Май да. Ами ти? Чувстваш ли се Моцартово?

— За него знам само от онзи филм. Но си спомням, че беше доста похотлив, така че след тази целувка май се чувствам Моцартово. Готова ли си? Мога да натоваря нещата и да изчезваме.

— Не, хайде да останем за последното изпълнение.

— Наистина ли? — изненадано изви вежди Адам.

— Да. Може дори да дойда с теб в блъсканицата.

— Да не си подпийнала? — подразни ме той.

— Само безалкохолно — отговорих.

Танцувахме и от време на време спирахме да се натискаме чак докато клубът затвори.

На връщане Адам държеше ръката ми, докато караше. От време на време ме поглеждаше, усмихваше се и поклащаше глава.

— Значи ти харесвам така? — попитах.

— Хмм — отговори.

— Това дали е, или не?

— Разбира се, че ми харесваш.

— Не, имам предвид така. Харесах ли ти тази вечер?

Адам се поизправи на седалката.

— Хареса ми, че участва в купона и не мрънкаше да си тръгваме веднага. И ми хареса да танцувам с теб. Хареса ми и това, че се чувстваше добре в цялата тъпканица.

— Питам дали ме харесваш такава! Повече ли ти харесвам?

— Повече от какво? — попита той искрено озадачен.

— От обикновено. — Вече започвах да се дразня. Тази вечер се чувствах толкова нахакана, като че ли костюмът за Халоуин ми беше дал нова самоличност, по-подходяща и достойна за Адам, за семейството ми. Помъчих се да му го обясня и за свое удивление едва не се разплаках.

Адам явно усети, че съм разстроена. Спря колата в един страничен път и се обърна към мен.

— Миа, Миа, Миа — погали той кичурчетата коса, измъкнали се изпод перуката. — Ето такава те харесвам. Да, определено се беше облякла по-секси и беше руса, а това е различно. Но момичето, което си тази вечер, е същата Миа, която обичах вчера и която ще обичам утре. Харесва ми, че си крехка и силна, кротка и бойна. Ей, ти си едно от най-готините момичета, които познавам, независимо каква музика слушаш и как се обличаш.

След това, ако започнех да се съмнявам в чувствата на Адам, си спомнях за перуката си, която прашасваше в дрешника, и за онази вечер. И преставах да се чувствам несигурна. Чувствах се просто късметлийка.

19,13 Ч.

Той е тук.

Мотаех се в празна болнична стая в родилното отделение, понеже исках да съм далеч от роднините си и още по-далеч от интензивното и от онази медицинска сестра, или по-скоро от онова, което тя каза и което вече разбирах. Имах нужда да отида на място, където хората не са тъжни и мислите им са свързани с живота, не със смъртта. Затова дойдох тук, на територията на плачещите бебета. Всъщност ревът на новородените успокоява. Толкова са борбени.

В стаята обаче вече е тихо. И така, седя си на рамката на прозореца и гледам навън в нощта. Кола влиза шумно в паркинга и ме изтръгва от унеса ми. Поглеждам надолу точно навреме, за да зърна задните фарове на розов автомобил, който потъва в мрака. Сара, приятелката на Лиз, барабанистката на „Шутинг Стар“, има розов додж „Дарт“. Притаявам дъх в очакване Адам да се появи от тунела. Ето го и него, качва се по рампата, плътно загърнат с коженото си яке в зимната нощ. Виждам верижката на портфейла му да проблясва на светлината на силните лампи. Спира и се обръща да каже нещо на някой зад себе си. Виждам меките очертания на женска фигура да се появяват от тъмното. Отначало ми се струва, че е Лиз. Но после виждам плитката.

Иска ми се да можех да я прегърна. Да ѝ благодаря, че е предусетила какво ми се иска.

Разбира се, че Ким ще отиде да намери Адам, да му съобщи лично, вместо да му каже новината по телефона, и после ще го доведе тук, при мен. Ким знаеше, че Адам е на концерт в Портланд. Ким някак беше успяла да придума майка си да ѝ позволи да отиде с колата в града. Ким, която, съдейки по отсъствието на госпожа Шайн, вероятно бе убедила майка си да се прибере у дома и да я остави с Адам и с мен. Помня, че на Ким ѝ отне два месеца да изкръпка разрешение да се качи на онзи хеликоптер с чичо си, затова съм впечатлена, че е успяла да си издейства такава самостоятелност само

за няколко часа. Ким трябва да се е справила с всевъзможни биячи и наркоманчета, за да открие Адам. Ким, която е събрала смелост да съобщи на Адам.

Знам, че звучи нелепо, но се радвам, че не ми се наложи на мен. Нямах да го понеса. На Ким ѝ се наложи.

И сега, благодарение на нея, той най-сетне е тук.

Цял ден си представям как Адам ще дойде, фантазирам си как ще се спусна към него, макар че той не може да ме види и въпреки че, доколкото разбирам, положението няма нищо общо с филма „Призрак“, в който можеш да минаваш през любимите си същества, за да усетят присъствието ти.

Обаче сега, когато Адам вече е тук, съм като парализирана. Страх ме е да застана срещу него. Да видя лицето му. Два пъти съм виждала Адам да плаче. Веднъж, когато гледахме „Животът е прекрасен“. Вторият път беше на гарата в Сиатъл, когато видяхме една майка да крещи и да бие сина си, който имаше синдрома на Даун. Адам просто замълча и едва когато се отдалечавахме, видях по бузите му да се търкулват сълзи. Сякаш някой изтръгна сърцето ми. Ако той се разплаче, това ще ме съсипе. Зарежете тая работа, че изборът е мой. Това е достатъчно, за да ме убие.

Такава пъзла съм.

Поглеждам стенния часовник. Вече минава седем. В крайна сметка „Шутинг Стар“ няма да подгръва за „Бикини“. Жалко. За тях това беше голям пробив. За секунда се запитах дали останалите ще излязат на сцената без Адам. Обаче много се съмнявам. Не само защото той е главният вокал и соло китаристът. Просто в бандата си имат кодекс. Взаимното зачитане на чувствата е важно. Миналото лято, когато Лиз и Сара скъсаха (както се оказа, само за един месец) и Лиз беше прекалено разстроена, за да свири, те отмениха петдневното си турне, въпреки че онзи тип Гордън, който свири в друга банда, предложи да я замести.

Наблюдавам как Адам върви към главния вход на болницата, следван от Ким. Точно преди да се скрие под козирката на входа и да стигне до автоматичната врата, той вдига поглед към небето. Изчаква Ким, но ми се иска да си мисля, че се озърта и за мен. Лицето му, осветено от лампите, е безизразно, сякаш някой е изсмукал всичко

лично и е останала само една маска. Не прилича на себе си. Но поне не плаче.

Това ми вдъхва смелост да го доближа. Или по-скоро да доближа себе си в интензивното, понеже знам, че той ще отиде там. Адам познава баба и дядо, и братовчедите ми, така че сигурно после ще се включи в бдението в чакалнята. В момента обаче той е тук заради мен.

В интензивното отделение времето, както винаги, спира. Един от хирурзите, който ме кърпеше по-рано — онзи, дето много се потеше и когато дойде неговият ред да избира музиката, наду „Уийзър“ — проверява състоянието ми.

Светлината е приглушена, изкуствена и еднакво ситна, но въпреки това типичният за тази част от денонощието ритъм се налага и над цялата зала е надвиснала среднощна тишина. Не е толкова щуро като през деня, сякаш апаратите и медицинските сестри са се поизморили и са минали на икономичен режим.

Затова когато гласът на Адам отеква в коридора пред интензивното, наистина събужда всички.

— Как така не може да вляза? — гърми гласът му.

Прекосявам интензивното и заставам от другата страна на автоматичните врати. Чувам как от другата страна санитар обяснява на Адам, че няма право да влиза в тази част на болницата.

— Това са глупости! — крясва Адам.

Вътре в отделението всички медицински сестри са отправили тревожен поглед към вратата. Сигурна съм какво си мислят: нямаме ли достатъчно работа вътре, че трябва да успокояваме и луди отвън. Искан ми се да им обясня, че Адам не е луд. Че той крещи само в много редки случаи.

Медицинската сестра на средна възраст и с прошарена коса, която не се грижи за пациенти, а следи мониторите на компютрите и вдига телефона, кимва леко и се изправя като в очакване да я номинират за нещо. Изпъва измачканите си панталони и се отправя към вратата. Наистина не е най-подходящият човек, който да разговаря с Адам. Искан ми се да ги предупредя, че е по-добре да изпратят сестра Рамирес, която утешаваше баба и дядо (а на мен ми изкара акъла). Тя ще съумее да го успокои. Тази обаче само ще влоши положението.

Излизам подире ѝ през двойната врата навън, където Адам и Ким спорят със санитаря.

— Казах им, че нямат право да влизат тук — поглежда санитарят към сестрата. Тя го отпраща с ръка.

— Мога ли да ти помогна, млади човече? — пита тя Адам. Звучи раздразнително и нетърпеливо като някои от щатните колеги на татко в училище, които според него само броят дните до пенсия.

Адам се прокашля в опит да се овладее.

— Искам да посетя една пациентка — казва той и посочва към вратата, затворила достъпа му до интензивното отделение.

— Опасявам се, че не е възможно — отговаря сестрата.

— Приятелката ми Миа...

— Грижим се добре за нея — прекъсва го сестрата. Звучи уморено, твърде уморено, за да проявява съчувствие, твърде уморено, за да се трогне от младежката любов.

— Разбирам и съм ви благодарен — казва Адам. Старае се с всички сили да играе по нейните правила, да звучи като зрял човек, но долавям потрепването на гласа му, когато казва: — Наистина трябва да я видя.

— Съжалявам, млади човече, но са позволени посещения само на най-близките.

Адам се сепва. Най-близките. Сестрата не е искала да бъде жестока. Просто няма представа, но Адам откъде да знае. Испитам нужда да предпазя него и да предпазя сестрата от онова, което той може да ѝ направи. Протягам ръка към Адам инстинктивно, макар че всъщност не мога да го докосна. Той обаче ми обръща гръб. Раменете му са увиснали, коленете му се подгъват.

Ким, която се бе дръпнала до стената, тутакси се озовава до него и ръцете ѝ обгръщат свличащото се тяло на Адам. Стиснала го е през кръста и се обръща към сестрата с гневно блеснали очи.

— Вие не разбирате! — провиква се Ким.

— Да повикам ли охраната? — пита медицинската сестра.

Адам махва с ръка, предава се.

— Остави — прошепва той на Ким.

И тя се отказва. Без нито дума повече, премята ръката му през рамото си и прехвърля тежестта на тялото му върху своето. Адам е по-висок с трийсетина сантиметра и е по-тежък от нея с около двайсет и

пет килограма, но тя се препъва само за миг, после поема допълнителната тежест. Издържа.

Двете с Ким имаме теория, че почти всичко на света може да се раздели на две групи.

Има хора, които обичат класическа музика, и хора, които харесват поп музика. Има градски хора и селски хора. Хора, които пият кока-кола, и други, които пият пепси-кола. Конформисти и хора със свободна мисъл. Целомъдрени и нецеломъдрени. Момичета, които имат гаджета в гимназията, и такива, които нямат.

С Ким винаги сме смятали, че и двете спадаме към втората категория.

— Не че на четирийсет още ще бъдем девствени — успокояваше ме тя. — Просто ще бъдем момичета, които си намират гаджета в колежа.

Това винаги ми се е струвало смислено и дори за предпочитане. Мама е имала гаджета в гимназията и винаги отбелязваше, че ѝ се иска да не си е губила времето. „Едно момиче не изгаря от желание постоянно да се налива с евтина бира, да се опитва да събаря заспали крави и да се натиска в багажника на някакъв пикап. А точно това беше представата за романтична вечер на момчетата, с които излизах.“

Татко пък започнал да излиза на срещи с момичета чак в колежа. В гимназията бил стеснителен, но като първокурсник започнал да свири на барабани, включил се в една пънк група и хоп, сдобил се с гаджета. Поне няколко гаджета, докато не се появила мама, и тогава хоп, сдобил се със съпруга. Мислех си, че същото ще се случи и с мен.

Ето защо и за двете ни с Ким беше изненада, когато се озовах в първата група, тази на гимназистките с гаджета. Отначало се опитвах да го скрия. Когато се прибрах у дома след концерта на Йо-Йо Ма, разказах на Ким само най-общо. Пропуснах целувката. Ето как си го обяснявах: няма смисъл да се впрягаме много заради една целувка. Една целувка не означава връзка. И други момчета бях целувала, но обикновено на следващия ден целувката се изпаряваше като роса на слънце.

Обаче усещах, че с Адам работата е сериозна. Разбрах го от топлината, която плъзна по цялото ми тяло през нощта, след като той

ме докара до къщи и ме целуна отново на стълбите. Разбрах го, понеже останах будна до сутринта, гушнала възглавницата. Понеже на следващия ден не можех да хапна нито залък, а усмивката не слизаше от лицето ми. Знаех, че целувката е като врата, през която съм минала и съм оставила Ким от другата страна.

След една седмица и още няколко откраднати целувки разбрах, че трябва да кажа на Ким. След училище отидохме да прием кафе. Беше май, но валеше проливен дъжд, все едно е ноември. Малко се задушавах от онова, което ми предстоеше да направя.

— Аз черпя. Искаш ли едно от твоите натруфени кафета? — попитах. Това беше друга категория, която бяхме установили: хора, които пият обикновено кафе, и хора, които пият натруфени кофеинови напитки като любимото на Ким лате с ментови пръчици.

— Смятам да опитам чая с мляко и канела — заяви тя и впери в мен решителен поглед, с който показваше, че не възнамерява да се срамува от избора си на напитка.

Купих напитките и парче къпинов пай с две вилички. Седнах срещу Ким и прокарах вилицата по назъбеното ръбче на ронливата коричка.

— Трябва да ти кажа нещо — признах.

— Нещо, свързано с факта, че имаш гадже? — Гласът на Ким звучеше развеселено, но макар да гледах надолу, усетих, че тя завърта очи в шеговито безсилие.

— Откъде знаеш? — погледнах я.

Отново завъртя очи.

— Моля те, всички знаят. Това е най-актуалната клюка след новината, че Мелани Фароу прекъсва училище, понеже ще ражда. Все едно президентски кандидат за президент на демократите се жени за републиканския.

— Ама кой говори за женитба?

— Казах го метафорично — поясни Ким. — Както и да е, вече знам. Разбрах го още преди теб.

— Глупости.

— Хайде, стига! Момче като Адам на концерт на Йо-Йо Ма! Подмазваше ти се!

— Не е така — възразих, но всъщност си беше точно така.

— Не разбирам само защо не ми каза по-рано — отбеляза Ким тихичко.

Канех се да излея тирадата си, че една целувка не означава връзка, и да ѝ обясня, че не искам да раздухвам излишно нещата, но се спрях.

— Страхувах се, че ще ми се разсърдиш — признах.

— Няма. Но ще ти се разсърдя, ако отново ме излъжеш.

— Добре.

— Или ако се превърнеш в приятелка, която се превъзнася по гаджето си и говори в първо лице множествено число: „Ние обичаме зимата. Според нас «Велвет Ъндърграунд» са върхът“.

— Знаеш, че няма да ти дърдоря рокаджийски глупости. Нито в единствено, нито в множествено число. Обещавам.

— Добре. Понеже ако станеш такава, ще те застрелям.

— Ако стана такава момиче, сама ще ти донеса пистолет.

Ким се засмя от сърце и напрежението се стопи. Лапна голям залък от пая.

— Как го приеха родителите ти?

— Татко само за един ден премина през петте етапа на скръбта — отрицание, гняв, приемане и каквото още има. Според мен е уплашен най-вече защото се оказва, че дъщеря му вече е достатъчно голяма да си има гадже. — Замълчах, отпих от кафето си и оставих думата „гадже“ да повиси във въздуха. — Освен това не може да повярва, че излизам с музикант. Поне така казва.

— Ти самата си музикант — напомни ми Ким.

— Имам предвид пънкар, рок музикант.

— „Шутинг Стар“ са емокор — поправи ме Ким. За разлика от мен тя държеше на различните стилове в поп музиката: пънк, инди, алтернативен рок, хардкор, емокор.

— Цялата тази история... таткото с папийонката... е въздух под налягане. Според мен татко харесва Адам. Запознаха се, когато Адам дойде да ме вземе за концерта. А сега иска да го покани на вечеря, но е минала само една седмица. Още не съм готова за среща със семейството.

— Аз май никога няма да съм готова. — Ким потръпна само при мисълта за такова нещо. — Ами майка ти?

— Предложи да ме заведе на гинеколог, за да ми предпише противозачатъчни, и каза да накарам Адам да се изследва за разни болести. А дотогава да си купя презервативи. Дори ми даде десет долара, за да започна да се снабдявам.

— И ти започна ли? — ахна Ким.

— Не, минала е само една седмица! В това отношение двете с теб още сме в една категория.

— Засега — отбеляза Ким.

Друга категория, която двете с Ким измислихме, е свързана с хора, които се стараят да са готини, и други, които не се стараят. По този показател Адам, Ким и аз попадаме в една група, понеже, макар Адам да е готин, той го постига, без да се старае. Удава му се без усилие. Затова очаквах ние тримата да си станем неразделни. Смятах, че Адам ще обича всички хора, които обичам аз, и че ще ги обича, колкото ги обичам аз.

Със семейството ми се оказа точно така. На практика той се превърна в третото дете у дома. С Ким обаче не си допаднаха. Адам се държеше с нея така, както винаги съм си представяла, че ще се държи с момиче като мен. Беше мил — любезен и дружелюбен, но дистанциран. Не се опитваше да влезе в нейния свят, нито да спечели доверието ѝ. Подозирах, че не я намира за достатъчно готина, и това ме влудяваше. Бяхме заедно вече три месеца, когато здравата се скарахме заради приятелката ми.

— Ким не ми е гадже, а ти — заяви Адам, когато го обвиних, че не се държи достатъчно мило с нея.

— И какво от това? Имаш много приятелки. Защо и тя да не влезе в групата?

— Не знам — вдигна рамене той. — Просто не се получава.

— Ти си страшен сноб! — неочаквано се вбесих аз.

Адам ме изгледа, сбърчил вежди, все едно съм задача по математика, която се мъчи да реши.

— Защо да съм сноб? Не можеш насила да се сприятелиш с някого. Просто ние с нея нямаме много общо.

— Точно затова си сноб! Харесваш само хора, които са като теб — креснах и изхвърчах навън, очаквайки той да ме последва и да ме

помоли за прошка, а когато не го направи, се ядосах още повече. Отидох с колелото до къщата на Ким да излея гнева си. Тя изслуша дитирамбите ми с умишлено безразлично изражение.

— Нелепо е да твърдиш, че той харесва само хора, които са като него — скастри ме тя, когато най-накрая престанах да ругая. — Харесва теб, а ти си различна от него.

— Точно там е проблемът — промърморих.

— Ами оправяй се, не замесвай и мен в тази драма. Освен това той също не ми допада особено.

— Така ли?

— Не, Миа. Не всички са луди по Адам.

— Не исках да стане така. Просто ми се щеше да се сприятелите.

— Е, аз искам да живея в Ню Йорк и да имам нормални родители. Нали знаеш, не можеш винаги да получаваш каквото искаш.

— Но вие сте двамата най-важни човека в живота ми.

Ким погледна зачервеното ми разстроено лице и изражението ѝ поомекна.

— Знаем това, Миа — усмихна се тя, — но ние сме свързани с различни страни на живота ти и това е съвсем нормално. Не е нужно да избираш едното или другото, поне аз не желая да избираш.

— Но аз искам тези страни на живота си на едно място.

— Не става така — поклати глава Ким. — Виж, приемам Адам, понеже ти го обичаш. И те уверявам, че той също ме приема, понеже ме обичаш. Ако от това ще се почувстваш по-добре, знай, че твоята обич ни свързва. И това е достатъчно. Не е необходимо на всяка цена ние двамата с него да се обичаме.

— Но аз го искам! — проплаках.

— Миа — поде Ким и прокрадналата се в гласа ѝ острота намекваше, че търпението ѝ е на изчерпване, — започваш да се държиш като онези момичета. Трябва ли вече да ми носиш пистолет?

По-късно вечерта се отбих у Адам да му кажа, че съжалявам. Той прие извинението ми с развеселена целувка по носа. След това нищо не се промени. Двамата с Ким продължиха да се държат сърдечно, но хладно, колкото и да се мъчех да ги накарам да се сблизат. Странно,

обаче не се хванах на твърдението на Ким, че двамата са свързани чрез мен. Докато не видях как тя го мъкне по коридора на болницата.

20,12 Ч.

Наблюдавам как Ким и Адам се отдалечават по коридора. Искане ми се да ги последвам, но съм като залепена за линолеума и не мога да помръдна илюзорните си крака. Раздвижвам се едва след като те завиват и се помъквам подире им, но двамата вече са влезли в асансьора.

Установила съм, че нямам никакви свръхестествени способности. Не мога да минавам през стени и да прелитам по стълбища. Мога да правя само нещата, възможни и в реалния живот, само дето явно онова, което правя в своя свят, е невидимо за другите. Поне така ми се струва, понеже никой не се обръща, когато отварям врати или натискам копче в асансьора. Мога да докосвам разни неща и дори се справям с бравите на вратите и други подобни, но всъщност не чувствам нищо и никого. Все едно възприемам всичко от вътрешността на аквариум. Не го проумявам, но в действителност не проумявам и нищо от случилото се днес.

Предполагам, че Ким и Адам са се запътили към чакалнята да се присъединят към бдението, но когато стигам там, близките ми ги няма. По столовете има купчина палта и пуловери, разпознавам и светлооранжевото пухено яке на братовчедка си Хедър. Тя живее в провинцията и обича да обикаля горите, затова носи сигнални цветове — да не би някой пиан ловец да я обърка с мечка.

Поглеждам часовника на стената. Време за вечеря. Поемам по коридора към кафенето, където мирише на пържено и на варени зеленчуци като във всяко кафене. Въпреки неприятната миризма обаче е пълно с хора. По масите са насядали лекари, медицински сестри и напрегнати студенти по медицина с къси бели престилки и толкова лъскави стетоскопи, все едно са играчки. Тъпчат се с пица от картонени кутии и пюре от замразени картофи. Отнема ми известно време да открия близките си, скупчени край една маса. Баба си бърби с Хедър. Дядо е съсредоточил цялото си внимание над сандвича с пуйка.

Леля Кейт и леля Даян са в ъгъла и си шепнат.

— Няколко синини и порязвания. Вече са го изписали от болницата — казва леля Кейт. За миг решавам, че говори за Теди, и съм толкова развълнувана, че ми иде да ревна. Но после я чувам да споменава, че в кръвта му нямало алкохол, че нашата кола просто навлязла в неговото платно и че някой си господин Дънлап твърди, че нямал време да спре. Разбирам, че не говорят за Теди, а за другия шофьор.

— Според полицията сигурно е заради снега или пък са се опитали да заобиколят сърна — продължава леля Кейт. — Явно нередко последиците за различните участници са различни: на едните нищо им няма, а другите са фатално засегнати... — отбелязва тя и замлъква.

Не знам дали бих казала, че господин Дънлап е „добре“, колкото и повърхностни да са раните му. Питам се какво ли е преживял — събужда се във вторник сутринта, качва се в пикапа си и потегля на работа в завода или пък до магазина за хранителни стоки, или пък до закусвалнята на Лорета, за да хапне рохки пържени яйца. Господин Дънлап, който може би е страшно нещастен или страшно щастлив, женен с деца или пък ерген. Само че какъвто и да е бил рано тази сутрин, вече е друг човек. Животът му също се е променил безвъзвратно. Ако каквото казва леля е вярно и катастрофата не е по негова вина, тогава „горкият нещастник“, както би се изразила Ким — просто е попаднал на неподходящото място в неподходящия момент. Заради лошия си късмет и понеже тази сутрин бил в пикапа си и карал на изток по шосе 27, два деца са останали без родители и поне едното от тях е в тежко състояние.

Как изобщо човек живее с такава вина? За секунда си представих, че се оправям и отивам в къщата на господин Дънлап, за да сваля бремето от плещите му и да го уверя, че случилото се не е по негова вина. Може би дори ще станем приятели.

Разбира се, най-вероятно няма да стане така. Срещата сигурно ще бъде неловка и тъжна. Освен това все още нямам представа какво ще реша, още не знам дали изобщо ще реша да остана. И докато реша, трябва да оставя всичко в ръцете на съдбата или на лекарите, или на онзи, от когото зависят тези неща, когато вземащият решение е твърде объркан и не може да избере дали да се качи по стълбите, или с асансьора.

Нуждая се от Адам. За последен път се оглеждам за него и за Ким, но ги няма, затова се запътвам обратно нагоре по стълбите към интензивното.

Заварвам ги да се крият в травматологията, през няколко коридора от интензивното. Стараят се да изглеждат небрежно, докато пробват вратите на различни складови помещения. Най-накрая намират една незаклучена врата и се шмугват вътре. В тъмното опипом търсят ключа на осветлението. Не ми се иска да ги разочаровам, но той всъщност е навън в коридора.

— Не съм сигурна как точно става това извън филмите — казва Ким на Адам, докато опипва стената.

— Всяка художествена измислица почива на някой факт — отговаря той.

— Изобщо не изглеждаш като лекар — осведомява го тя.

— Надявах се да го докарам на санитар. Или на портиер.

— Че какво ще търси портиерът в интензивното? — пита Ким. Много е педантична за такива подробности.

— Ще оглежда за изгорели крушки. Не знам. Зависи как ще се развият нещата.

— Още не разбирам защо просто не отидеш при семейството й — пита Ким практически както винаги. — Сигурна съм, че баба й и дядо й ще ти обяснят, може дори да те вкарат да видиш Миа.

Адам поклаща глава.

— Знаеш ли, когато онази сестра заплаши да повика охраната, първата ми мисъл беше да се обадя на родителите на Миа да оправят нещата. — Адам млъква и си поема няколко пъти въздух. — Просто случилото се ме връхлита отново и отново и винаги сякаш е за пръв път — признава той прегракнало.

— Знам — отговаря Ким шепнешком.

— Както и да е — казва Адам и продължава да търси копчето на лампата. — Не мога да отида при баба й и дядо й. Не искам да ги натоварвам допълнително. Сам трябва да се справя.

Сигурна съм, че баба и дядо всъщност с радост биха помогнали на Адам. Виждали са го няколко пъти и много го харесват. На Коледа

баба винаги гледа да му приготви кленов фъч, понеже веднъж споменал, че много го харесва.

Знам също така обаче, че понякога Адам проявява вкус към драматичното. Пада си по големите жестове, например да спестява бакшишите си от доставките на пица цели две седмици, за да ме заведе на концерта на Йо-Йо Ма, вместо просто да ме покани на обикновена среща. Или пък цяла седмица да слага цветя на рамката на прозореца ми, когато се бях разболяла от варицела.

Сега виждам, че се е заел сериозно с новата си задача. Не съм сигурна точно какво има предвид, но какъвто и да е планът, съм му признателна дори и само защото го измъкна от вцепенението, в което го видях да изпада пред интензивното. И преди съм го виждала да става такъв — когато пише нова песен или се опитва да ме убеди да направя нещо, което не искам да правя — например да отидем някъде на палатка, — и нищо, дори сблъсък на земята с метеорит или гадже в интензивното, не може да го разубеди.

Освен това всъщност точно присъствието на гаджето му в интензивното беше причината Адам да крои някакъв план. Доколкото мога да се досетя, става дума за най-стария болничен номер на света, откраднат от филма „Беглецът“, който двете с мама неотдавна гледахме по Ти Ен Ти. Имам си съмнения по въпроса. Ким също.

— Не мислиш ли, че сестрата ще те познае? — пита го Ким. — Все пак ти ѝ се разкрещя.

— Няма да ме разпознае, ако не ме види. Вече разбирам колко си приличате двете с Миа. Същински ясновидки.

Адам не познава госпожа Шайн, затова не разбира защо е нелепо да твърди, че Ким се притеснява прекалено. Ким се намръщва, но после я виждам как омеква.

— Може би малоумният ти план ще проработи по-добре, ако всъщност виждаме какво правим.

Рови в чантата и изважда мобилния си телефон, който майка ѝ я кара да носи още от десетгодишна — Малкия следотърсач, така го нарича Ким, — и активира дисплея. В мрака светва едно квадратче.

— А така, вече заприлича на умното момиче, каквото Миа все ми опява, че си — заявява Адам. Активира собствения си мобилен и в помещението вече се разнася мъжделива светлина.

За жалост на слабата светлина става ясно, че тесният килер е пълен с метли, кофи и няколко парцала, но няма нищо от дегизировката, която Адам се е надявал да намери. Само да можем да им кажа, че в болницата има съблекални, където лекарите и сестрите оставят цивилните си дрехи и обличат болничните си престилки. Единствените болнични дрехи, които двамата ми приятели имат на разположение, са нелепите нощници, с които обличат пациентите. Вероятно Адам би могъл да навлече някоя нощница и да пообиколи коридорите в инвалидна количка, без никой да се усети, но така няма да успее да влезе в интензивното.

— Мамка му! — възкликва Адам.

— Няма да се отказваме — отсича Ким, внезапно превърнала се в напориста мажоретка. — Болницата има поне десет етажа. Все ще намерим някой отключен килер.

Адам се свлича на пода.

— Не, имаш право. Това е глупаво. Трябва ни по-добър план.

— Може да се престориш, че си взел свръхдоза, и ще се озовеш в интензивното — предлага Ким.

— Тук е Портланд. Голям късмет ще е, ако след свръхдоза изобщо стигнеш до спешното — отговаря Адам. — Не, по-скоро трябва да ги разсеем с нещо. Например да включим противопожарната аларма и всички медицински сестри да излязат навън.

— Според теб как ще се отразят на Миа аварийните пръскалки и паникьосаните сестри? — пита Ким.

— Е, може да не е точно противопожарна аларма, но поне нещо, което да им отвлече вниманието за секунда и аз да успея да се промъкна.

— Веднага ще те намерят и ще те изхвърлят като мръсно коте.

— Пет пари не давам — отговаря Адам. — Трябва ми само секунда.

— Защо? Какво ще направиш за една секунда?

Адам притихва. Очите му, които обикновено са смес от сиво, кафяво и зелено, са потъмнели.

— Само ще ѝ кажа, че съм тук. Че още някой е тук.

След това Ким престава да задава въпроси. Седят и мълчат, всеки потънал в мислите си и това ми напомня как двамата с Адам можем да сме заедно, но да си мълчим и всеки да си прави своето. Давам си

сметка, че двамата с Ким вече са приятели, истински приятели. Каквото и да се случи, поне това успях да постигна.

След около пет минути Адам се плясва по челото.

— Ама разбира се!

— Какво?

— Време е за... сигнала.

— Моля?

— Ела, ще ти покажа!

Когато започнах да свиря на виолончело, татко все още свиреше на барабани в групата си, но започна да се отдръпва от това занимание няколко години по-късно, когато се роди Теди. От самото начало обаче разбрах, че има нещо различно във факта, че свиря своята си музика, нещо повече от очевидното озадачение на родителите ми поради моите класически предпочитания. Музиката ми беше самотна. Татко думкаше на барабаните си часове наред сам или пишеше песни сам на кухненската маса, трупайки нотите върху поочуканата си акустична китара, но твърдеше, че песента е наистина написана едва когато я свириш. И точно затова е толкова интересно.

Аз свирех най-често сама в стаята си. Дори когато се упражнявах с някой от върволицата колежани извън уроците, обикновено пак свирех соло. А когато изнасях концерт или рецитал, бях сама на сцената със своето чело и с публиката. И за разлика от концертите на татко, на които въодушевени почитатели скачаха на сцената и се хвърляха с главата напред в тълпата, между мен и публиката ми винаги имаше някаква стена. След време се почувствах самота да свиря така. И малко ми доскуча.

Затова през пролетта в осми клас реших да се откажа. Смятах да се отдръпна тихомълком, да прекратя неистовите си репетиции и да не изнасям рецитали. Реших, че ако се отказвам постепенно, наесен, когато отида в гимназията, мога да започна на чисто и вече да не ме знаят като „челистката“. Може би щях да си избира нов инструмент, китара или бас, дори барабани. Освен това се надявах да забележат, че съм престанала да свиря, чак при свършен факт, понеже мама беше толкова заета с Теди, че надали щеше да забележи колко дълго се упражнявам, а татко беше заринат от учебни планове и курсови

работи, тъй като отскоро беше станал учител. Поне така си мислех. Истината се оказа, че съм способна да се откажа категорично от челото толкова, колкото и да престана да дишам.

Може би щях да успея с плана си, ако не беше Ким. Един следобед я поканих да отидем в центъра на града след училище.

— В средата на седмицата е. Няма ли да свириш? — попита тя, докато нагласяше комбинацията на катинара на шкафчето си.

— Днес ще пропусна — отговорих и се престорих, че търся учебника си по география.

— Да не би извънземните да са откраднали Миа? Най-напред край на рециталите. Сега пропускаш репетиция. Какво става?

— Не знам — отговорих и почуках с пръст шкафчето си. — Мисля да се захвана с нов инструмент. Например барабани. Комплектът на татко е в мазето и събира прах.

— Да бе, ти на барабани. Ще умра от смях — изкиска се Ким.

— Сериозно говоря.

Ким ме изгледа зяпнала, все едно й бях казала, че смятам да приготвя соте от охлюви за вечеря.

— Не можеш да се откажеш от челото — заяви тя след миг озадачено мълчание.

— Защо не?

— Не знам — огорчено се опита да обясни тя, — просто ми се струва, че виолончелото е част от същността си. Не мога да си те представя без това чудо между краката.

— Глупаво е. Не мога да свиря дори в училищния духов оркестър. Кой свири на виолончело в днешно време? Няколко старци. Много нелеп инструмент за момиче. Толкова е тъп. Освен това искам да имам повече свободно време да се забавлявам.

— Как точно да се забавляваш? — предизвикателно попита Ким.

— Ами, нали се сещаш... да ходя по магазините, да се мотаем двете...

— Моля те, ти мразиш да ходиш по магазините. Освен това предостатъчно се мотаем двете. Но все пак добре, недей да репетираш днес. Искам да ти покажа нещо.

Заведе ме у тях, измъкна един диск с акустичния нюйоркски концерт на „Нирвана“ по Ем Ти Ви и ми пусна „Нещо на пътя“.

— Чуй това — нареди ми. — Двама китаристи, барабанист и виолончелистка. Казва се Лори Голдстон и бас ловя, че като малка е свирела по два часа всеки ден като едно друго момиче, което познавам, понеже ако искаш да свириш във филхармонията или с „Нирвана“, точно това трябва да правиш. И се съмнявам, че някой я е смятал за тъпачка.

Взех диска вкъщи и го слушах отново и отново през следващата седмица, размишлявайки над думите на Ким. Няколко пъти извадих виолончелото си и свирих със записа. Музиката беше различна от тази, която бях свирела дотогава, предизвикателна и странно въодушевяваща. Смятах да изсвирия „Нещо на пътя“ за Ким следващата седмица, когато дойде на вечеря.

Само че, преди да ми се удаде тази възможност, докато вечеряхме, Ким небрежно подхвърли на родителите ми, че трябва да отида на летен лагер.

— Да не се опитваш да ме накараш да си сменя религията, за да идвам на твоя лагер по Тора? — попитах.

— Не, става дума за музикален лагер. — Тя извади лъскавата брошура на „Консерватория във Франклин Вали“ — лятна програма в Бритиш Кълъмбия. — Това е школа за сериозни музиканти — обясни Ким. — Трябва да изпратиш запис със свое изпълнение, за да те приемат. Обадох се. Крайният срок за заявленията е първи май, така че имаш още време. — Застана с лице към мен, все едно ме предизвикваше да ѝ се ядосам, задето се меси.

Не бях ядосана. Сърцето ми биеше лудо, сякаш Ким беше оповестила, че семейството ми е спечелило от лотарията и тя ей сега ще ни каже колко точно. Погледнах я, тревожният ѝ поглед издаваше, че усмивката ѝ всъщност казва „сигурно ти се иска да ме разкъсаш на парчета“, и изпитах огромна признателност, че имам за приятел човек, който ме разбира по-добре, отколкото самата аз се разбирам. Татко ме попита дали ми се ходи, а когато възразих, че ще струва скъпо, ми каза да не се притеснявам. Исках ли да отида? Исках. Повече от всичко на света.

Три месеца по-късно, когато татко ме остави в едно уединено кътче на остров Ванкувър, вече не бях толкова сигурна. Приличаше на

истински летен лагер — дървени бунгала в гората, пръснати по брега каяци. Имаше петдесетина деца, които явно се познаваха от години, ако се съди по прегръдките и радостните им възгласи. А аз не познавах никого. През първите шест часа никой не ми обели нито дума с изключение на заместник-директора на лагера, който ме разпредели в едно бунгало, показва ми моето легло и ме напъти към столовата, където вечерта поднесоха нещо подобно на месно руло.

Забодох нещастен поглед в рулото и после се загледах към мрачната сива вечер навън. Вече ми липсваха родителите ми, Ким и най-вече Теди. Той беше на онази забавна възраст, когато му се иска да опитва нови неща, непрекъснато пита „Какво е това?“ и прави адски забавни дивотии. В деня преди заминаването ме осведоми, че бил „девет десети жаден“ и аз за малко да се напишкам от смях. Тъгувах за дома и само побутвах месното руло в чинията си.

— Не се тревожи, не вали всеки ден. Само през ден.

Вдигнах поглед. Палаво дете на не повече от десет години. Русата му коса беше подстригана почти нула номер и носът му бе осяян с лунички.

— Да, знам — отвърнах. — Аз съм от северозапад, но днес сутринта у дома беше слънчево. Всъщност ме притеснява рулото.

Той се засмя.

— Това няма да се подобри. Само че сандвичите с фъстъчено масло и желе винаги се вкусни — посочи той към една маса, където пет-шест деца си приготвяха точно това. — Питър. Тромбон. Онтарио — представи се той. По-късно научих, че това е възприетият поздрав във „Франклин“.

— Здравсти. Аз съм Миа. Чело. Орегон.

Питър ме осведоми, че е на тринайсет години и идва в лагера за второ лято. Почти всички започвали да идват на дванайсет, поради което всички се познавали. Около половината от петдесетината ученици свирели джаз, другата половина — класическа музика, така че съставът не беше голям. Имало само още двама виолончелисти, единият от които се оказа дългнесто момче с рижа коса, Саймън. Питър му махна.

— Ще се пробваш ли в конкурса за концерта? — попита Саймън веднага, след като Питър ме представи като Миа. Чело. Орегон.

Саймън бил Саймън. Чело. Лестър, което се оказа град в Англия. Излиза, че бяхме международна група.

— Едва ли. Дори не знам какво е това — отговорих.

— Ами нали знаеш, че за симфонията на финала всички свирим в оркестър? — попита Питър.

Кимнах, макар всъщност да имах само бегла представа. Татко цяла пролет четеше на глас материали за лагера, но мен ме интересуваше само, че отивам на лагер с класически музиканти. Не обърнах голямо внимание на подробностите.

— Става дума за финалната лятна симфония. Хората се стичат отвсякъде да я чуят. Доста сериозно събитие. Ние, по-младите музиканти, свирим като симпатична страни на атракция — обясни Саймън. — Един музикант от лагера обаче бива избран да свири с професионалния оркестър и да изпълни соло. Миналата година за малко да изберат мен, но накрая взеха флейтиста. Това е предпоследният ми шанс, преди да завърша училище. От доста време не са избирали струнен инструмент, а Трейси, третата от нашето малко трио, ето там, няма да участва в конкурса. Тя свири повече като хоби. Добра е, но не е достатъчно сериозна. За теб обаче чух, че си сериозна.

Такава ли бях? Явно не бях достатъчно сериозна, след като за малко щях да се откажа.

— Откъде го чу? — попитах.

— Преподавателите прослушват записите на всички кандидати, така се разчува. Изглежда, че твоят запис за прослушването е бил доста добър. Необичайно е да приемат някого за втората година. Затова се надявах на адски готина конкуренция, та да си подобря изпълнението. Така де.

— Ей! Дай глътка въздух на момичето — обади се Питър. — Току-що е опитала месното руло.

Саймън сбърчи нос:

— Страшно извинявай! Но ако искаш да решиш какво да правиш с прослушванията, дай да си поговорим — каза той и се запъти към сладоледения щанд.

— Не се сърди на Саймън. От няколко години не сме имали добри челюсти, затова се вълнува от свежата кръв. Съвсем естетски де. Хомо е, но не му личи много, понеже е англичанин.

— А, разбирам. Но какви ги говореше... Стори ми се, че иска да се съревновавам с него.

— Разбира се, че иска. Това е най-забавното. Нали затова сме дошли в този лагер наскред противната джунгла — махна с ръка Питър към гората навън. — Заради това и заради забележителната кухня. Ти не си ли тук по тази причина? — впери поглед в мен той.

Свих рамене.

— Не знам. Не съм свирила с толкова много хора, поне не с толкова сериозни хора.

Питър се почеса зад ушите.

— Така ли? Нали каза, че си от Орегон? Не си ли работила с „Портланд Чело Проджект“?

— С кого?

— Авангарден ансамбъл от виолончелисти. Много интересни.

— Не живея в Портланд — промърморих смутена, че изобщо не съм чувала за „Чело Проджект“.

— А с кого свириш?

— С други хора. Предимно със студенти от колежа.

— А с оркестър? С камерен ансамбъл? Със струнен квартет?

Поклатих глава, припомняйки си как една от студентките, които ми даваха уроци, ме канеше да свирим в квартет. Отказах, защото да свиря само с нея беше едно, а да свиря с напълно непознати хора — съвсем друго. Винаги съм смятала, че виолончелото е самотен инструмент, но вече започвах да се чудя дали самотницата не съм аз.

— Хм. Как изобщо поддържаш ниво? — попита Питър. — Не искам да звуча като гадняр, но нали точно така постигаш добро ниво? Като в тениса. Ако партньорът ти не струва, пропускаш удари и сервисът ти е слаб, обаче ако играеш с първокласен играч, се оказваш до мрежата и изпращаш страхотни удари.

— Не знам — признах на Питър и се почувствах като най-скупния и затворен човек на света. — Не играя тенис.

Следващите няколко дни минаха като в мъгла. Изобщо нямам представа защо бяха изнесли каяците. Нямахме никакво време за забавления. Поне за такива забавления. Ставахме в шест и половина,

закусвахме в седем, всеки се упражняваше сам три часа сутринта и следобед, а преди вечеря имаше репетиция с оркестъра.

Дотогава бях свирила само с неколцина музиканти, затова първите дни с оркестъра бяха същински хаос. Музикалният директор на лагера, който беше и диригент, успя криво-ляво да ни разположи и после успяваше само да ни организира да свирим най-основните части за произволно време. На третия ден ни раздаде няколко приспивни песни на Брамс. Първото ни изпълнение беше мъчително. Инструментите не се сливаха, а се блъскаха като камъни, попаднали в косачката.

— Ужас! — крещеше той. — Как си мислите, че ще свирите в професионален оркестър, след като не можете да изсвирите в ритъм една приспивна песен? Още веднъж!

След около седмица започна да ми се получава и за пръв път усетих какво е да си бурмичка от цялата машина. Чувах челото по съвсем нов начин, усещах как по-ниските му тонове влизат в съзвучие с по-високите тонове на виолата, как инструментът ми дава основа на дървените духови в другия край на оркестрината. И макар човек да смята, че ако е част от група, може да се поотпусне, да не внимава много как звучи заедно с всички останали, всъщност е точно обратното.

Седях зад седемнайсетгодишна изпълнителка на виола, която се казваше Елизабет. Беше сред най-добрите музиканти в лагера — приета бе в Кралската музикална консерватория в Торонто, — а освен това беше красива като модел: висока, царствена, с кожа с цвят на кафе и скули, които можеха да дълбаят в леда. Бих се изкушила да я намразя, ако не свиреше толкова прекрасно. Ако не внимавах, виолата стърже зловещо дори в ръцете на опитни музиканти. Само че Елизабет изтръгваше чист, бистър и лек звук. Докато я слушах как свири и я наблюдавах колко дълбоко потъва в музиката, ми се искаше и аз да можех да свиря така. И дори по-хубаво. Искаше ми се не само да свиря по-добре от нея, а имах усещането, че дължа на Елизабет, на групата и на себе си да свиря на нейното ниво.

— Звучи доста добре — каза Саймън към края на лагера, след като ме чу да свиря една част от Концерт за виолончело №2 от Хайдн,

произведение, което не спираше да ме тормози, откакто за пръв път опитах да го свиря миналата пролет. — С това ли ще се състезаваш за концерта?

Кимнах. И после се ухилих широко, просто не се сдържах. След вечеря и преди да угасят лампите двамата със Саймън вадехме виолончелата си навън и изнасяхме импровизирани концерти в здрача. Редувахме се да се предизвикваме на дуети с виолончела, в които всеки се опитваше да надсвири другия. Непрекъснато се състезавахме, все се опитвахме да видим кой ще успее да изсвири нещо по-добре, по-бързо, по памет. Беше много приятно и вероятно една от причините да се чувствам толкова добре по отношение на Хайдн.

— А, някой май е адски самоуверен. Да не мислиш, че ще ме биеш? — попита Саймън.

— На футбол определено — пошегувах се. Саймън често повтаряше, че е черната овца в семейството си не само понеже е гей и е музикант, но и защото е „нескопосан футболист“.

Саймън се престори, че съм го уцелила в сърцето. После се засмя.

— Случват се смайващи неща, когато престанеш да се криеш зад този тронав звяр — кимна той към виолончелото ми. Поклатих глава в отговор. Той ми се усмихна. — Е, не се надувай толкова. Само да чуеш моя Моцарт. Звучи като ангелски хор, мамка му.

Тази година никой от двамата ни не спечели солото. Спечели го Елизабет. Нужни ми бяха още четири години, но накрая грабнах соловото изпълнение.

21,06 Ч.

— Разполагам точно с два̀сет минути, преди мениджърът ни адски да се вкисне — отеква дрезгавият глас на Брук Вега във вече притихналото фоайе на болницата. Значи това е идеята на Адам: Брук Вега, богинята на инди музиката и вокалистката на „Бикини“. Издокарана с типичните си лъскави дрехи — тази вечер те са къса разкроена пола, мрежести чорапи, високи черни кожени ботуши, красиво оръфана фланелка на групата „Шутинг Стар“, върху която е навлякла ретро кожена наметка, и големи кръгли тъмни очила — тя изпъква във фоайето на болницата като щраус в кокошарник. Заобиколена е от хора: Лиз и Сара, Майки и Фици, съответно ритъм китарист и басист на групата, както и неколцина групари от Портланд, които почти не познавам. Със светлопурпурната си коса Брук е като слънце, около което се въртят боготворящите го планети. А Адам е като луна — дръпнал се е настрани и поглажда брадичката си. Ким изглежда шокирана отдън душа, все едно в сградата са влезли марсианци. Може пък да е, понеже Ким обожава Брук Вега. Всъщност Адам също я обожава. Освен мен това бе едно от малкото общи неща помежду им.

— Ще те изведа отгук след петнайсет минути — обещава Адам и навлиза в границите на нейната галактика.

Брук пристъпва към него и изгуква:

— Адам, скъпи, държиш ли се?

Обгръща тялото му в прегръдка, сякаш са стари приятели, но аз знам, че днес се виждат за пръв път — предния ден Адам призна, че се притеснява от срещата. Сега обаче звездата се държи, все едно му е първа приятелка. Явно така въздейства сцената на хората. Докато тя прегръща Адам, забелязвам как всички момичета и момчета във фоайето ги наблюдават жадно и вероятно си мечтаят собственото им гадже да е горе в тежко състояние, та и тях Брук да ги гушне утешително.

Не мога да не се запитам, ако бях там, ако гледах това като предишната Миа, щях ли също да завиждам? Но пък ако бях предишната Миа, Брук Вега нямаше да цъфне във фоайето на болницата като участник в мащабния замисъл на Адам да ме види.

— Добре, деца. Време е да действаме. Адам, какъв е планът? — пита Брук.

— Ти си планът. Единственото, което ми хрумна, е да се качиш горе и да вдигнеш врява.

Брук облизва надутите си като ужилени устни.

— Това ми е любимото. Какво да направя според теб? Да надам дивашки рев? Да се съблека? Да разбия някоя китара? Чакай малко! Мамка му, не си нося китарата.

— Можеш да изпееш нещо — предлага някой.

— Какво ще кажете за старата песен на „Смитс“ „Момиче в кома“? — обажда се друг.

Адам пребледнява от това рязко връщане в действителността, а Брук извива вежди в строг укор. Всички стават сериозни.

Ким се прокашля.

— С нищо няма да ни бъде от полза, ако Брук отвлече вниманието във фоайето. Трябва да се качим горе в интензивното и после някой да извика, че Брук Вега е тук. Това може би ще свърши работа. Ако ли не, може да попееш. Искаме само да подмамиш навън няколко любопитни медицински сестри и онази начумерена главна сестра. Когато излезе и ни види всичките в коридора, ще е твърде заета да се справя с нас и Адам ще може да се шмугне вътре.

Брук измерва Ким с преценяващ, изпитателен поглед. Ким с измачканите черни панталони и грозния пуловер. После Брук се усмихва и хваща под ръка най-добрата ми приятелка.

— Вече имаме план. Да палим моторетката, деца.

Поизостанах, наблюдавайки процесията от групари да пердаши по коридора. Шумотевицата, която вдигаха, тежките им боти и високите гласове, жужащи още по-силно поради усещането за спешност, отеква в притихналата вътрешност на болницата и вдъхва живец на това място. Помня, че веднъж гледах едно предаване за старческите домове, където водели кучета или котки, за да разведрят малко възрастните и умиращи пациенти. Може би всички болници

трябва да въведат групи от вдигащи шумотевица рокаджии, които да вкарват силен импулс в сърцата на отмалелите пациенти.

Спират пред асансьора и чакат цяла вечност да дойде достатъчно празна кабина, за да се качи цялата група. Решавам, че искам да съм до тялото си, когато Адам се добере до интензивното отделение. Дали ще усетя докосването му? Докато те чакат пред асансьора, аз хуквам нагоре по стълбите.

Повече от два часа ме е нямало в интензивното и много неща са се променили. На едно от празните легла е настанен нов пациент, мъж на средна възраст, чието лице изглежда като сюрреалистична картина: половината е наглед нормално, дори красиво, а другата половина е кървава пихтия с шевове и марли, сякаш преди броени секунди се е взривил. Сигурно е огнестрелна рана. По тези места се случват много ловни инциденти. Изчезнал е друг пациент — онзи, който целият беше в бинтове и марли и не личеше мъж ли е, жена ли е. На негово място е настанена жена, чиято шия е обездвижена с една от онези яки.

А мен са ме изключили от респиратора. Помня, че социалната работничка каза на баба, дядо и леля Даян, че това е положителен признак. Спирам да проверя дали се чувствам различно, но не усещам нищо, поне физически. Така е още откакто бях в колата сутринта и слушах Бетовеновата Соната за виолончело № 3. Сега, когато вече дишам сама, стената с моята апаратура пиука значително по-малко, затова сестрите по-рядко се отбиват при мен. Сестра Рамирес, онази с ноктите, ме проверява от време на време, но всъщност е заета с новопристигналия с половината лице.

— Мили боже! Това Брук Вега ли е? — чувам някой да пита с абсолютно престорен драматизъм пред автоматичните врати на интензивното. Никога досега не съм чувала някой от приятелите на Адам да говори толкова възпитано. Явно това е хигиеничната им болнична версия на „мамичката му мръсна“.

— Да не би да говориш за Брук Вега от „Бикини“? Онази, дето беше на корицата на списание „Спин“ миналия месец? Тук, в болницата? — Това вече е Ким. Звучи като шестгодишно хлапе, което рецитира репликите си от училищна пиеса за здравословното хранене: „Всеки ден трябва да се ядат плодове и зеленчуци, нали?“

— Да, точно така — отговаря дрезгавият глас на Брук. — Тук съм да поднеса порция рокендрол на всички хора в Портланд.

Две от по-младите сестри, които сигурно слушат рок радио или гледат Ем Ти Ви и са чували за „Бикини“, вдигат поглед с развълнувано и любопитно изражение. Чувам ги да си шепнат, нетърпеливи да узнаят дали наистина е Брук, или просто доволни от неочакваната промяна в рутината.

— Да, точно така. Затова реших да изпея една песен. Едно от любимите ми. Казва се „Заличителят“ — казва Брук. — Някой иска ли да ми държи ритъм?

— Трябва ми нещо, с което да почуквам — отговаря Лиз. — Ще се намери ли писалка или нещо подобно?

Любопитството на сестрите и санитарите от интензивното вече е силно изострено и те се запътват към вратата. Наблюдавам как цялата сцена се разиграва като на киноекран. Стоя до леглото си, приковала поглед в двойната врата в очакване тя да се отвори. Цялата тръпна от напрегнато очакване. Мисля си за Адам, за успокоителното му докосване, за това, че направо се разтапям, когато той разсеяно гали ямката на шията ми или се опитва да стопли с дъха си студените ми длани.

— Какво става тук? — пита по-възрастната медицинска сестра. И изведнъж всички сестри от етаж вперват поглед в нея, не в Брук. Никой не понечва да ѝ обясни, че навън стои прочута поп звезда. Мигът отлита. Усещам как напрежението ми се превръща в разочарование. Вратата няма да се отвори.

Чувам как навън Брук започва да напява думите от „Заличителят“. Пее хубаво — дори без съпровод, дори през двойната автоматична врата.

— Веднага повикайте охраната! — изръмжава сестрата.

— Давай, Адам — провиква се Лиз. — Сега или никога. Пълен напред.

— Върви! — кресва и Ким, внезапно превърнала се в пълководец. — Ние ще те прикриваме.

Вратата се отваря. И вътре се изсипват пет-шест пънкари, Адам, Лиз, Фици, някакви непознати и накрая Ким. Навън Брук продължава да пее, като че ли е дошла в Портланд, за да изнесе точно този концерт.

Адам и Ким се втурват в интензивното с решително и дори щастливо изражение. Смаяна съм от издръжливостта им, от тайните им запаси от сила. Иде ми да заподскачам и да им ръкопляскам, както

правех на детските бейзболни срещи на Теди, когато обикаля трета база и тръгва за хоумрън. Трудно ми е да го повярвам, но докато гледам Ким и Адам в действие, се чувствам почти щастлива.

— Къде е тя? — провиква се Адам. — Миа?

— В ъгъла, до килера с материалите! — провиква се някой в отговор. Нужна ми е минутка, за да си дам сметка, че това е сестра Рамирес.

— Охрана! Хванете го! Хванете го! — крясва начумерената сестра. Забелязала е Адам сред всички останали нарушители и лицето ѝ е порозовяло от гняв. Двама служители от болничната охрана и двама санитарни се втурват вътре.

— Пич, това Брук Вега ли е? — пита единият, докато сграбчва Фици и го мята към изхода.

— Май да — отговаря другият,хваща Сара и я повежда навън.

Ким ме забелязва.

— Адам, ето там е! — виква тя, обръща се да ме погледне и писъкът утихва в гърлото ѝ. — Тук е — повтаря Ким, но този път простенва.

Адам я чува и започва да си проправя път към мен, преодолявайки сестрите. А когато застава пред долната част на леглото ми, протяга ръка да ме докосне. Ей сега ще усетя допира му. Неочаквано се сецям за първата ни целувка на концерта на Йо-Йо Ма, когато преди самата целувка не си давах сметка, че толкова силно копнея да усетя устните му върху своите. Не съм съзнавала колко силно жадувам за ласката на Адам досега, когато почти я усещам с тялото си.

Почти. Но най-неочаквано Адам се отдръпва от мен. Двама служители от охраната го хващат за раменете и го дърпат рязко назад. Един от същите тези стиска Ким за лакътя и я повежда навън. Тя вече се е отпуснала и не се съпротивлява.

В коридора Брук продължава да пее. Щом вижда Адам, млъква.

— Съжалявам, скъпи — казва. — Трябва да бягам, че ще закъснея за концерта. Или ще ме арестуват. — После поема надолу по коридора, следвана от двама санитарни, които ѝ искат автограф.

— Обади се на полицията — провиква се възрастната сестра. — Да дойдат да го арестуват.

— Ще го заведем в стаята на охраната. Такива са разпоредбите — отговаря й единият от охраната.

— Ние не можем да арестуваме — добавя другият.

— Просто го разкарайте от отделението ми. — Прокашля се и се обръща. — Госпожице Рамирес, дано не сте подстрекавали тези хулигани.

— Не, разбира се. Аз бях в склада. Не съм присъствала на цялата бъркотия — отговаря тя. Така добре лъже, че лицето й нищо не издава.

Възрастната сестра плясва с ръце.

— Добре, шоуто свърши, връщайте се на работа!

Тръгвам след Адам и Ким — водят ги към асансьорите. Пъхвам се вътре заедно с тях. Ким изглежда замаяна, сякаш някой я е рестартирал и тя още не е съвсем включила. Устните на Адам са мрачно стиснати. Не мога да разбера дали ще се разплаче, или ей сега ще фрасне един юмрук на охраната. За негово добро се надявам да е първото. За свое се надявам да е второто.

Долу охраната помъква Адам и Ким към коридор с тъмни кабинети. Точно преди да влязат в една от малкото стаи, в които свети, чувам някой да крещи името на Адам.

— Адам. Спри! Ти ли си?

— Уилоу? — провиква се Адам.

— Уилоу? — промърморва Ким.

— Извинете, но къде ги водите? — крещи Уилоу на охранителите и се втурва към тях.

— Съжалявам, но заловихме тези двамата в опит да проникнат в интензивното отделение — обяснява единият.

Уилоу ги настига. Още е облечена с болничните си дрехи, което е странно, понеже обикновено при първа възможност смъква „ортопедичните одежди“, както ги нарича. Дългата й къдрава кестенява коса изглежда мазна и отпусната, все едно е забравила да я мие през последните седмици. А бузите й, обикновено румени като ябълки, сега са бледи.

— Извинете, аз съм медицинска сестра в Сидър Крийк. Бях на обучение тук, така че, ако искате, можем да отидем да изясним случая с Ричард Карудърс.

— Кой е той? — пита единият от охраната.

— Завеждащ връзки с обществеността — отговаря другият и се обръща към Уилоу. — Няма го. Сега не е работно време.

— Имам домашния му телефон — казва Уилоу и размахва мобилния си като оръжие. — Едва ли ще се зарадва, ако му се обадя сега и му кажа как болницата се отнася с човек, който се опитва да посети тежко ранената си приятелка. Знаете, че завеждащият цени състраданието не по-малко от ефикасната работа, а това определено не е уместно отношение към някой, който е загрижен за своя любим човек.

— Само си вършим работата, госпожо. Изпълняваме заповеди.

— Какво ще кажете да спестя неприятностите и на двама ви и да поема нещата отгук. Семейството на пациентката се е събрало на горния етаж и чакат тези двамата. Ето, ако имате някакви проблеми, кажете на господин Карудърс да се свърже с мен. — Бръква в чантата си, изважда една визитна картичка и им я подава. Единият охранител я разглежда, подава я на другия, който също я разглежда и вдига рамене.

— Може да си спестим бумацината — казва и пуска Адам, чието тяло се отпуска тежко като свалено от пръта плашило. — Извинявай, хлапе — тупва той Адам по рамото.

— Дано приятелката ти да се оправи — изломотва другият охранител. После двамата се запътват към светещите лампички на някакви автомати за продажба на дребни храни и напитки.

Ким, която е виждала Уилоу всичко на всичко два пъти, се хвърля в обятията ѝ.

— Благодаря ти! — тихичко промърморва тя, притиснала се в шията ѝ.

Уилоу също я прегръща и потупва по рамото, преди да я пусне. Потрива очите си и се засмива треперливо и несигурно.

— Ама вие двамата какво си въобразявате?

— Искам да видя Миа — казва Адам.

Уилоу се обръща към Адам и сякаш някой отваря клапана и изпуска целия ѝ въздух. Спаружва се. Пресята се и погалва Адам по бузата.

— Разбира се — казва и изтрива очи с основата на дланта си.

— Добре ли си? — пита Ким.

— Хайде да ви заведе при Миа — подканя ги Уилоу, без да отговори на въпроса на Ким.

При тези думи Адам живва.

— Дали ще може? Старата сестра ми има зъб.

— Ако тази стара сестра е, която допускам, няма значение дали ти има зъб. Не зависи от нея. Да се обадим на бабата и дядото на Миа, после ще разберем кой отговаря за правилата и ще ви заведе при вашето момиче. Тя се нуждае от вас. Повече от когато и да било.

Адам се завърта и прегръща Уилоу толкова силно, че отлепя стъпалата ѝ от земята.

Уилоу се прилича на помощ. Точно както спаси Хенри, най-добрия приятел и член на групата на татко, който на времето бил пропаднал пияница и плейбой. Двамата с Уилоу излизали от няколко седмици, когато тя му казала или да се вземе в ръце и да престане да пие, или да се разделят. Татко разказваше, че много момичета са поставяли на Хенри ултиматуми и са се опитвали да го принудят да започне по-спокоен живот, но повечето от тях са оставали разплакани на тротоара. Обаче, когато Уилоу си прибрала четката за зъби и казала на Хенри да порасне, ревнал Хенри. После избърсал сълзите си, пораснал, изтрезнял и станал моногамен. И ето ги осем години покъсно вече с бебе. Уилоу е направо страховита. Уилоу стана най-добрата приятелка на мама, след като се събра с Хенри — още една твърда като камък и нежна като котенце феминистична кучка. Може би затова тя е един от любимите хора на тате, въпреки че мрази „Рамоунс“ и бейзболът я отегчава, докато за татко „Рамоунс“ са смисълът на живота му, а бейзболът — едва ли не религия.

Ето че Уилоу вече е тук. Уилоу медицинската сестра. Уилоу, която не приема отказ. Тя ще доведе Адам да ме види. Ще се погрижи за всичко. Иде ми да извикам: „Ура! Уилоу е тук!“

Толкова възторжено посрещам пристигането на Уилоу, че не си давам веднага сметка за значението на присъствието ѝ, но когато и това става, сякаш ме връхлита токов удар.

Уилоу е тук. А ако тя е тук, ако е в моята болница, значи няма никаква причина да е в нейната си болница. Достатъчно добре я познавам и знам, че никога не би го оставила там сам. Щеше да остане при него, въпреки че аз съм тук. Костите му са изпочупени и са го откарали при нея да го оправи. Той е нейният пациент. Нейният приоритет.

Замислям се защо баба и дядо да са в Портланд при мен. И че в крайна сметка всички в чакалнята говорят за мен и избягват да споменават мама, татко или Теди. Замислям се за лицето на Уилоу, от което сякаш някой е заличил всякаква радост. И за думите ѝ към Адам — че сега се нуждае от него. Повече от всякога.

Така разбирам. Теди. И него го няма.

Родилните болки на мама започнаха три дни преди Коледа, но тя настоя да излезем заедно на коледен пазар.

— Не трябва ли да легнеш или да отидеш в родилния дом? — попитах я.

Лицето на мама се свъси от нов пристъп на болка.

— Не. Контракциите не са толкова силни и още са през двайсет минути. В началото на родилните болки при твоето раждане почистих цялата къща от горе до долу.

— Да изработим болката с работа, а? — пошегувах се.

— Голяма си умница, така да знаеш — заяви мама и бързо си пое въздух няколко пъти. — А сега да вървим. Да вземем автобуса до мола. Не мога да карам.

— Не трябва ли да се обадим на татко? — попитах, с което предизвиках смеха на мама:

— Моля те, стига ми и това, че трябва да родя това бебе. Не искам да се занимавам с още едно. Ще му се обадим, когато съм готова да родя. Предпочитам ти да си до мен.

И така, двете с мама обикаляхме мола, като спирахме през няколко минути, за да може тя да поседне, да си поеме дълбоки глътки въздух и да стисне китката ми толкова силно, че чак се образуваха ярки червени следи. Въпреки това прекарахме една странно забавна и ползотворна сутрин. Купихме подаръци за дядо и баба (пуловер с ангел и нова книга за Ейбрахам Линкълн), играчки за бебето и нови гумени ботуши за мен. Обикновено изчаквахме разпродажбите по празниците, за да пазаруваме такива неща, но мама каза, че тази година ще бъдем твърде заети да сменяме пелени.

— Сега не е моментът да се стискаме. Ох, мамка му. Извинявай, Миа. Хайде, ела да си купим пай.

Отидохме в „Мари Калъндър“. Мама си поръча парче пай с тиква и бананов крем. Аз си взех с боровинки. След като си похапна, мама избута чинията и оповести, че е готова да отиваме при акушерката.

Всъщност не сме обсъждали дали ще бъде, или няма да бъде там. По онова време ходех навсякъде с мама и с татко, така че някак се подразбираше. В чакалнята на родилното, което изобщо не приличаше на лекарски кабинет, ни посрещна татко, превърнал се в кълбо от нерви. Намираше се на приземния етаж на една къща, в която се виждаха само легла и джакузита, а медицинската апаратура беше дискретно скрита от поглед. Една хипи акушерка въведе мама, а татко ме попита дали и аз искам да вляза. Вече чувах как мама вика и ругае.

— Мога да се обадя на баба и тя ще дойде да те вземе — каза татко и намигна към мамината нецензурна канонада. — Може би ще се позабавим.

Поклатих глава. Мама се нуждаеше от мен. Така ми каза. Седнах на едно канапе с дамаска на цветя и взех списание с глуповато на вид гологлаво бебе на корицата. Татко влезе в стаята с леглото.

— Музика! По дяволите! Музика! — изкрещя мама.

— Имаме прекрасни записи на Еня. Много успокоителни — осведоми я акушерката.

— Майната ѝ на Еня! — извреця мама. — „Мелвинс“. „Ърт“. Веднага!

— Погрижил съм се — успокои я татко и сложи в уредбата диск с най-шумната, най-дивашката и най-тежка китарна музика, която бях чувала. В сравнение с нея всички бързи пънк песни, които татко обикновено слушаше, звучаха като изпълнения на арфа. Музиката беше първична и от това мама явно се чувстваше по-добре. Започна да издава тихи гърлени звуци. Аз си седях мълчаливо. От време на време тя изкрещяваше името ми и аз притичвах вътре. Мама поглеждаше към мен с окъпано в пот лице. „Не се бой — прошепваше, — жените са способни да понасят и най-силната болка. Някой ден ще разбереш“. После отново писваше.

Бях гледала няколко раждания в едно предаване по кабелната телевизия и там също жените крещяха известно време. Понякога ругаеха и се налагаше да скрият репликите със звуков сигнал, но никога не отнемаше повече от един час. Три часа по-късно мама и „Мелвинс“ продължаваха да вресят. Освен това в целия родилен

център се усещаше някаква тропическа влага, въпреки че навън беше само четири градуса.

Хенри се отби. Когато влезе и чу данданията, замръзна на място. Знаех, че се шашка от всичко, свързано с деца. Чувала бях мама и татко да обсъждат този факт, а също и отказа на Хенри да порасне. Той явно е бил смаян, когато мама и татко ме родили, а сега беше съвсем сащисан, че са решили да имат и второ дете. И двамата с облекчение приеха новината, че Хенри и Уилоу са се събрали. „Най-сетне един зрял човек в живота на Хенри“, каза мама.

Хенри ме погледна. Лицето му беше преbledняло и потно.

— Мътните да ме вземат, Мий! Трябва ли да слушаш всичко това? Трябва ли аз да го слушам?

Свих рамене. Хенри седна до мен.

— Болен съм от грип или от нещо такова, но баща ти преди малко ми се обади и ме помоли да донеса нещо за ядене. И ето ме — осведоми ме той и извади торбичка от „Тако Бел“, от която се размириша на лук. Мама отново изстена. — Трябва да тръгвам. Не искам да пръскам бацили. — Мама изпищя още по-силно и Хенри буквално подскочи на мястото си. — Сигурна ли си, че искаш да останеш за това чудо, Миа? Може да дойдеш у нас. Уилоу е там, грижи се за мен. — Ухили се до ушите, когато спомена името й. — Може да се погрижи и за теб — заключи и се изправи да си ходи.

— Не, добре съм. Мама има нужда от мен. Татко също откача от страх.

— Повърна ли вече? — попита Хенри и отново седна на канапето. Засмях се, но после отсъдих по изражението му, че пита сериозно.

— Повърна по време на твоето раждане. За малко да припадне на пода. Не го виня, ама целият се омърля... лекарите искаха да го изритат... и се заканиха да го направят, ако не се родиш в следващия половин час. А майка ти така им се вбеси, че те изстреля навън само след пет минути. — Хенри се усмихна и се облегна на канапето. — Такива ми ти работи. Едно запомни обаче: когато ти се роди, той плака като бебе, мамичката му.

— Тази част съм я чувала.

— Коя част? — попита татко задъхано. И грабна торбата от Хенри. — Такос?

— Вечеря за шампиони — потвърди Хенри.

— Ще свърши работа. Умирам от глад. Тук е толкова напрегнато. Трябва да се подкрепя.

Хенри ми намигна. Татко извади едно бурито и предложи другото на мен. Поклатих глава. Той тъкмо се зае да развива сандвича си, когато мама изръмжа и се разкрещя, че е готова да напъва.

Акушерката надникна от вратата.

— Мисля, че приближаваме финала, така че по-добре оставете вечерята за после — каза тя. — Връщайте се вътре.

Хенри буквално изхвърча през вратата. Аз последвах татко в спалнята, където мама вече беше седнала и дишаше тежко като болно куче.

— Искате ли да гледате? — попита акушерката татко, но той само се олюля и стана бледозелен.

— Може би ще е по-добре да застана тук — каза и стисна ръката на мама, но тя яростно я издърпа.

Никой не попита мен дали искам да гледам. Машинално застанах до акушерката. Признавам, беше доста отвратително. Имаше много кръв. Пък и не бях виждала мама толкова интимно досега. Обаче кой знае защо се чувствах нормално да бъда там. Акушерката нареждаше на мама да напъне, после да задържи, после пак да напъне.

— Давай, миличка, давай, давай — нареждаше тя. — Почти успя! — ободри я жената, а мама сякаш искаше да я шамароса.

Когато Теди се появи, излезе с главата напред и с лице към тавана, така че първото нещо, което видях, бях аз. Не ревеше, както показват по телевизията. Мълчеше си. Очичките му бяха отворени и гледаха право към мен. Впери поглед в мен, докато акушерката засмукваше с помпа нослето му.

— Момче е! — провикна се тя.

Акушерката положи Теди върху корема на мама.

— Искате ли да срежете пъпната връв? — попита тя татко. Той направи отрицателен знак с ръка, твърде развълнуван или отвратен, за да говори.

— Аз ще го направя — предложих.

Акушерката хвана пъпната връв и ми обясни къде да срежа. Теди лежеше неподвижно, а широко отворените му сиви очи бяха вперени в мен.

Мама винаги е казвала, че понеже Теди е видял мен първа и понеже аз съм срязала пъпната му връв, някъде дълбоко в себе си той ме мисли за майка си.

— Като гъсоче — шегуваше се мама. — Подражава на зоолога, а не на мама гъска, понеже първо него е видяло, когато се е излюпило.

Преувеличаваше. Теди не ме вземаше за майка, но имаше неща, които само аз можех да направя за него. Когато беше мъничък и преживяваше периода на нощната раздразнителност, се успокояваше само след като му изсвирех приспивна песен на виолончелото. Когато започна да се увлича по Хари Потър, само на мен позволяваше да му чета по една глава всяка вечер. А когато си ожулеше коляното или си удареше главата, ако не бях наоколо, не спираше да плаче, докато не лепнех вълшебна целувка на раната, след която той като по чудо оздравяваше.

Знам, че днес не биха му помогнали всички вълшебни целувки на света накуп. Но бих дала всичко, само да можех да му дам една целувка.

22,40 Ч.

Бягам.

Оставям Адам, Ким и Уилоу във фоайето и се понасям из болницата. Съзнавам, че търся педиатрията едва когато се озовавам там. Профучавам по коридорите, покрай стаи с напрегнати четиригодишни деца, които спят неспокойно, преди да им извадят сливиците на следващия ден, покрай интензивното отделение на новородените, където има бебета колкото юмрук, привързани към повече тръбички от мен, покрай педиатричната онкология, където плешиви болни от рак хлапета спят под весели стенописи с дъги и балони. Търся го, макар да знам, че няма да го намеря. Но въпреки това не спирам да го търся.

Представям си главата му, гъстите му руси къдрици. Обичам да заравям нос в тези къдрици, правя го още откакто той беше бебе. И все очаквам да дойде мигът, когато той ще ме отблъсне с думите: „Излагаш ме“, както казва на татко, когато той крещи твърде силно на бейзболните мачове. Засега имам непрекъснат достъп до главата му. Засега. Но засега вече свърши. Край. Представям си как за последен път заравям нос в косата му и дори не мога да си го представя, без да се видя как плача и как русите му масури се изправят от сълзите ми.

Теди никога няма да излезе от детския отбор по бейзбол. Никога няма да му пораснат мустаци. Няма да участва в юмручен бой в училище, няма да застреля сърна, да целуне момиче, да прави секс, да се влюби, да се ожени или да стане баща на свое къдраво дете. Аз съм с десет години по-голяма от него, но вече съм живяла много повече. Не е честно. Ако трябваше да остане някой, ако някой трябваше да получи шанса да поживее повече, трябваше да е той.

Неистово обикалям из болницата като животно в клетка. „Теди? — викам го. — Къде си? Върни се при мен!“

Но той няма да се върне. Знам, че е безполезно. Отказвам се и се повличам обратно към своето интензивно. Искане ми се да счупя двойната врата. Искане да натроша бюрото на сестрата. Искане да

унищожа всичко. Искам да си отида. Не искам да бъда тук. Не искам да бъда в тази болница. Не искам да съм в това междинно състояние, в което виждам какво се случва и знам какво изпитвам, без всъщност да го изпитвам. Не мога да крещя, докато ме заболи гърлото, нито да троша прозорците, докато ръката ми се окървави, нито да скубя косата си на кичури, докато скалпът ме заболи повече от сърцето.

Гледам се, гледам „живата“ Миа, която лежи в болничното легло. И ме обзема ярост. Ако можех да шамаросам безжизненото си лице, щях да го сторя.

Вместо това обаче сядам на един стол, затварям очи и си пожелавам всичко това да изчезне. Само че не успявам. Не успявам да се концентрирам, понеже внезапно шумът става твърде силен. Мониторите ми пиукат и бръмчат и две медицински сестри се втурват към мен.

— Кръвното и пулсът ѝ падат — изкрещява едната.

— Има тахикардия — виква другата. — Какво се случи?

— Спешен случай, спешен случай в травматологията! — съобщава силно главната сестра.

След малко към медицинските сестри се присъединява лекар с помътен поглед, който сънливо търка очите си с огромни кръгове под тях. Той дръпва рязко завивките и вдига нощницата ми. Гола съм от кръста надолу, но тук никой не обръща внимание на такива неща. Лекарят полага длан на корема ми, който е твърд и подут. Очите му се разширяват, после се стесняват до цепчици.

— Коремът е твърд — гневно установява той. — Трябва да направим ултразвук.

Сестра Рамирес хуква към задната стаичка и избутва навън апарат, който прилича на преносим компютър с някаква дълга бяла приставка. Изцърква някакво желе на корема ми и лекарят прокарва приставката по него.

— По дяволите! Пълен е с течност — казва. — Оперирана ли е днес следобед?

— Спленектомия — отговаря Рамирес.

— Може да са пропуснали да каутеризират някой кръвоносен съд — казва лекарят. — Или да има бавно изтичане от перфорирано черво. Катастрофа, нали?

— Докарана е с медицински хеликоптер днес сутринта.

Лекарят прелиства картона ми.

— Доктор Соренсен е хирургът и още е на повикване. Свържете се с него, карайте я в операционната. Трябва да отворим и да видим какво изтича и защо, преди пациентката да се влоши още повече. Боже, жлъчни контузии, колабирал бял дроб! Това хлапе е същинска развалина.

Сестра Рамирес стрелва лекаря със злобен поглед, все едно ме е оскърбил.

— Госпожице Рамирес — обажда се ядосано начумерената сестра от бюрото в средата. — Имате си свои пациенти. Да интубираме това момиче и да го качваме в операционната. Така ще ѝ бъдете полезна, отколкото ако се разтакавате.

Сестрите действат бързо, отделят ме от мониторите и катетрите и пъхнат нова тръба в гърлото ми. Втурват се двама санитарии с носилка и ме преместват на нея. Все още съм гола от кръста надолу, докато ме изнасят навън, но точно преди да стигна до задната врата, сестра Рамирес се провиква: „Чакайте!“ и внимателно загръща краката ми с болничната нощница. Потупва челото ми три пъти с пръсти, сякаш изпраща послание на някакъв своеобразен морзов код. И после изчезвам в лабиринта от коридори към операционната за нова порция рязане, но този път не вървя подире си. Този път оставам в интензивното.

Вече започвам да схващам. Тоест, не разбирам изцяло. Не че по някакъв начин съм накарала кръвоносен съд да се спуска и да започне да тече в корема ми — не съм искала още една операция. Но Теди го няма. Мама и татко също ги няма. Тази сутрин излязох на разходка с колата заедно със семейството си. А сега съм тук, самичка, както никога досега. Аз съм на седемнайсет години. Не е редно да се случва така. Не би трябвало животът ми да се стича по този начин.

В тихия ъгъл на интензивното отделение започвам наистина да се замислям за неприятните неща, които съм се опитвала да избягвам досега. Какво ще бъде да остана? Как ще се чувствам като сирак? Наистина ли повече никога няма да вдъхна аромата на татковата лула? Никога ли няма да застана отново до мама и двете тихичко да си говорим, докато мием съдовете? Никога ли няма да прочета на Теди още една глава за Хари Потър? Да остана тук без тях?

Вече не съм сигурна, че мястото ми е на този свят. Не съм сигурна, че искам да се събудя.

През живота си съм ходила само на едно погребение, и то на човек, когото познавах слабо.

Можех да отида на погребението на леля Гло, която почина от остър панкреатит. Само че тя съвсем ясно беше заявила своята последна воля в завещанието си. Никакви традиционни служби, никакво погребение на семейния парцел. Искаше да бъде кремирана и прахът ѝ да бъде разпръснат със свещен индиански ритуал някъде в планината Сиера Невада. Баба беше доста ядосана от този факт и от леля Гло като цяло, която според нея винаги се опитвала да привлече внимание към това колко е различна, дори и след смъртта си. В крайна сметка баба бойкотира разпръсването на праха, а след като тя не отиде, нямаше причина и ние, останалите, да го правим.

Питър Хелман, моят приятел тромбонист от музикалния лагер, почина преди две години, но аз разбрах едва когато отново отидох на лагер и него го нямаше. Малцина от нас знаеха, че той има лимфома. Това му е странното на музикалния лагер — през лятото се сближаваш с хората, но по силата на неписано правило не поддържате връзка през останалата част на годината. Бяхме приятели за лятото. Така или иначе, в лагера ни имаше концерт в памет на Питър, но това не беше погребение.

Кери Гифорд беше музикант в града, част от обкръжението на мама и на татко. За разлика от татко и от Хенри, които с напредването на възрастта създаваха семейства и се превърнаха по-скоро в ценители, отколкото в изпълнители на музика, Кери остана неженен и верен на първата си любов: да изпълнява музика. Свиреше в три групи и работеше като озвучител в един местен клуб — идеална схема, понеже поне една от бандите му имаше участие там всяка седмица, така че той просто се качваше на сцената и поверяваше контрола над апаратурата на някой друг, макар че понякога се налагаше да скача долу до пулта и лично да настройва мониторите. Познавах Кери от малка и ходех на

концерти с татко и с мама, а после го опознах допълнително по нов начин, когато с Адам станахме гаджета и отново тръгнах по концерти.

Една вечер бил на работа — озвучавал концерта на една портландска група, наречена „Клод“ — и просто рухнал върху пулта. Умрял, преди да пристигне линейката. Мозъчна аневризма, представете си.

Смъртта на Кери предизвика голяма бъркотия в града ни. Той беше постоянно присъствие тук — открит човек със завладяващо поведение и с буйна коса, сплетена на плитки. Пък и беше млад, само на трийсет и две години. Всичките му познати смятаха да отидат на погребението, което щеше да се проведе в родното му градче — някъде в планината на два часа път. Мама и татко щяха да ходят, Адам също. Така че, макар да се чувствах малко като натрапник, който цъфва неканен в деня на нечия смърт, реших и аз да отида с тях. Теди остана при баба и дядо.

Стигнахме до родния град на Кери с цял керван от автомобили, натъпкани в една кола с Хенри и с Уилоу, която беше толкова бременна, че коланът не можеше да обхване издутия ѝ корем. Всички се изреждаха да разказват забавни истории за Кери. За Кери с левите убеждения, който решил да протестира срещу войната в Ирак, като накара няколко типа да се издокарат с женски дрехи и да се явят пред местната наборна комисия. За Кери, заклетия атеист, който мразеше комерсиализирането на Коледа, поради което всяка година организираше в клуба антиколедни тържества, на които различни групи се състезаваха коя ще изсвири най-изопачената версия на коледна песен. След това Кери приканваше всички да натрупат смахнатите си коледни подаръци на огромна купчина наскреде клуба. И противно на разпространеното мнение, той не изгаряше подаръците на огромен огън, а ги даряваше в „Сейнт Винсът де Пол“.

Докато всички разказваха за Кери, настроението в колата беше оживено и весело, все едно отивахме на цирк, не на погребение. Обаче това ни се струваше подходящо, струваше ни се вярно на нрава на Кери, който винаги преливаше от неудържима енергия.

На погребението обаче стана обратното. Беше адски потискащо — и не само защото беше погребение на човек, починал трагично млад и без друга причина, освен злополучните си артерии. Погребението беше в огромна църква — странно решение предвид явния атеизъм на

Кери, — но и тази част беше разбираема. Къде другаде да се проведе едно погребение? Проблемът беше самата служба. Очевидно свещеникът изобщо не познаваше Кери, защото, когато говореше за него, се изразяваше само най-общо: какво добро сърце имал Кери и как, макар да било тъжно, че е умрял, той бил получил „небесната награда“.

Освен това вместо музикантите от групите му или хората от града, в който беше живял Кери през последните петнайсет години, да кажат няколко хубави думи за него, някакъв негов чичо от Боиси стана и разказа как го научил да кара колело, когато бил шестгодишен, като че ли това е някакъв решаващ момент от живота на Кери. И накрая въпросният чичо ни увери, че Кери вече е при Исус. Забелязах, че мама цялата почервениява, когато чичото изтърси това, и се притесних да не би да се обади. Ние ходехме на църква понякога, така че мама не беше противник на религията, обаче Кери категорично беше и понеже мама се отнасяше адски закрилнически към хората, които обича, приемаше обидите към тях лично. По тази причина приятелите ѝ понякога я наричаха Мама Мецана. В края на службата, завършила с вълнуваща версия на „Вятър в крилето“ на Бет Мидлър, от ушите на мама буквално излизаше пушек.

— Добре, че Кери е мъртъв, понеже направо щеше да откачи от това погребение — отбеляза Хенри. След църквата бяхме решили да пропуснем организирания обяд и се отбихме в едно ресторантче.

— „Вятър в крилето“? — възкликна Адам, хвана ръката ми разсеяно и опита да стопли неизменно студените ми пръсти с дъха си. — Че какво ѝ е на „Небесна благодат“? По традиция...

— Не ти ли се повръща от нея? — вметна Хенри. — По-добре щеше да е „Три малки птички“ на Боб Марли. Тази песен щеше да е подходяща за Кери. Нещо в памет на истинската му същност.

— Погребението не беше в памет на живота на Кери — изръмжа мама и гневно дръпна шала си. — Беше като укор за живота му. Все едно отново го убиха.

Татко успокоително покри с длан свития юмрук на мама.

— Хайде стига. Беше само една песен.

— Не беше само една песен — рязко отвърна мама и дръпна ръката си. — Важно е какво се криеше зад нея. Целият този цирк! Ти поне би трябвало да разбираш.

Татко сви рамене и се усмихна тъжно.

— Може би, но не мога да се сърдя на семейството му. Предполагам, че погребението е било начин да си върнат сина.

— Моля те — поклати глава мама. — Ако си искат сина, защо не проявят уважение към живота, който е избрал да живее? Защо нито веднъж не му дойдоха на гости? Защо не подкрепяха музиката му?

— Не знаем какво е било мнението им за всичко това — отговори татко. — Нека да не ги съдим прибързано. Сигурно е страшно мъчително да погребеш детето си.

— Не мога да повярвам, че ги оправдаваш — възкликна мама.

— Не е така. Просто ми се струва, че отдаваш твърде голямо значение на избора на музиката.

— На мен пък ми се струва, че бъркаш съчувствието с мекушавост!

Татко трепна почти незабележимо, но достатъчно, за да накара Адам да стисне ръката ми, а Хенри и Уилоу да се спогледат. Хенри се намеси в защита на татко, струва ми се.

— Твоите родители са различни — каза той на татко. — Те са старомодни, но винаги са били на твоя страна, каквото и да правиш, дори в най-щурите ти дни, а ти винаги си бил добър син и добър баща. Винаги си се прибирал за неделния обяд.

Мама се изсмя шумно, като че ли думите на Хенри доказваха правотата ѝ. Всички се извърнахме към нея и слисаните ни изражения прекъснаха смеха ѝ.

— Май съм се разчувствала прекалено — каза тя. Татко явно схвана, че в момента не може да очаква друго извинение. Покри дланта ѝ със своята и този път мама не се дръпна.

Татко се поколеба, преди да се обади:

— Мисля, че погребенията много приличат на самата смърт. Човек има желания, прави планове, но в крайна сметка нищо не е в негова власт.

— Не е вярно — възрази Хенри, — не и ако съобщиш желанията си на когото трябва. — Обърна се към Уилоу и заговори на издутината на корема ѝ. — Добре ме чуите, семейство. Забранявам на моето погребение хората да са облечени в черно. А що се отнася до музиката, искам поп от старата школа, например „Мистър Ти Експириънс“. Ясно? — погледна той Уилоу.

— „Мистър Ти Експириънс“. Ще се погрижа.

— Благодаря. А ти какво искаш, скъпа?

— Пусни „П.П. Ти разтърси света ми“ на „Ийлс“. И искам зелено погребение, нали се сещаш — под някое дърво. Насред природата. И без цветя. Докато съм жива, ми подарявай колкото искаш божури, но умра ли, по-добре направи от мое име дарение на „Лекари без граници“.

— Предвидила си всички подробности — отбеляза Адам. — Понеже си медицинска сестра ли?

Уилоу вдигна рамене.

— Според Ким това е проява на задълбоченост — казах. — Тя смята, че светът се дели на хора, които си представят собствените си погребения, и хора, които не го правят, а умните и артистични личности, естествено, попадали в първата категория.

— Ти в коя си? — попита ме Адам.

— Аз искам „Реквием“ на Моцарт — отговорих и се обърнах към мама и татко. — Не се тревожете, не мисля да се самоубивам.

— Моля те — отвърна мама и настроението ѝ се подобри, докато разбъркваше кафето си. — Като малка си фантазирах най-подробно за погребението си. Как безотговорният ми баща и всички приятели, които са ме разочаровали, ще реват над ковчега ми, който, естествено, ще е червен, и ще звучи Джеймс Тейлър.

— Нека позная — намеси се Уилоу, — „Огън и дъжд“?

Мама кимна, двете с Уилоу се засмяха и скоро всички на масата се кискахме като луди и по лицата ни се стичаха сълзи. А после се разплакахме, дори аз, макар да не познавах Кери добре. Плачехме и се смеехме, смеехме се и плачехме.

— А сега какво? — попита Адам мама, когато се успокоихме. — Още ли имаш слабост към господин Тейлър?

Мама се сепна и примигна силно — така прави, когато се замисли за нещо. После протегна ръка и погали татко по бузата в рядък изблик на публична проява на чувства.

— Според идеалния ми сценарий моят мекушав съпруг с огромно сърце и аз ще умрем бързо и едновременно, когато сме на деветдесет и две. Не съм сигурна как. Може би на сафари в Африка, понеже в бъдещето вече ще сме богати, така си фантазирам... Ще се разболеем от някаква екзотична болест, една вечер ще заспим съвсем

здрави и повече няма да се събудим. И никакъв Джеймс Тейлър. На погребението ни ще свири Миа. Ако успеем да я откраднем за малко от Нюйоркската филхармония, разбира се.

Татко грешеше. Наистина, за погребението си може и да нямаш избор, но понякога избираш дали да умреш. Не мога да се отърся от мисълта, че част от желанието на мама се сбъдна. Тя си отиде заедно с татко, но аз няма да свиря на погребението ѝ. Възможно е нейното погребение да бъде и мое и в тази мисъл има нещо утешително. Да си отидеш заедно със семейството си. Да умрете като семейство. Никой да не остане. Струва ми се обаче, че мама няма да е доволна. Всъщност Мама Мецана щеше да е бясна заради начина, по който се развиват събитията днес.

2,48 Ч.

Пак съм на изходна позиция. Върнах се в интензивното. Тоест, тялото ми се върна. Аз през цялото време си седя тук и съм толкова изтощена, че не мога да помръдна. Искане ми се да заспя. Да имаше някаква упойка за мен или поне нещо, което да накара света да замълчи. Искане да бъда като тялото си, безмълвна и безжизнена, глина в ръцете на друг. Нямам достатъчно сила за това решение. Изричам думите. „Не го искам.“ Озъртам се в интензивното и се чувствам малко нелепо. Едва ли и останалите жестоко пострадали хора в отделението изгарят от удоволствие, че са тук.

Тялото ми не отсъства за дълго от интензивното. Няколкочасова операция. Кратък престой в реанимацията. Не знам точно какво ми е било и за пръв път днес наистина не давам и пет пари. Не съм длъжна. Не съм длъжна да се старая толкова. Вече си давам сметка, че да умреш, е лесно. Трудно е да живееш.

Пак съм включена към респиратора и отново върху очите ми има лепенки. Не я разбирам тази работа с лепенките. Да не би лекарите да се опасяват, че ще се събудя наред операцията и ще се ужася от скалпелите и от кръвта? Като че това може вече да ме трогне! Две медицински сестри, прикрепената към мен и сестра Рамирес, се приближават до леглото ми и проверяват мониторите. Изричат поредица от цифри, които вече са ми толкова познати, колкото и собственото ми име: кръвно налягане, пулс, дишане. Сестра Рамирес се е превърнала в съвсем различен човек в сравнение с вчера следобед, когато ме докараха. Гримът ѝ се е изтрил и косата ѝ е полепнала по главата. Все едно ей сега ще заспи права. Сигурно дежурството ѝ скоро приключва. Ще ми липсва, но се радвам, че ще може да се махне от мен, от това място. И аз бих искала да се махна и мисля, че ще го направя. Струва ми се, че е просто въпрос на време да реша как да се измъкна.

Няма и петнайсет минути, откакто съм се върнала в леглото, когато се появява Уилоу. Минава решително през двойната врата и

отива да поговори със сестрата на бюрото. Не чувам какво казва, обаче долавям тона ѝ: учтив, внимателен, но категоричен. Когато излиза от стаята няколко минути по-късно, се усеща промяна. Уилоу е взела нещата в свои ръце. Начумерената сестра отначало изглежда ядосана, явно си казва: „Коя пък е тази, че ще ме командва“. Но после се примирява и вдига ръце. Нощта е била тежка. Дежурството ѝ почти приключва. Защо да си прави труда? Не след дълго аз и всичките ми шумни и нахакани посетители вече няма да бъдат неин проблем.

Пет минути по-късно Уилоу се връща и води баба и дядо. Уилоу е работила цял ден, беше тук и цялата нощ. Знам, че и в спокойните дни не успява да се наспи — чувала съм мама да ѝ обяснява как да приучи бебето да спи цяла нощ.

Не съм сигурна кой изглежда по-зле: аз или дядо. Бузите му са хлътнали, кожата му изглежда посивяла и суха като пергамент, очите му са налети с кръв. Баба пък си изглежда както винаги. Нито следа от умора — като че ли изтощението не би дръзнало да се изправи насреща ѝ. Идва право до леглото ми.

— Днес все едно ни качи на влакчето на ужасите — подмята шеговито баба. — Майка ти все повтаряше какво добро дете си, а аз ѝ казвах да изчака до пубертета. Обаче ти ме опроверга — и през пубертета си остана свястно момиче. Не си ни създавала никакви проблеми, не си предизвиквала никакви страхове. Ама днес си навакса за всичко.

— Стига, стига — слага ръка на рамото ѝ дядо.

— О, просто се шегувам. Миа ще го оцени. Тя има чувство за хумор, нищо, че понякога изглежда страшно сериозна. Само дето това тук е черен хумор.

Баба дръпва един стол до леглото ми и започва да реши косата ми с пръсти. Някой я е изплакнал и макар че не е съвсем чиста, не е и сплъстена от кръв. Баба разчесва бретона ми, който е пораснал до брадичката. Винаги си подстригвам бретона и после си го пускам. На по-радикална промяна не съм способна. Баба прокарва ръка до края, издърпва косата изпод възглавницата и тя се разпилява по гърдите ми и закрива част от тръбичките и системите по тялото ми.

— Така е много по-добре — отбелязва тя. — Знаеш ли, днес излязох на разходка и само да знаеш какво видях. Кръсточовка. В Портланд през февруари. Страшно необичайно. Според мен е Гло. Тя

винаги е имала слабост към теб. Каза, че ѝ напомняш за баща си, а тя го обожаваше. Когато той за пръв път си направи онази мохиканска прическа, сестра ми му организира тържество. Много ѝ допаднаше, че той се бунтува, че е различен. Не подозираше, че баща ти не може да я понася. Когато той беше на около шест години, Гло ни дойде на гости с онова противно палто от норки. Беше преди да лудне по правата на животните и разните му там кристали. Палтото миришеше ужасно — на нафталин, на стари чаршафи от скрина на тавана — и баща ти го нарече „сморливото палто на леля“. Тя така и не разбра. Но много ѝ харесваше, че той се бунтува срещу нас, поне тя така си въобразяваше. Затова реши, че и ти се бунтуваш, когато избра класическата музика. Колкото и да се мъчех да я убедя, че не е вярно, Гло не отстъпваше. Имаше си свои разбирания за нещата. Мисля, че всички имаме.

Баба бърбори още пет минути и ме запозна с обичайните новини: Хедър решила, че иска да стане библиотекарка. Братовчед ми Матю си купил мотор и леля Патриша не останала никак доволна от тази работа. Чувала съм баба часове наред да коментира такива неща, докато готви или разсажда орхидеите си. Сега, докато я слушам, си я представям в оранжерията, където дори през зимата е топло и влажно и мирише на пръст и на мухъл, и съвсем лекичко на тор. Баба собственооръчно събира кравешки тор, „кравешки мекички“, както ги нарича, смесва ги със слама и сама си прави тор. Според дядо тя трябва да патентова рецептата и да я продаде, понеже я прилага на орхидеите си, които винаги печелят награди.

Опитвам да се съсредоточа над гласа на баба, оставям се на веселото ѝ бърборене да ме увлече. Понякога почти заспивам, докато седя на високото столче на кухненския ѝ плот и я слушам, затова се чудя дали бих могла да направя същото и днес тук. Толкова ще е приятно да заспя. Топла завивка от мрак, която да заличи всичко останало. Сън без сънища. Чувала съм хората да говорят за мъртвешки сън. Това ли е смъртта? Най-хубавият, най-топлият, най-дълбокият и безкраен сън? Ако е така, нямам нищо против. Ако това означава да умреш, не бих имала нищо против.

Сепвам се, обзета от паника, която слага край на мимолетното спокойствие от бърборенето на баба. Все още не съм напълно наясно с конкретните особености тук, но знам, че реша ли да си отида, ще си тръгна. Обаче не съм готова. Още не. Не знам защо, но не съм готова.

И малко ме е страх, че ако някога бъда готова да приема безкрайния сън, той ще ме сполети и ще е необратим, както навремето баба и дядо ме предупреждаваха, че ако правя гримаси, когато часовникът удари дванайсет на обяд, лицето ми ще си остане такова завинаги.

Чудя се дали всеки умиращ има възможност да решава дали да остане, или да си отиде. Едва ли. В крайна сметка болницата е пълна с хора, на които им вливат отровни вещества във вените или ги подлагат на ужасни операции, само и само да останат, обаче въпреки това някои от тях умират.

Дали мама и татко са решили? Съмнявам се, че са имали време да вземат такова съдбовно решение, а и не допускам, че биха ме зарязали тук. Ами Теди? Той поискал ли е да си отиде заедно с мама и татко? Знаел ли е, че аз още съм тук? Дори да е знаел, не го виня, задето е избрал да си отиде без мен. Теди е мъничък. И сигурно се е страхувал. Изведнъж си го представям сам и изплашен и за пръв път в живота си се надявам баба да е права за ангелите. Моля се те да са толкова заети да утешават Теди, че да нямат време да мислят за мен.

Не може ли някой друг да реши вместо мен? Не може ли да получа пълномощник за пред смъртта? Или да постъпя като бейзболните отбори, когато играта вече е напреднала и те се нуждаят от стабилен батсман, който да върне момчетата на хоума? Не може ли да ме замести резервен играч, който да довърши играта?

Баба си отиде. Уилоу си отиде. В интензивното е спокойно. Затварям очи. Когато ги отварям отново, виждам дядо. Седи съвсем безшумно, но по бузите му се стичат сълзи и цялото му лице е мокро. Никога не съм виждала някой да плаче така. С безшумни, но прочувствено бликнали сълзи, все едно в главата му е пуснато невидимо кранче. Сълзите капят по одеялото ми, по току-що сресаната ми коса. Плъок. Плъок. Плъок.

Дядо не трие лицето си, не си духа носа. Просто оставя сълзите да си текат. А когато кладенецът на скръбта пресъхва за миг, той пристъпва напред и ме целува по челото. Като че ли се кани да си тръгне, но после отново се навежда над леглото ми, надвесва се над ухото ми и прошепва:

— Ако искаш да си отидеш, не се притеснявай — успокоява ме той. — Всички искат да останеш. И аз го искам повече от всичко през живота си. — Гласът му се накъсва развълнувано. Млъква, прокашля се, поема си въздух и продължава. — Но това е моето желание, ще разбере, ако ти искаш друго. Затова исках просто да ти кажа, че ще разбере, ако си отидеш. Ако трябва да ни напуснеш, ако искаш да престанеш да се бориш, така да бъде.

За пръв път, откакто разбрах, че Теди също си е отишъл, усещам как нещо в мен се отпуска. Усещам, че дишам. Знам, че не е възможно дядо да е онзи резервен играч от последните ининги, на когото се надявах. Той няма да откачи дихателната ми тръба, няма да ми даде свръхдоза морфин, нищо подобно. Но днес за пръв път някой признава какво съм изгубила. Знам, че онази служителка от социалните предупреди баба и дядо да не ме разстройват, но признанието на дядо и позволенieto, което ми даде току-що, са истинска благодат.

Дядо не ме оставя. Тежко се отпуска отново на стола. Тихо е. Толкова тихо, че почти чуваш сънищата на другите хора. Толкова тихо, че можете едва ли не да ме чуete как казвам на дядо:

— Благодаря.

Когато мама роди Теди, татко още свиреше на барабани в същата група, в която си беше още от колежа. Бяха издали няколко диска, ходеха на турне всяко лято. Бандата изобщо не беше голяма, но си имаха почитатели на северозапад и в различни колежански градове оттук до Чикаго. Странното беше, че имаха и група фенове в Япония. Непрекъснато получаваха писма от японски тийнейджъри, които ги молеха да отидат да свирят там и ги канеха да нощуват в домовете им. Татко винаги казваше, че ако отидат, ще вземе и нас с мама. Ние двете научихме няколко японски думи за всеки случай. *Конициуа. Аригато.* Но до заминаване така и не се стигна.

След като мама оповести, че е бременна с Теди, първите признаци за предстоящи промени станаха видими, когато татко се записа на шофьорски курс. На трийсет и три години. Беше опитал да остави мама да го научи да шофира, но тя била прекалено нетърпелива, така казваше той. Мама пък твърдеше, че татко много се засягал от критика. Затова дядо извеждаше татко по пустите

междуселски пътища с пикапа си точно както беше постъпвал и с другите си деца — само дето те всички се бяха научили да шофират шестнайсетгодишни.

Сетне дойде ред на подмяната на гардероба, но ние не я забелязахме веднага. Костюмите не замениха изведнъж тесните черни джинси и фланелките на групата. Най-напред от сцената слязоха фланелките и мястото им заеха ризи от изкуствена коприна от 50-те, които татко си купуваше на втора ръка, но после модата им се върна и вече се налагаше той да си ги купува от скъпите магазини за ретро облекло. След това в кофата заминаха джинсите, с изключение на един безукорен чифт тъмносини „Ливайс“, които татко си гладеше и обуваше през уикендите. През останалото време носеше спретнати панталони без ръб с маншети. Но когато няколко седмици след раждането на Теди татко се отказа от коженото си яке — безценното му протъркано рокерско яке с различния леопардов колан, — най-сетне осъзнахме, че е в ход огромно преобразяване.

— Пич, това не е сериозно — каза Хенри, когато татко му подаде якето. — Носиш го от дете. Дори мирише на теб.

Татко сви рамене и сложи точка на разговора. После отиде да вземе Теди, който ревеше в кошчето си.

Няколко месеца по-късно татко обяви, че напуска групата. Мама го увещаваше да не го прави заради нея. Нямала нищо против той да продължи да свири, стига да не ходи на турнета по цял месец и да я оставя сама с двете деца. Татко ѝ каза да не се притеснява, понеже нямало да я оставя сама.

Другите членове на групата приеха решението му спокойно, но Хенри беше съсипан. Опита се да го разубеди. Уверяваше го, че ще свирят само в града. Че няма да ходят на турнета. Че няма да отсъстват нито една нощ.

— Може дори да започнем да свирим с костюми. Ще изглеждаме като „Рат Пак“. Ще правим кавъри на Синатра. Хайде, човече — увещаваше го Хенри.

А когато татко отказа, двамата с Хенри ужасно се скараха. Хенри беше бесен на татко за едностранното му решение да напусне бандата, особено след като мама твърдеше, че няма нищо против той да

продължи да свири на концерти. Татко заяви на Хенри, че съжалява, но вече е взел решение. Беше подал документи за следдипломна квалификация. Смяташе да става учител. Край на глупостите.

— Някой ден ще разбереш — уверяваше той Хенри.

— Друг път — изстреля в отговор Хенри.

След това Хенри не проговори на татко няколко месеца. Уилоу се отбиваше от време на време в ролята на миротворец. Обясняваше на татко, че Хенри просто се опитвал да си подреди мислите. „Дай му време“ — казваше тя и татко се преструваше, че не е засегнат. После двете с мама пиеха кафе в кухнята и си разменяха многозначителни усмивки, с които сякаш казваха: мъжете са такива деца.

Накрая Хенри цъфна отново, обаче не се извини на татко. Поне не веднага. Години по-късно, малко след раждането на дъщеря си, Хенри се отби у дома една вечер разплакан.

— Вече разбирам — призна той на татко.

Странно, но в известен смисъл дядо изглеждаше не по-малко разстроен от Хенри от преобразяването на татко. Човек би очаквал новият аз на татко да му допадне. Двамата с баба изглеждат толкова старомодни, все едно са от друго време. Не използват компютри, не гледат кабелна телевизия, не ругаят и нещо в излъчването им те заставя да се държиш учтиво. Мама, която ругаеше като надзирател в затвор, никога не го прави пред баба и пред дядо. Всички сякаш се стараят да не ги разочароват.

Баба адски се израдва на промяната в стила на татко.

— Ако знаех, че тези неща ще се върнат на мода, щях да запазя старите костюми на дядо ти — каза тя един неделен следобед. Бяхме се отбили у тях да хапнем и когато татко свали шлифера си, отдолу се показва габардинен панталон и жилетка в стил петдесетте.

— Не са се върнали. На мода е пънкът, така че това е поредният бунт на сина ти — подсмихна се мама. — Чий татко е бунтар? Твоят татко ли е бунтар? — забърбори тя и Теди се разкикоти доволно.

— Е, със сигурност изглежда спретнато — отбеляза баба. — Какво ще кажеш? — обърна се тя към дядо.

Той сви рамене.

— На мен винаги ми изглежда добре. Всичките ми деца и внуци изглеждат добре. — Обаче го каза някак огорчено.

По-късно същия следобед излязох навън с дядо, за да му помогна да събере подпалки. Трябваше да нацепи още малко дърва и той пое с брадвата към една изсъхнала елша.

— Дядо, не ти ли харесват новите дрехи на татко? — попитах.

Брадвата на дядо застина във въздуха. После той я пусна внимателно до пейката, на която бях седнала.

— Нямам нищо против дрехите му, Миа — отвърна.

— Но изглеждаше толкова тъжен, когато баба говореше за тях.

— Нищо не ти убягва, а? — поклати глава дядо. — А си само на десет.

— Трудно е да го пропуснеш — когато си тъжен, изглеждаш тъжен.

— Не съм тъжен. Баща ти ми се струва щастлив и според мен ще стане добър учител. Късметлии са децата, които ще учат „Великия Гетсби“ с баща ти. Просто ще ми липсва музиката.

— Музиката ли? Но ти не ходиш на концертите на татко.

— Ушите ми не са наред. Заради войната. Болят ме от силния шум.

— Трябва да слагаш слушалки. Мама ме научи на това. Тапите за уши падат.

— Може да опитам. Всъщност винаги съм слушал музиката на баща ти, но съвсем тихо. Признавам, не си падам много по електрическата китара, не ми е по вкуса. Но въпреки това музиката ми харесваше. Особено думите. Когато беше на твоите години, баща ти измисляше страхотни истории. Сядаше ей на тази масичка и ги записваше, после ги даваше на баба ти да ги напечата и накрая той рисуваше картинки. Забавни истории за животни, но истински и умни животни. Напомнях ми на онази книжка за прасето и за паяка — как се казваше?

— „Мрежата на Шарлът“?

— Точно тя. Винаги съм смятал, че баща ти ще бъде писател. И в известен смисъл имах усещането, че точно така е станало. Текстовете, които пише за песните си, са поезия. Вслушвала ли си се внимателно какво казва?

Поклатих глава, неочаквано засрамена. Не знаех, че татко е писал текстове на песни. Той не пееше, затова си мислех, че хората пред

микрофона са автори и на текста. Но стотици пъти съм го виждала в кухнята с китара и с бележник. Просто не събрах две и две.

Вечерта, когато се прибрахме, се качих в стаята си с дисковете на татко и със своя дискмен. Прегледах обложките, за да видя кои песни е писал татко, и после старателно извадих текстовете. Чак когато ги видях черно на бяло в тетрадката си по химия, разбрах какво е имал предвид дядо. Текстовете на татко не бяха просто римувани думички. Бяха нещо повече. И особено една песен, озаглавена „В очакване на мъст“, която слушах и четох отново и отново, докато не я запомних. Беше от втория албум и беше единствената бавна песен, която са свирили. Звучеше почти като кънтри и вероятно се дължеше на краткото увлечение на Хенри по народния пънк. Толкова пъти чух песента, че започнах да си я тананикам, без да се усетя:

*Какво се случи?
Къде се озовах?
И какво ще правя после?
Угасналите ти очи
преди искряха,
но беше тъй отдавна,
вчера, вчера...*

*Какво е туй?
Какво дочувам?
Покрай ушите ми
животът профуча,
и всичко се лиши от смисъл
толкова отдавна,
вчера, вчера...*

*Тръгваш си,
и аз ще тръгна.
Ще забележиш, знам,
ще се запиташ: как така?*

*Аз друго бих избрал,
но нямам сили за борба,
пък и решено е отдавна,
вчера, вчера...*

— Какво пееш, Миа? — попита татко, когато ме хвана да изнасям серенада на Теди, докато бутах количката му из кухнята в безуспешен опит да го приспя.

— Твоята песен — признах стеснително и неочаквано се почувствах така, сякаш навлизам в личното пространство на татко. Нередно ли беше да пееш музиката на други хора без тяхно позволение?

Татко обаче изглеждаше доволен.

— Моята Миа пее „В очакване на мъст“ на моя Теди. Ама че работа! — Наведе се да разроши косата ми и да погъделичка Теди по пълната бузка. — Е, няма да ти преча. Продължавай. Аз ще поема това — каза той и хвана дръжката на количката.

Неудобно ми беше да пея пред него, затова просто тананиках, но после и татко се присъедини и двамата тихо пояхме, докато Теди заспа. Татко сложи пръст на устните си и ми даде знак да го последвам в дневната.

— Искаш ли да поиграем на шах? — попита той. Открай време се опитваше да ме научи да играя, но според мен играта изискваше прекалено големи усилия.

— Какво ще кажеш да поиграем на дама? — попитах.

— Добре.

Играехме мълчаливо. Когато беше ред на татко, аз крадешком поглеждах към мъжа, облечен с риза, и се мъчех да си спомня бързо избледняващия образ на другия мъж с изрусена коса и кожено яке.

— Татко?

— Аха?

— Може ли да те попитам нещо?

— Винаги.

— Мъчно ли ти е, че вече не свириш в оркестъра?

— Не — отговори той.

— Ама изобщо ли?

Сивите очи на татко срещнаха моите.

— Каква е причината за всичко това?

— Говорих с дядо.

— А, разбирам.

— Така ли?

Татко кимна.

— Дядо смята, че по някакъв начин ми е оказал натиск да променя живота си.

— А така ли е?

— Може би косвено да. С това какъв човек е, какъв баща.

— Но ти беше добър баща и когато свиреше в групата. Най-добрият баща. Не искам да се отказваш заради мен — казах и усетих как нещо ме стисна за гърлото. — Мисля, че и Теди не би искал.

Татко се усмихна и ме потупа по ръката.

— Миа моя! От нищо не се отказвам. Въпросът не е „или... или“. Преподаването или музиката. Джинси или костюми. Музиката винаги ще бъде част от живота ми.

— Но ти напусна бандата! Престана да носиш пънкарски дрехи!

Татко въздъхна.

— Не ми беше трудно. Приключих с тази част от живота си. Изобщо не се поколебах, каквото и да си мислят дядо и Хенри. Понякога в живота си човек прави избор, друг път изборът прави теб. Разбираш ли?

Замислих се за виолончелото си. За това, че понякога не разбирам какво ме привлича към него, как в някои дни ми се струва, че инструментът ме е избрал. Кимнах, усмихнах се и отново насочих вниманието си към играта.

— Дама! — оповестих.

4:57 Ч.

Не мога да престана да мисля за „В очакване на мъст“. Минаха години, откакто слушах тази песен или мислих за нея, но след като дядо си тръгна от интензивното, си я пея мислено отново и отново. Татко е написал песента преди доста време, а сега ми се струва, че е било вчера. Като че ли я е написал от мястото, където се намира сега. И в песента е скрил тайно послание за мен. Как иначе да си обясня този текст? *Аз друго бих избрал, но нямам сили за борба...*

Какво означава това? Да не би да е някакво напътствие? Намек какво биха избрали родителите ми за мен, ако имаха тази възможност? Опитвам се да мисля за това от тяхна гледна точка. Знам какво биха искали за мен — всички отново да се съберем някога. Само че нямам представа дали това се случва след смъртта, а ако е така, ще стане, независимо дали умра тази сутрин, или след седемдесет години. Какво биха искали да направя сега? Поставя ли въпроса, веднага си представям раздраженото изражение на мама. Бясна ми е, задето изобщо се замислям за нещо различно от това да остана. Татко обаче е съзнавал какво означава да нямаш сили за борба. И той като дядо би разбрал защо смятам, че не мога да остана.

Тананикам си песента, като че ли в думите се крият наставления, музикална пътна карта до мястото, където трябва да отида, и указания как да го сторя.

Пея, съсредоточавам се, пея и размишлявам толкова напрегнато, че смътно забелязвам кога Уилоу отново се е появила в интензивното, смътно забелязвам, че разговаря с начумерената медицинска сестра, смътно забелязвам желязната решимост в тона ѝ.

Ако внимавах, сигурно щях да разбера, че Уилоу настоява да разрешат на Адам да ме посещава. Ако внимавах, щях някак да съумея да се измъкна, преди Уилоу както винаги да пожъне успех.

Не искам да го виждам сега. Не, разбира се, че искам. Всъщност копнея да го видя, но знам, че ако го видя, ще изгубя и мимолетното спокойствие, което дядо ми осигури, като каза, че няма да ми се

сърдят, ако си отида. Мъча се да събера смелост, за да направя каквото трябва. А Адам ще усложни нещата. Опитвам се да стана и да се махна, но откакто ме заведоха отново в хирургията, нещо ми се е случило. Вече нямам сила да помръдна. Трябва страшно да се мобилизирам, за да седна изправена на стола. Не мога да избягам, мога само да се скрия. Свивам колене до гърдите си и затварям очи.

Чувам как сестра Рамирес разговаря с Уилоу.

— Аз ще го заведа — казва тя. И този път начумерената медицинска сестра не й нарежда да се връща при своите пациенти.

— Онзи номер преди беше доста глупав — чувам я да казва на Адам.

— Знам — отговаря Адам с гърлен шепот, какъвто става гласът му след особено шумен концерт. — Беше отчаяно.

— Не, беше романтично — възразява му тя.

— Беше идиотско. Тя ми каза, че Миа е била по-добре преди. Че сте я изключили от респиратора. Че укрепвала. Но се влошила след моето идване. Казаха ми, че сърцето й спряло на операционната... — заглъхва гласът му.

— Но са възстановили сърдечния ритъм. Имала перфорирано черво, от което в коремната кухина бавно изтичала жлъчна течност и това нарушило функцията на органите й. Такива неща се случват непрекъснато, няма нищо общо с теб. Важното е, че го открихме навреме и го оправихме.

— Но преди е била по-добре — прошепва Адам. Звучи толкова млад и уязвим, както звучеше Теди, когато се разболя от коремен грип. — А после се домъкнах аз и тя за малко не умря. — Задавя го ридание. И то ме събужда, сякаш са ме залели с кофа ледена вода. Адам си мисли, че той ми е причинил това? Не! Пълен абсурд. Толкова греша.

— И аз за малко да остана в Пуерто Рико и да се омъжа за един дебел кучи син — срязва го сестрата. — Ама не го направих. И сега животът ми е различен. Не е важно какво не е станало „за малко“. Трябва да се справиш с положението, каквото е. Тя още е тук. — Сестрата дръпва завесата, която отделя леглото ми. — Хайде, влизай — нарежда на Адам.

Принуждавам се да вдигна глава и да отворя очи. Адам. Боже, красив е дори в това състояние. Очите му са хлътнали от умора. Брадата му е набола и ако се целувахме, щеше да издере бузите ми.

Облечен е по типичния за групата си начин: фланелка, тесни прилепнали панталони и кецове, и е праметнал през раменете си плетения шал на баба.

Когато ме зърва, целият пребледнява, сякаш съм някое противно чудовище от Черната лагуна^[1]. Наистина изглеждам доста зле, свързана отново с респиратора и с още десетина други тръбички. Превръзката ми от последната операция е подгизнала от кръв. След миг обаче Адам въздъхва силно и отново се превръща просто в Адам. Оглежда се, сякаш е изпуснал нещо, и намира каквото търси — ръката ми.

— Божичко, Миа, ръцете ти са замръзнали! — Прикляка, взема дясната ми ръка в своята и доближава устни до дланите ни, като внимава да не закачи тръбичките и табелите по тялото ми, после топло дъхва в убежището, което е направил. — Ти и шантавите ти ръце... — Адам винаги се е дивил как така дори посред лято, дори след най-потните ни срещи, ръцете ми си остават студени. Обяснявам му, че просто имам лошо кръвообращение, но той не се съгласява, понеже стъпалата ми обикновено са топли. Твърди, че ръцете ми са бионични, затова свиря толкова хубаво на виолончело.

Наблюдавам го как целува ръцете ми, както е правил хиляди пъти преди. Мисля за първия път, когато го стори, в училище, докато седяхме на моравата, като че ли това е най-естественото нещо на света. Помня също кога го направи за пръв път пред родителите ми. Седяхме на верандата на Бъдни вечер и пиехме ябълково вино. Беше мразовито. Адам хвана ръцете ми и ги стопли с дъха си. Теди се изкиска. Мама и татко не казаха нищо, само се спогледаха за миг, споделиха си нещо лично и после мама ни се усмихна тъжно.

Дали ще усетя допира му, ако се постарая? Ако легна върху себе си на леглото, ще се слея ли отново с тялото си? Тогава ще го усетя ли? Ако протегна призрачната си ръка към неговата, той ще ме усети ли? Ще сгрее ли ръцете, които не вижда?

Адам пуска ръката ми и пристъпва напред да ме погледне. Застанал е толкова близо, че почти успявам да доловя мириса му, и ме обзема неистова нужда да го докосна. Първична и всеобхватна нужда, както бебето се нуждае от гърдата на майка си. Макар да знам, че докоснем ли се, ще започне нова решителна схватка и тя ще бъде още

по-болезнена от мълчаливата схватка, която двамата с Адам водим от месеци.

Сега той мърмори нещо. Съвсем тихичко. Повтаря отново и отново. „Моля те. Моля те. Моля те. Моля те. Моля те. Моля те.“ Накрая млъква и ме поглежда в лицето.

— Моля те, Миа — изрича умолително, — не ме принуждавай да пиша песен.

Не съм допускала, че ще се влюбя. Не съм момиче, което си пада по рок звезди или си фантазира как ще се омъжи за Брад Пит. Смътно съзнавах, че най-вероятно някой ден ще имам гаджета (в колежа, ако се доверим на предсказанието на Ким) и ще се омъжа. Не бях напълно безразлична към чара на противоположния пол, но не бях и лигава романтичка с празноглави розови мечти как ще се влюбя.

Дори когато вече се влюбвах — на пълна скорост, силно и с усмивка, която не слизаше от устните ми, — всъщност не съзнавах напълно какво се случва. Когато бях с Адам, поне след първите няколко неловки седмици, се чувствах толкова хубаво, че пет пари не давах какво става с мен, с нас. Всичко просто ми се струваше нормално и правилно, все едно влизах в топла вана. Не че не сме се карали. Препирахме се за много неща: че той не се държи достатъчно мило с Ким, че аз съм необщителна на концертите му, че той шофира прекалено бързо, че аз издърпвам цялата завивка към себе си. Разстройвах се, че Адам никога не пишеше песни за мен. Отговаряше, че не го бивало за лигави любовни песни: „Ако искаш песен, ще трябва да ми изневериш или нещо подобно“, казваше, съзнавайки пределно ясно, че такова нещо няма да се случи.

Миналата есен обаче с Адам започнахме да се караме за нещо различно. Всъщност дори не беше кавга. Не си крещяхме. Дори почти не спорехме, просто напрежението като змийче безшумно пролази в живота ни. И май всичко започна с прослушването за „Джулиард“.

— Срази ли ги? — попита Адам, когато се върнах. — Ще ти дадат ли пълна стипендия?

Имах чувството, че поне ще ме приемат — още преди да разкажа на професор Кристи за забележката на един от членовете на журито, че „отдавна не сме имали момиче от Орегон“, още преди тя бурно да изрази радостта си, убедена, че това е негласно признание, че съм приета. Нещо се бе случило, докато свирех на онова прослушване, бях преодоляла невидима преграда и най-сетне можех да свиря произведенията, както ги чувах в главата си, а в резултат се случи трансцендентно явление: мисловната и физическата, техническата и емоционалната страна на способностите ми най-сетне се сляха. След това, на път за къщи, докато двамата с дядо приближавахме границата между Калифорния и Орегон, получих неочаквано видение — как мъкна виолончело по улиците на Ню Йорк. Сякаш в този момент вече знаех, увереността се загнезди в корема ми като топла тайна. Не съм човек, склонен да се доверява на предчувствията си или да проявява прекалено голяма самоувереност, затова допуснах, че във видението ми се крие нещо повече от вълшебство.

— Справих се добре — казах на Адам и в този момент осъзнах, че всъщност за пръв път го лъжа в очите и че тази лъжа е различна от премълчаването на някоя подробност.

Изобщо не бях казала на Адам, че кандидатствам за „Джулиард“, което си беше по-трудно, отколкото звучеше. Преди да изпратя формуляра, трябваше всяка свободна минута да се упражнявам заедно с професор Кристи, за да изпирам до съвършенство концерта на Шостакович и двете сюити на Бах. Когато Адам ме питаше с какво толкова съм заета, нарочно му отговарях уклончиво, че уча нови произведения. Оправдавах думите си пред самата себе си, понеже формално погледнато бяха верни. След това професор Кристи ми уреди запис в университета, за да предам в „Джулиард“ качествен диск. Трябваше да се явя в студиото в седем и половина една неделя сутрин, а предната вечер се престорих, че не ми е добре, и намекнах, че вероятно не е уместно Адам да остава да спи у нас. И за тази лъжа намерих оправдание. Наистина не ми беше добре — бях напрегната. Повтарях си, че няма смисъл да го превръщаме в голям въпрос. Не бях споделила и с Ким, така че не бях поднесла на Адам никаква ексклузивна измама.

Но когато му казах, че просто съм се представила добре на прослушването, имах чувството, че съм нагазила в плаващи пясъци и

че ако направя само още една крачка, ще се задуша. Затова си поех дълбоко въздух и се принудих отново да стъпя на твърда почва.

— Всъщност не е вярно — признах на Адам. — Справих се наистина хубаво. Свирих по-добре от когато и да било през живота си. Все едно бях обладана от някаква сила.

Първата реакция на Адам беше горда усмивка.

— Искан ми се да те бях видял. — После погледът му помръкна и устните му се свъсиха. — Защо го омаловажаваш? Защо не ми се обади след прослушването да се похвалиш?

— Не знам — признах.

— Е, това е страхотна новина — каза Адам и се помъчи да прикрие огорчението си. — Трябва да го отпразнуваме.

— Добре, да го отпразнуваме — откликнах с малко престорена веселост. — Може в събота да отскочим до Портланд. Да отидем в Японските градини или да вечеряме в „Бю Тай“.

Адам направи физиономия.

— Не мога. През уикенда ще свири в Олимпия и в Сиатъл. Минитурне. Забрави ли? Много бих искал да отидем, но не знам дали наистина го чувстваш като празник. Ще се върна в неделя късно следобед. Може да се видим в Портланд в неделя вечерта, ако искаш.

— Не мога. Ще свиря в струнен квартет в дома на някакъв професор. Какво ще кажеш за следващия уикенд?

Адам доби огорчено изражение.

— Следващите няколко уикенда ще сме в студио, но бихме могли да отидем през седмицата. Някъде тук. В онзи мексикански ресторант?

— Добре, в мексиканския — съгласих се.

Две минути преди това дори не ми се празнуваше, а сега се чувствах отхвърлена и обидена, че са ме сместили на вечеря в средата на седмицата в същото заведение, където винаги си ходим.

Когато Адам завърши гимназия миналата пролет и се изнесе в Къщата на рока, не бях очаквала да настъпят много промени. Пак щеше да е наблизо.

Пак щяхме да се виждаме от време на време. Щяха да ми липсват малките ни разисквания в музикалното крило на училището, но освен това изпитвах облекчение, че взаимоотношенията ни вече няма да са под микроскопа на гимназията.

Само че положението се промени, когато Адам се нанесе в Къщата на рока и тръгна на колеж, макар и не по причините, поради които допусках, че ще се променят. В началото на есента, докато Адам още свикваше с колежа, най-неочаквано започна раздвижване около „Шутинг Стар“. Бандата получи предложение да запише албум от една средно голяма компания със седалище в Сиатъл и в момента те работеха над студийните записи. Освен това свиреха на повече концерти, пред все по-многолюдна публика, почти всеки уикенд. Кипеше толкова трескава дейност, че Адам се отписа от половината си курсове в колежа и ходеше там съвсем рядко, а ако темпото на групата продължаваше да е такова, обмисляше съвсем да се откаже. „Човек не получава втори шанс“, каза ми той.

Искрено се вълнувах за него. Знаех, че „Шутинг Стар“ е специална група, а не просто младежка банда от някое колежанско градче. Не се сърдех заради все по-честите отсъствия на Адам, особено след като той недвусмислено ми показва колко неприятно му е на самия него да заминава. По някакъв начин обаче вероятността да ме приемат в „Джулиард“ промени нещата — кой знае защо започнах да му се сърдя. В което нямаше смисъл, понеже би трябвало да сме квит. Вече и на мен ми се случваше нещо вълнуващо.

— След няколко седмици може да отидем до Портланд — обеща Адам. — Тъкмо ще окачат празничното осветление.

— Добре — отвърнах нацупено.

Адам въздъхна.

— Става сложничко, нали?

— Да. И двамата сме прекалено заети.

— Нямах това предвид — каза Адам и извърна лицето ми към своето, за да ме погледне в очите.

— Знам, че нямаше това предвид — отвърнах, но после в гърлото ми заседна бучка и не можех да говоря.

Помъчихме се да разсеем напрежението, да говорим за това, без всъщност да говорим за него, да го обърнем на шега.

— Знаеш ли, четох в „Ю Ес Нюз“ и „Уърлд Рипорт“, че в университета Уилямет има добра програма по музика — осведоми ме Адам. — Намира се в Салем, доста модерно напоследък място.

— Според кого? Според губернатора ли? — попитах.

— Лиз намерила готини дрехи в един ретро магазин. А от мен да знаеш, че след като има ретро магазини, скоро ще има и хипари.

— Забравяш, че аз не съм хипарка — напомних му. — Но като стана дума, може би трябва „Шутинг Стар“ да се премести в Ню Йорк. Градът е главната пънк сцена. „Рамоунс“. „Блонди“ — подметнах небрежно и закачливо, достойно за „Оскар“ изпълнение.

— Така е било преди трийсет години — осведоми ме Адам. — Дори да исках да се преместя в Ню Йорк, останалите от бандата за нищо на света не биха го направили. — Забоде печално поглед в обувките си и аз разбрах, че шеговитата част на разговора е приключила. Коремът ми се сви — предястие преди огромна порция главоболие, която скоро щяха да ми поднесат.

Двамата с Адам не бяхме двойка, която обсъжда бъдещето и развитието на връзката си, но след като положението изведнъж стана пределно ясно, избягвахме да говорим за нещо, което не предстои през близките седмици, поради което разговорите ни станаха неловки и забуксуваха, както през първите няколко седмици от връзката ни, преди да си паснем. Един следобед през пролетта мярнах красива копринена рокля в ретро магазина, откъдето татко си купуваше костюмите, и за малко да я покажа на Адам и да го питам да си я купя ли за абитуриентския си бал, но той щеше да бъде през юни, когато Адам най-вероятно щеше да е на турне, а аз щях да съм твърде заета с подготовката си за „Джулиард“, така че не казах нищо. Не след дълго Адам се оплака от скапаната си китара, заяви, че иска да си купи стара „Тибсън Ес Джи“, а аз предложих да му купя за рождения ден. Той обаче ме осведоми, че тези китари струват хиляди долари, освен това рожденият му ден бил чак през септември и произнесе „септември“ с тон, все едно издава присъда за затвор.

Преди няколко седмици отидохме заедно на едно новогодишно парти. Адам се напи, а в полунощ ме целуна силно и прошепна в ухото ми:

— Обещай ми. Обещай ми, че ще посрещнеш следващата Нова година с мен.

Понечих да му обясня, че дори да ме приемат в „Джулиард“, ще си идвам у дома за Коледа и за Нова година, но осъзнах, че не е там въпросът. Затова му обещах, понеже не по-малко от него исках да е истина. И отвърнах на целувката му толкова жадно, сякаш се мъчех да слея телата ни през устните.

В първия ден от Новата година се прибрах у дома и заварих близките си в кухнята заедно с Хенри, Уилоу и бебето. Татко приготвяше закуска: картофи с пушена съомга и сметана, специалитета му.

Хенри поклати глава, като ме видя.

— Гледайте ги децата! Все едно беше вчера, когато ми се струваше, че е рано, ако се прибера в осем. А сега човек убивам, само и само да поспя до осем.

— Ние не издържахме дори до полунощ — призна Уилоу, подрусвайки бебето в скута си. — И толкова по-добре, понеже тази млада дама реши да започне новата си година в пет и половина.

— Аз стоях до полунощ! — провикна се Теди. — Видях топката да пада по телевизията в дванайсет. В Ню Йорк, Нали знаеш? Ако се преместиш там, ще ме вземеш ли да го видя на живо? — попита той.

— Разбира се, Теди — отговорихме престорено въодушевление. Заминаването ми в Ню Йорк изглеждаше все по-реално и макар че тази мисъл по принцип ме изпълваше с напрегнато и противоречиво вълнение само като си представих как двамата с Теди се мотаем самички в новогодишната вечер в Ню Йорк, се почувствах непоносимо самотна.

Мама ме изгледа с извити вежди.

— Днес е първият ден от Новата година, затова пет пари не давам, че се прибираш чак сега. Обаче ако имаш махмурлук, ще те накажа.

— Нямам. Изпих една бира. Просто съм изморена.

— Просто изморена ли? Сигурна ли си? — Мама ме стисна за китката и ме завъртя към себе си. Забеляза измъченото ми изражение и наведе глава настрани, сякаш искаше да попита дали съм добре. Свих рамене и прехапах устни, за да не се разплача. Мама кимна. Подаде ми чаша кафе и ме поведе към масата. Поднесе ми чиния с яхния и дебела филия квасен хляб и макар да не допусках, че съм гладна, устата ми се напълни със слюнка, коремът му закурка и изведнъж усетих вълчи

глад. Нахраних се мълчаливо под зоркия поглед на мама. След като всички останали също се нахраниха, тя ги изпрати в хола да гледат новогодишното карнавално шествие по телевизията.

— Всички вълн! — нареди тя. — Двете с Миа ще измием.

След като всички излязоха, мама се обърна към мен и аз просто се строполих на гърдите ѝ, разплаках се и освободих цялото напрежение и несигурност от последните няколко седмици. Тя стоеше мълчаливо и ме остави да ридая, заровила лице в пуловера ѝ. Когато престанах, ми подаде гъбата.

— Ти мий, аз ще бърша. И ще си говорим. Винаги ми се е струвало успокояващо: топлата вода, сапунът...

Мама взе кърпата за съдове и двете се заловихме на работа. Разказах ѝ за Адам и за мен.

— Изкарахме заедно съвършена година и половина, толкова съвършена, че изобщо не съм се замисляла за бъдещето. За вероятността двамата да поемем в различни посоки.

Усмивката на мама беше едновременно тъжна и изпълнена с разбиране.

— Аз съм се замисляла.

Обърнах се към нея. Гледаше през прозореца навън, където две врабчета се къпеха в една локва.

— Знам, знам. Какво разбира едно глупаво дете от любов?

Мама спря да бърше един тиган.

— Нямах това предвид. Всъщност тъкмо обратното. Вие с Адам според мен никога не сте били типичните „гаджета от гимназията“ — каза мама и описа с пръсти тавички във въздуха. — Връзката ви няма нищо общо с пиянското търкаляне на задната седалка на шевролета на някой тип, което се броеше за връзка, когато аз бях гимназистка. Вие изглеждате, и все още изглеждате, истински и дълбоко влюбени. — Тя въздъхна. — Обаче седемнайсет години са доста неудобна възраст за влюбване.

Думите ѝ предизвикаха усмивка на устните ми и коремът ми леко се отпусна.

— Аз ли не знам! — казах. — Макар че, ако и двамата не бяхме музиканти, можехме да отидем в колеж и всичко да си бъде наред.

— Това си е измъкване, Миа — възрази мама. — Всички връзки са трудни. Понякога се отличават с хармония, друг път с какофония

точно както е и в музиката. Няма нужда аз да ти го обяснявам.

— Да, май си права.

— Пък и вас точно музиката ви събра. Баща ти и аз винаги сме смятали така. Вие и двамата обичахте музиката, когато се влюбихте един в друг. И с мен и татко ти стана почти същото. Не свирех, но слушах музика. За късмет, бях малко по-голяма, когато се запознахме.

Не бях казвала на мама какво ми отговори Адам вечерта след концерта на Йо-Йо Ма, когато го попитах защо е избрал мен. Че музиката се е оказала неразделна част от всичко.

— Така е, обаче усещам, че музиката ще ни раздели.

Мама поклати глава.

— Това са глупости. Музиката не прави такива неща. Животът може да ви поведе по различни пътища, но всеки от вас ще реши по кой точно път да поеме. — Обърна се с лице към мен. — Адам не се опитва да те разубеди да отидеш в „Джулиард“, нали?

— Не повече, отколкото аз се опитвам да го накарам да се премести в Ню Йорк. Пък и въобще цялата тази работа е абсурдна. Може и да не ме приемат.

— Да, може. Но със сигурност ще учиш някъде. Това е ясно за всички ни. Същото важи и за Адам.

— Той поне може да учи някъде и да продължи да живее тук.

— Може би, поне засега — сви рамене мама.

Закрих лицето си с ръце и поклатих глава.

— Какво ще правя? — попитах жално. — Чувствам се в безизходица.

Мама ме стрелна състрадателно с поглед.

— Не знам. Но знам, че ако искаш да останеш, за да бъдеш с него, аз ще те подкрепя, макар че сигурно го казвам само защото мисля, че няма да можеш да се откажеш от „Джулиард“. Но бих разбрала, ако предпочетеш любовта, любовта към Адам, пред любовта към музиката. И в двата случая печелиш. И в двата случая губиш. Какво да ти кажа? Любовта е скапана работа.

След това двамата с Адам обсъдихме въпроса още веднъж. Бяхме в Къщата на рока, седяхме на неговия дюшек и той свиреше акорди на акустичната си китара.

— Може и да не ме приемат — казах. — Може да уча тук, с теб. Донякъде ми се иска да не ме приемат, за да не се налага да избирам.

— Ако те приемат, изборът вече е направен, нали? — попита Адам.

Да, беше. Щях да замина. Това не означава, че щях да престана да обичам Адам или че ще се разделим, но мама и Адам имаха право — нямаше да се откажа от „Джулиард“.

Адам помълча около минута, дърпайки струните на китарата си толкова силно, че за малко да не го чуя какво казва:

— Не искам да съм човекът, който да те спира. Ако беше обратното, ти щеше да ме пуснеш да замина.

— Донякъде вече съм го направила. В известен смисъл ти си заминал. В твоя си „Джулиард“ — казах.

— Знам — призна тихо Адам, — но още съм тук. И съм лудо влюбен в теб.

— И аз — уверих го. След това престанахме да говорим известно време и Адам засвири непозната мелодия. Попитах го какво свири.

— Казва се „Гаджето ми заминава за Джулиард и ме оставя с разбито и печално сърце“ — отговори той, пеейки с пресилено носов глас. После се усмихна със стеснителната и глуповата усмивка, която усещах, че блика от най-истинската част от личността му. — Майтапя се.

— Добре — казах.

— Почти — додаде той.

[1] Отпратка към популярния филм на ужасите от 1954 г. „Чудовището от Черната лагуна“ на американския режисьор Джек Арнолд. — Б.пр. ↑

5,42 Ч.

Адам си тръгна. Хукна неочаквано навън, като се провикна към сестра Рамирес, че е забравил нещо важно и ще се върне възможно най-бързо. Вече беше изхвърчал през вратата, когато тя го осведоми, че дежурството ѝ скоро свършва. Всъщност тя тъкмо си тръгна, но едва след като се погрижи да осведоми сестрата, застъпила на мястото на старата начумереница, че на „младежа с тесните панталони и чорлавата коса“ му е позволено да ме види, когато се върне.

Не че има значение. Уилоу вече е поела нещата в свои ръце. Цяла сутрин командва парада. След дядо, баба и Адам при мен се отби леля Кейт. После леля Даян и чичо Грег. Накрая влязоха и братовчедите ми. Уилоу търчи напред-назад и очите ѝ блестят. Намислила е нещо, но не знам дали целта ѝ е да домъква близките ми, за да удължи земните ми дни, или просто ги води, за да се сбогуват с мен.

Сега е ред на Ким. Горката Ким! Има вид на човек, който е нощувал в контейнер за смет — косата ѝ се е развихрила в страшен бунт и по-голямата част се е измъкнала от развалената плитка. Облечена е в един от своите „лайняни пуловери“, така ги нарича — зеленикави, сивкави, кафеникави безформени дрехи, каквито майка ѝ винаги ѝ купува. Отначало Ким примижава срещу мен, сякаш съм ярка и ослепителна светлина. Но след това явно привиква със светлината и решава, че макар да приличам на зомби, макар от всички отвори по тялото ми да стърчат тръби, макар по тънкото одеяло от превръзките да се е процедила кръв, аз все още съм си Миа, а тя все още си е Ким. А какво обичат Миа и Ким да правят най-много? Да си говорят.

Ким се настанява на стола до леглото ми.

— Как си? — пита.

Не съм сигурна. Изтощена съм, но в същото време посещението на Адам ме направи... Не знам каква. Развълнувана. Разтревожена. Будна, определено будна. Макар да не усещах допира му, присъствието му някак ме развълнува. Тъкмо започнах да изпитвам признателност, и той изхвърча, както дявол бяга от тамян. Адам беше посветил

последните десет часа на опитите си да ме види, а сега, след като беше успял, си тръгна само след десет минути. Може би го уплаших. Може би не иска да се нагърбва с това. Може би аз не съм единствената пъзла тук. В крайна сметка целия предишен ден си мечтаех той да дойде, а когато най-накрая залитайки се появи в интензивното, бях готова да избягам, само да имах сили.

— Няма да повярваш каква щура нощ — казва Ким. После започва да ми разказва. За истерията на майка си, за това как се разревала пред роднините ми, които се отнесли много благосклонно към цялата случка. За кавгата между тях двете пред театър „Рузвелт“ пред група хипари и пънкари. Когато Ким се разкрещяла на разреваната си майка „да се стегне и да започне да се държи като зрял човек“, а после решително се отправила към някакъв клуб и зарязала госпожа Шайн на тротоара, група типове с кожени дрехи с капси и шпори и с коси в ярки цветове я поздравили с възторжени възгласи и пляскане на длани. Разказва ми за Адам, за категоричното му намерение да влезе вътре да ме види, за това, че след като го изритали от интензивното, той повикал на помощ приятелите си музиканти, които изобщо не били снобарски позьори, за каквито ги мислела. После ми разказва за благотворителното посещение на рок звезда в болницата заради мен.

Разбира се, на мен ми е известно почти всичко от нещата, които ми разказва Ким, но тя няма откъде да го знае. Освен това ми е приятно да ми разказва за днешния ден. Харесва ми, че Ким разговаря с мен съвсем нормално, както стори баба по-рано, просто си бърбри и разтяга локуми, все едно седим на верандата у дома, пием кафе (в нейния случай карамелено айс фрапучино) и си клюкарим.

Не знам дали след като умре, човек си спомня нещата, които са му се случвали приживе. Логично е да не ги помни. Логично е, като умреш, да се чувстваш като преди раждането си, тоест — да си сред едно голямо нищо. Само че поне за мен годините преди раждането ми не са съвсем нищо. Мама и татко току разкажат някаква история — как татко хванал първата си съомга заедно с дядо, или пък мама ще си спомни невероятния концерт на „Дед Муун“, на който ходили с татко на първата си среща — и аз получавам силно дежа вю. Не просто имам усещането, че съм чувала историята и преди, а и че съм я преживявала. Представям си как седя на брега на реката, докато татко изважда

розовата риба от водата, макар че по онова време той бил едва на дванайсет години. Понякога обаче спомените са толкова истински, толкова дълбоки, толкова лични, че ги бъркам със свои собствени.

С никого не съм споделяла за тези „спомени“. Мама сигурно би казала, че вече съм била там — като яйцеклетка в яйчника ѝ. Татко би се пошегувал, че двамата с мама толкова често са ме изтезавали с подобни разкази, че най-накрая неволно са ми промили мозъка. А баба би казала, че може би вече ме е имало като ангел, преди да избира да стана дете на мама и татко.

Сега обаче се чудя. Сега се надявам. Защото, когато си отида, искам да си спомням Ким. И искам да я помня такава: как разказва забавна история, как се кара с лудата си майка, как някакви пънкари ѝ ръкопляскаат, как се показва на висота, как намира в себе си сили, които не е допускала, че има.

С Адам е друго. Да си спомням за Адам е равносилно на това отново да го изгубя, а аз не съм сигурна, че мога да го понеса отгоре на всичко останало.

Ким вече ми разказва за операция „отвличане на вниманието“, когато Брук Вега и десетина пъстри пънкари връхлетели болницата. Разказва ми, че преди да стигнат до интензивното, тя толкова се страхувала да не загазят, но щом нахлули в отделението, усетила прилив на въодушевление. А когато пазачът я сграбчил, изобщо не била изплашена.

— Все се питах какво по-лошо може да се случи. Да отида в затвора? Мама да получи истеричен припадък? Да ме накаже за цяла година? — Млъква за малко. — След случилото се днес обаче това е нищо. Дори затворът е фасулска работа в сравнение с това да те изгубя.

Вече разбирам, че Ким ми разказва тази история, за да остана жива. Вероятно не съзнава, че по някакъв странен начин забележката ѝ ме освобождава точно както позволенията на дядо. Знам, че Ким ще се чувства ужасно, ако умра, но освен това се замислям над думите ѝ, над това, че не се страхува, че затворът е нищо в сравнение с това да ме загуби. Така разбирам, че Ким ще се справи. Загубата ми ще ѝ причини болка; такава болка, която отначало не ти изглежда реална, а когато проумееш, че е реална, дъхът ти спира. Вероятно останалата част от последната ѝ година в гимназията ще е отвратителна, понеже

сълзливите съболезнования заради смъртта на най-добрата ѝ приятелка ще я подлудят, а и понеже ние с нея наистина нямаме други близки приятели в училище. Обаче Ким ще се справи. Ще продължи напред. Ще напусне Орегон. Ще отиде в колеж. Ще си има нови приятели. Ще се влюби. Ще стане фотограф, но такъв, че да не ѝ се налага да лети с хеликоптер. И със сигурност ще е по-силна личност заради онова, което е изгубила днес. Имам чувството, че ако човек преживее нещо подобно, ще стане поне малко неуязвим.

Знам, че съм малко лицемерна. Ако е така, не трябва ли да остана? Да преодолея трудностите с войнишко упорство? Може би ако имах някакъв опит, ако се бях сблъскала с повече разруха през живота си, щях да съм по-подготвена. Не че животът ми е бил съвършен. Преживяла съм разочарования, чувствала съм се много самотна, безсилна, гневна и всякакви други противни неща, които всички изпитват. Но поне ми е спестено разбитото сърце. Така и не закоравях достатъчно, за да се справя с онова, с което ще трябва да се справя, ако остана.

Сега Ким ми разказва как Уилоу я спасила от сигурен затвор. Докато ми описва как Уилоу взела в ръце цялата болница, в гласа ѝ долавям възхищение. Представям си, че Ким и Уилоу се сприятеляват, макар да имат двайсет години разлика. Щастлива съм, като ги виждам мислено как пият чай или ходят на кино, все още свързани с невидимата верига на едно вече несъществуващо семейство.

Сега Ким се зае да изрежда всички хора, които в момента са в болницата или са били тук през деня, като ги отмята на пръсти:

— Баба ти и дядо ти, лелите и чичовците ти, братовчедите ти. Адам, Брук Вега и разните там дрънкалници, които дойдоха с нея. Другите от групата на Адам: Майк, Фици, Лиз и приятелката ѝ Сара, които са долу в чакалнята, откакто ги изгониха от интензивното. Професор Кристи, която дойде с колата си и остана половината нощ, после си тръгна, за да поспи няколко часа и да си вземе душ, преди ангажимента, който имала сутринта. Хенри и бебето пътуват насам в момента, понеже бебето се събудило в пет часа и Хенри ни се обади и каза, че повече не може да стои въкъщи. Аз и мама — завършва изброяването Ким. — Страхотия. Изгубих им бройката, но бяха много хора. И други се обадиха и изразиха желание да дойдат, но леля ти

Даян ги моли да почакаат, понеже и ние тук вече създаваме достатъчно неприятности. Май има предвид най-вече мен и Адам.

Ким млъква и се усмихва за част от секундата. След това издава смешен шум — нещо средно между прокашляне и прочистване на гърлото. И друг път съм я чувала да го прави: когато събира смелост, когато се готви да скочи от скалите в освежителната вода на реката.

Цялото това изреждане има смисъл — продължава тя. — В момента в чакалнята има двайсетина човека. Някои са ти роднини. Други не са. Но всички ние сме твоето семейство.

Млъква. Привежда се над мен и кичурчета от косата ѝ гъделичкат лицето ми. Целува ме по челото.

— Все още имаш семейство — прошепва.

Миналото лято се случи така, че организирахме у дома тържество по случай Деня на труда. Беше доста натоварено лято. Аз ходих на лагер. След това ходихме в семейната вила на баба в Масачусетс. Почти не видях Адам и Ким през лятото. Родителите ми се оплакваха, че не са виждали Хенри, Уилоу и бебето от месеци. „Хенри каза, че вече прохождала“, отбеляза татко една сутрин. Седяхме в дневната пред вентилатора и се мъчехме да не се разтопим. В Орегон имаше рекордни жеги. В десет часа сутринта вече беше почти трийсет градуса.

Мама погледна в календара.

— Тя вече е на десет месеца. Как лети времето! — Изгледа ни двамата с Теди. — Как изобщо е възможно да имам дъщеря, която тази година завършва гимназия? И кога, по дяволите, малкото ми момченце, се озова във втори клас?

— Не съм момченце — изстреля Теди в отговор, видимо засегнат.

— Извинявай, хлапе, но ако не си родим друго бебе, ти винаги ще си останеш малкото ми момченце.

— Още едно ли? — попита татко с престорена тревога.

— Спокойно, шегувам се... за повечето неща — успокои го мама. — Да видим как ще се почувствам, когато Миа замине за колежа.

— През декември ще стана на осем. А когато стана мъж, ще трябва да ми викате Тед — осведоми ги Теди.

— Нима? — разхилих се и от носа ми пръсна портокалов сок.

— Така ми каза Кейси Карсън — заяви Теди, решително стиснал устни.

Родителите ми и аз изстенахме. Кейси Карсън беше най-добрият приятел на Теди, всички много го харесвахме и смятахме, че родителите му са много мили хора, затова просто не проумявахме защо са кръстили сина си с това нелепо име.

— Е, щом Кейси Карсън казва така — изкисках се аз, а след мен се засмяха мама и татко.

— Какво смешно има? — попита Теди.

— Нищо, дребосък — увери го татко. — От жегата е.

— Днес може ли да пуснем пръскачката? — попита Теди. Татко му обеща да пуснат пръскачката следобед, въпреки молбата на губернатора да пестим вода това лято. Молбата му подразни татко, който заяви, че ние в Орегон търпим дъжда осем месеца годишно и би трябвало да нямаме притеснения, свързани с икономията на водата.

— Естествено, че може — обеща татко на Теди. — Наводни цялата градина, ако искаш.

Теди явно се успокои.

— Ако бебето може да ходи, значи може да мине и под пръскачката. Ще я пуснете ли с мен?

Мама погледна татко.

— Не е лоша идея. Мисля, че Уилоу не е на работа днес.

— Ще си направим барбекю — оповести татко. — Днес е Денят на труда, а печенето на месо на тази жегга със сигурност се брои за труд.

— Освен това фризерът ни е пълен с пържоли от времето, откакто баща ти реши да поръча половин теле — допълни мама. — Така че защо не?

— Може ли и Адам да дойде? — попитах.

— Разбира се — отвърна мама. — Напоследък не го виждаме често този младеж.

— Така е. Групата започна да пробива — осведомих ги. Тогава напредъкът им ме вълнуваше. Искрено и изцяло. Баба съвсем отскоро ми беше пуснала мухата за „Джулиард“, но още не се бях вързала. Не бях решила дали ще кандидатствам. И отношенията ми с Адам още не се бяха усложнили.

— Ако рок звездата иска да сподели един скромнен пикник с реликви като нас — пошегува се татко.

— Ако рок звездата търпи мен, значи ще изтърпи и реликви като вас — отвърнах също с шега. — Смятам да поканя и Ким.

— Колкото сме повече, толкова по-весело ще бъде — възкликна мама. — Ще вдигнем купон като едно време.

— Когато по земята бродели динозаври ли? — попита Теди.

— Точно така — увери го татко. — Когато по земята бродеха динозаври и ние с мама бяхме млади.

Дойдоха двајсетина човека. Хенри, Уилоу, бебето, Адам, който доведе Фици, Ким, която доведе братовчедка, пристигнала на гости от Ню Джързи, плус цяла група приятели на родителите ми, с които не се бяха виждали от цяла вечност. Татко изнесе старото ни барбекю от мазето и цял следобед го търка. Изпекохме пържоли и понеже се намирахме в Орегон, направихме и вегетариански бургери и сандвичи с тофу. Имаше диня, която държахме студена в кофа с лед, и салата, зеленчуците за която бяха купени от фермата за екологични продукти, която бяха основали приятели на мама и на татко. Двете с мама изпекохме три пая с боровинки, собствено ръчно набрани от мен и от Теди. Пиехме пепси от старомодните бутилки, които татко откри в стар магазин в провинцията и се кълна, че бяха по-вкусни от кутийките. Може би се дължеше на факта, че е адски горещо или понеже организирахме партито в последния момент, или понеже всичко е по-вкусно на грила, но това беше едно от онези угощения, които знаеш, че ще останат незабравими.

Когато татко пушна пръскачката за Теди и за бебето, всички останали също решиха да минат под струите. Оставихме я пузната толкова дълго, че кафеникавата трева се превърна в хлъзгава локва и аз се зачудих дали губернаторът няма лично да пристигне и да ни нареди да изключим пръскачката. Адам ме гъделичкаше, смеехме се и обикаляхме моравата. Беше толкова горещо, че не си направих труда да се преоблека със сухи дрехи, а просто отивах да се намокря отново, когато се изпотях прекалено. Към края на деня лятната ми рокля беше станала корава. Теди си беше свалил ризата и целият беше омазан с

кал. Татко му каза, прилича на едно от момчетата от „Повелителят на мухите“^[1].

Когато започна да се стъмва, повечето хора си тръгнаха, за да гледат фойерверките в университета или за да послушат концерта на група „Озуолд Файв—0“ в града. Остана малка група, в която бяха Адам, Ким, Уилоу и Хенри. Когато се поразхлади, татко запали огън на моравата и си пекохме бонбони маршмелоу. След това се появиха музикалните инструменти. Барабанът на татко от къщи, китарата на Хенри от колата му, резервната китара на Адам от моята стая. Всички свиреха заедно и пяха: песни на татко, песни на Адам, стари песни на „Клаш“, стари песни на „Уайпърс“. Теди танцуваше край нас и русата му коса отразяваше златистите пламъци. Помня как наблюдавах всичко, усещах онзи гъдел в гърдите и си казвах: ето това е щастието.

В един момент татко и Адам престанаха да свирят и ги видях да си шепнат за нещо. Влязоха вътре, уж за да си вземат още бира. Но когато се върнаха, носеха виолончелото ми.

— О, не, няма да изнасям концерт — заявих.

— Не искаме да изнасяш концерт — каза татко. — Искаме да свириш с нас.

— Няма да стане.

От време на време Адам се опитваше да ме подмами на „джам сешън“ с него и аз винаги отказвах. Напоследък на шега предлагаше да си правим дуети на „въздушна китара“ и „въздушно виолончело“ и аз не бях склонна да се съглася на нищо повече.

— Защо не, Миа? — попита Ким. — Не си чак такъв сноб по класическата музика.

— Не е заради това — възразих и изведнъж изпаднах в паника. — Просто двата стила не си пасват.

— Според кого? — попита мама с извити вежди.

— Да бе, човек не би допуснал, че си падаш по музикалната сегрегация — пошегува се Хенри.

Уилоу завъртя отчаяно очи заради Хенри и се обърна към мен.

— Красавице, моля те, отдавна не съм те чувала да свириш — помоли се тя, люлеейки бебето на ръце, за да го приспи.

— Хайде, Мий — подкани ме Хенри. — Тук си сред свои.

— Абсолютно — подкрепи го Ким.

Адам хвана ръката ми и стисна вътрешната страна на китката ми с пръсти.

— Направи го заради мен. Наистина ми се иска да посвирим заедно. Само веднъж.

Понечих да поклатя глава и да заявя за пореден път, че челото ми няма място на джам сешън и изобщо в света на рока и на пънка. Обаче тогава погледнах към мама, която ми се подсмиваше предизвикателно, и към татко, който почукваше лулата си и си придаваше небрежен вид, за да не ми оказва натиск, и към Теди, който подскачаше нагоре-надолу (макар че според мен просто се беше надумкал с бонбони, не че толкова искаше да ме чуе как свиря), към Ким, Уилоу, Хенри, които се взираха в мен с наистина сериозни погледи, и към Адам, който винаги, когато свирех, изглеждаше горд и изпълнен с благоговение. И малко се уплаших да не би да се изложя, да не успея да се впиша, да представя лошо изпълнение. Но всички ме гледаха толкова настойчиво и толкова искаха да се включа, че явно най-лошото възможно нещо не беше изпълнението ми да се окаже слабо.

Затова свирех. И макар че сигурно не бихте ми повярвали, челото не звучеше никак лошо с всичките онези китари. Всъщност звучеше направо удивително.

[1] Роман алегория от британския писател Уилям Голдинг, издаден през 1954 г. и превърнал се в класика на британската литература и в бестселър. — Б.пр. ↑

7,16 Ч.

Сутрин е и вътре в болницата утрото е друго — шумолят чаршафи, проясняват се погледи. В някои отношения болницата изобщо не заспива. Светлините стоят включени, медицинските сестри остават будни, но макар навън да е още тъмно, разбираш, че нещата се разбуджат. Лекарите се връщат, повдигат безцеремонно клепачите ми, осветяват ме с фенерчетата си и си нахвърлят някакви бележки смръщени, като че ли съм ги разочаровала.

Вече пет пари не давам. Изморих се от всичко това, а и то скоро ще свърши. Социалната работничка също се върна. Май не е успяла да се наспи. Очите ѝ все още са натежали, къдравата ѝ коса е чорлава. Чете картоната ми и слуша какво ѝ съобщават медицинските сестри за моята пълна с премеждия нощ, а от това умората ѝ сякаш още повече нараства. Върнала се е и сестрата със синьо-черната кожа. Поздравява ме и ме уверява, че много се радва да ме види отново тази сутрин, твърди, че си е мислила за мен през нощта и се е надявала да ме завари тук. После забелязва петното от кръв на одеялото ми, цъква с език и бързо отива да донесе ново одеяло.

След като Ким си тръгна, нямах други посетители. Май нямаше повече хора, пред които Уилоу да лобира за мен. Питам се дали сестрите са запознати с тази работа по вземането на решение. Сестра Рамирес със сигурност знаеше. Смятам, че и сестрата, която се грижи за мен сега, също знае, след като ме поздравява, че съм преживяла нощта. Уилоу вероятно също знае, съдейки по начина, по който ми изпраща всички тук. Сестрите много ми харесват. Дано да не приемат решението ми лично.

Толкова съм изтощена, че не мога дори да мигна. Просто въпрос на време е и част от мен се пита защо отлагам неизбежното. Знам защо. Чакам Адам да се върне. Струва ми се, че го няма от цяла вечност, но вероятно е било не повече от един час. Пък и нали ме помоли да почакам, така че ще почакам. Това поне мога да направя за него.

Очите ми са затворени, затова го чувам, препи да го видя. Чувам хрипливите бързи движения на дробовете му. Задъхан е, все едно е пробягал маратон. След това усещам мириса на потта му, мирис на чисто и на мускус, който бих си сложила в шишенца и бих слагала като парфюм. Отварям очи. Адам е затворил своите. Но клепачите му са подути и подпухнали — досещам се какво е правил. Затова ли се махна? За да си поплаче, без да го виждам?

Той не сядна на стола, а се стоварва на него като купчина дрехи на пода в края на дълъг ден. Закрива лицето си с ръце и си поема дълбоко въздух, за да се успокои. След малко отпуска ръце в скута си.

— Само чуй — казва с глас, който прозвучава като шрапнел.

Вече отварям широко очи. Надигам се колкото мога. И се заслушвам.

— Остани. — След тази едничка дума гласът на Адам секва, но той овладява емоцията си и продължава: — Нямам думи какво те сполетя. Ужасно е, обаче има за какво да живееш. Нямам предвид себе си. Аз просто... не знам. Може би дърдорях глупости. Знам, че съм в шок. Знам, че не съм успял да осмисля случилото се с родителите ти, с Теди... — Когато произнася името на Теди, гласът му одрезгавява и по лицето му се спуска лавина от сълзи. „Обичам те“, казвам си.

Чувам го как поема големи глътки въздух, за да се успокои. После продължава:

— Единственото, за което си мисля, е колко скапано би било животът ти да свърши тук и сега. Съзнавам, че животът ти и бездруго вече е пълна каша, каквото и да стане с теб сега. Не съм толкова глупав, за да си въобразявам, че мога да променя това, че изобщо някой би могъл. Обаче не мога да приема мисълта, че ти няма да остарееш, да имаш деца, да отидеш да учиш в „Джулиард“, да свириш на виолончело пред огромна публика, та тръпки да ги побият, както ме побиват мен всеки път, когато те видя да вдигаш лъка, всеки път, когато ми се усмихнеш. Ако останеш, ще направя каквото поискаш. Ще напусна групата, ще дойда с теб в Ню Йорк. Но ако искаш да се махна, и това ще направя. Говорих с Лиз и тя смята, че сигурно за теб ще е твърде болезнено да се върнеш към предишния си живот, че може би ще ти е по-лесно да ни заличиш. Би било ужасно, но ще го понеса.

Ще те изгубя така, ако не те изгубя днес. Ще те пусна да си отидеш. Ако останеш.

Значи Адам ме пуска. Риданията му избухват и се посипват като юмруци по болезнена плът.

Затварям очи. Запушвам ушите си с ръце. Не мога да гледам това. Не мога да слушам.

Но в този момент преставам да чувам Адам. Чувам онзи звук, онова тихо ридание, което след миг се превръща в благозвучие. Виолончелото. Адам е поставил слушалки на безчувствените ми уши и слага айпода на гърдите ми. Извинява се, знаел, че това не ми е любимото произведение, но само него успял да намери. Увеличава звука и аз чувам как музиката се носи в утринния въздух. После ме хваща за ръка.

Свири Йо-Йо Ма. Изпълнява *Andante con moto e poco rubato*. Тихото пиано звучи почти като предупреждение. Ето че се включва челото като кървящо сърце. И тогава нещо в мен експлодира.

Седя на масата и закузвам със семейството си, пия горещо кафе, смее се на мустачките на Теди от шоколадови пръчици. Навън вали сняг.

На гробището съм. Три гроба под едно дърво на хълм, от който се вижда реката.

Лежа с Адам, положила глава върху гърдите му, на някакъв песъчлив речен бряг.

Чувам хората да произнасят думата „сирак“ и съзнавам, че говорят за мен.

Разхождам се в Ню Йорк с Ким, а небостъргачите хвърлят сенки по лицата ни.

Държа Теди в скута си, гъделичкам го и той се киска толкова силно, че се катурва.

Седя с виолончелото си, онова, което мама и татко ми подариха след първия ми рецитал. Пръстите ми гаят дървото и ключовете, загладени от допира и от времето. Лъкът ми е застинал в готовност над струните. Гледам ръката си и я чакам да засвири.

Гледам ръката си, обхваната от ръката на Адам.

Йо-Йо Ма продължава да свири, пианото и виолончелото сякаш се изливат в тялото ми, както се изливат различните системи и кръвопреливания. Стремително и бясно се редуват спомените за

живота ми, какъвто беше, мигновени картини за това, какъв ще бъде. Сякаш не успявам да ги догонвам, но те не спират да ме връхлитат и всичко се сблъсква в едно, а аз не издържам повече. Не мога така нито секунда повече.

Ослепителна светкавица, болка, която ме раздира за мъчителна секунда, безмълвен вик от натрошеното ми тяло. За пръв път усещам колко болезнено би било да остана.

Ала в този миг усещам ръката на Адам. Не просто я усещам, наистина я чувствам. Вече не седя, сгушена на стола. Лежа по гръб в болничното си легло, отново съм в тялото си.

Адам плаче и някъде вътре в тялото си аз също плача, понеже най-сетне чувствам. Чувствам не просто физическата болка, а всичко, което съм изгубила, при това толкова дълбоко и катастрофално, че в мен ще зейне същински кратер, който нищо не е в състояние да запълни. Но освен това чувствам всичко, което имам в живота си — тук включвам и онова, което съм изгубила, — както и огромната неизвестност, която бъдещето крие за мен. И това вече ми е прекалено. Чувствата се трупат и има опасност всеки момент да разпорят гърдите ми. Единственият начин да ги преодолея, е да се съсредоточа над ръката на Адам. Вкопчена в моята.

Неочаквано изпитвам нужда да стисна ръката му, както не съм се нуждаела от нищо друго през живота си. Не само той да ме държи, а и аз да откликна. Насочвам цялата си останала енергия към дясната си ръка. Нямам сили и ми е трудно. Най-трудното нещо, което съм правила. Мобилизирам цялата любов, която някога съм изпитвала, призовавам цялата сила, която баба, дядо, Ким, Уилоу и медицинските сестри са ми вдъхнали. Призовавам диханието, с което биха ме изпълнили мама, татко и Теди, ако можеха. Призовавам цялата си сила, съсредоточавам я като лазерен лъч върху пръстите и дланта на дясната си ръка. Представям си как ръката ми гали косата на Теди, как стиска лъка над виолончелото, преплела пръсти с пръстите на Адам.

И стисвам.

Тежко се отпускам назад, несигурна дали изобщо съм успяла да го направя. И какво означава. Дали съм забелязана. Дали има значение.

И тогава усещам как Адам ме стисва по-силно и сякаш държейки ръката ми, държи цялото ми тяло. Сякаш може да ме вдигне от леглото.

И го чувам отривисто да си поема въздух, а после прозвучава и гласът му. За пръв път днес наистина го чувам:
— Миа?

БЛАГОДАРНОСТИ

Няколко човека обединиха усилия за кратко време и направиха романа „Да остана ли?“ възможен. Всичко започна с Джилиан Олдрич, която се разплака (в хубавия смисъл), когато споделях с нея идеята си. Това се оказа доста добър мотив за начало.

Тамара Глени, Елайза Гризуолд, Ким Севчик и Шон Смит отделиха време от напрегнатия си график, за да прочетат първите версии на книгата и да ми дадат толкова нужните насърчения. Обичам ги и им благодаря за тяхната неизменна щедрост и приятелство. Има хора, които ти помагат да запазиш мисълта си бистра. Марджъри Ингол прави това за мен, за което ѝ благодаря и я обичам. Благодаря също на Джейна и на Моше Бейнин.

Сара Бърнс е мой агент в най-истинския смисъл на думата и впряга своята огромна интелигентност, проникателност, страст и топлота да насочва думите, които пиша, към хората, които трябва да ги прочетат. Тя и превъзходната Кортни Гейтуд, и Стефани Кабът сътвориха истински чудеса, що се отнася до тази книга.

Когато се запознах с екипа в „Пенгуин“, имах чувството, че се намирам сред семейството си. Невероятната ми редакторка Джули Строс-Гейбъл дари Миа и семейството ѝ (да не говорим за мен) със загрижеността, вниманието и обичта, на които човек се надява от страна на близките си. Тя е рядкост. Дон Уайзбърг вложи в книгата и сърце, и физическа сила, а служителите от редакторския, търговския, маркетинговия, рекламния и дизайнерския отдел надминаха себе си, за което бих искала да благодаря лично на: Хедър Алегзандър, Скоти Баудич, Лий Бътлър, Мери-Маргарет Калахан, Лайза де Гроф, Ерин Демпси, Джаки Енджъл, Фелиша Фрейзиър, Клистин Джилсън, Ани Хъруиц, Дас Шан Джонсън-Бейкър, Дебора Каплан, Айлийн Крайт, Кимбърли Лобър, Розан Лоър, Стефани Оуенс Лъри, Барбара Маркълс, Кейси Макинтайър, Стив Мелцър, Шанта Нюлин, Мери Реймънд, Емили Ромеро, Холи Рък, Джейна Сингър, Лорънс Тучи, Алисън Веръст, Алан Уайнбаргър, Къртни Уд, Хедър Уд и Лайза Йоскоуиц. И

накрая огромна признателност на местните репортери, които работиха усилено, за да популяризират тази книга. (Ох!)

Музиката е съществена част от историята, а аз черпих вдъхновение от Йо-Йо Ма — чиято кариера ми даде материал за историята на Миа — и от Глен Хансард и Маркета Ирглова, чиято песен „Бавно падам“ съм слушала сигурно повече от двеста пъти, докато работех над книгата.

Благодаря на хората си в Орегон: Грег и Даян Риос, които бяха наши съратници във всичко това. Джон и Пег Кристи, чието великодушие, достойнство и щедрост продължават да ме трогват. Дженифър Ларсън, лекарка, стара приятелка и за късмет лекар от спешното отделение, която ме осветли относно скалата Глазгоу при кома и за други медицински подробности.

На родителите ми, Лий и Рут Форман, на сестра ми Тамар Шамхарт и на брат ми Грег Форман — те са моите мажоретки и най-верни почитатели, които не обръщат внимание на неуспехите ми (поне в професионално отношение) и се радват на успехите ми като на свои собствени (каквито всъщност са). Благодаря също на Карън Форман, Робърт Шамхарт и Дита Тъкър.

Не си бях дала сметка до каква степен тази книга разказва за начина, по който родителите преобразяват живота си заради своите деца. Уила Тъкър ме учи на това всеки ден и понякога ми прощава, когато съм твърде погълната от играта на мисълта си, за да играя с нея.

Без съпруга си Ник Тъкър не бих постигнала нищо. Дължа му всичко.

И накрая поднасям най-дълбоката си признателност на Р. Д. Т. Дж., който ме вдъхновява по най-различни начини и всекидневно ми доказва, че безсмъртието съществува.

НЕЩО ПОВЕЧЕ ЗА КНИГАТА „ДА ОСТАНА ЛИ?“

ДЕЙСТВИТЕЛНАТА ИСТОРИЯ

Живяло някога едно семейство: майка, баща, момченце като Теди и още едно момченце, почти бебе. Един ден навалял сняг. Семейството излязло на разходка с колата. И станала някаква необяснима катастрофа. Случило се нещо безмерно трагично.

Един човек от семейството се вкопчил в живота за по-дълго, но когато новината стигна до мен в другия край на страната, в Ню Йорк, гибелта вече беше пълна. В съзнанието ми обаче се запечата проявеното от онова момченце упорство и последвалото го отстъпление. Дали момченцето е знаело какво е сполетяло другите му близки? Дали е избрало да ги последва?

Някога живяло жизнерадостно семейство от четирима човека. А после вече го нямало. Останали само разбити сърца. Моето и на още много хора.

Остана обаче и още нещо, което просто не можех да проумея извън подмолите на скръбта. Когато приятели от цялата страна се събрахме за спонтанно бдение в онзи град в Орегон, където бяха живели загиналите ни близки, заловихме се да ближем раните си и се втурнахме презглава в пъкъла на своята загуба, а аз намерих яснота, насоки, нравствени ориентири. Как ще ни промени трагедията? Как самите ние ще се променим? Ще се окажем ли на висота, преживявайки не само тяхната смърт, а и собствения си живот? Разядена до кости от печал, изпитах толкова силна мъка, каквато не бях преживявала преди, и открих нещо божествено. Дали загиналите ни приятели ни закриляха отгоре? Или беше Бог?

Разбира се, тази трансцендентна скръб не трае дълго. След нея те обзема тъга и ужасът от загубата те връхлита отново и отново. Реалният живот продължава. И накрая загубата ти добива нормални измерения — тя се превръща в част от ежедневието ти и три-четири години по-късно вече си добре, променен си... Обаче още чуваш гласовете на приятелите си, разказваш истории за тях, мислиш за тях всеки ден. И продължаваш да размишляваш над същите въпроси —

например дали един от тях е избрал да умре, понеже е знаел, че всички останали от семейството му вече ги няма?

Почти седем години по-късно от мъглявината на този въпрос в съзнанието ми се появи една непозната. Казваше се Миа. Беше на седемнайсет години и свиреше на виолончело (нещо съвсем ново за мен, понеже не знаех нищо за този инструмент и почти нищо за класическата музика). Освен това тя нямаше връзка с моите познати. Но още щом я срещнах, разбрах, че ще ме отведе на пътешествие, за да отговори на въпроса, назрявал у мен с години: Какво ще направиш, ако ти се наложи да избираш? Когато започнах да пиша книгата, не знаех какъв ще е отговорът на Миа, но знаех, че решението трябва да бъде нейно и да се основава на фиктивния живот, който аз и тя създавахме заедно.

Често ме питат дали книгата е била наситена със силни емоции и дали ми е било трудно да я напиша. Да, беше наситена със силни емоции. Пиших със сълзи на очи. Но ми беше точно обратното на трудно. Върна се част от онази трансцендентна благодат от дните непосредствено след трагедията. Може би защото създавах образи, донякъде основани на любими приятели, поради което отново потънах дълбоко в техния свят. Сякаш бяха до мен в стаята, докато пишех.

И в известен смисъл наистина беше така. В известен смисъл изобщо не ме бяха напускали. Точно така става, нали? Точно така съумяваме да преодолеем загубата. Защото любовта никога не умира, никога не изчезва, никога не избледнява, стига здраво да си се вкопчил в нея.

Любовта може да те направи безсмъртен.

ВЪПРОСИ КЪМ АВТОРКАТА

Какво ви вдъхнови да напишете историята на Миа?

„Действителната история“ представя причините, но има още много други елементи, които ми оказаха влияние. Единият очевидно е музиката. Винаги съм била страстна почитателка на музиката, затова беше щастлива случайност, че се оказах в колеж в Орегон в средата на 90-те години, когато музикалната сцена в Тихоокеанския северозапад направо се пръскаше по шевовете. Не съм музикант, но много от приятелите ми бяха (включително и онзи, който ми стана съпруг), затова смятам, че този факт наистина послужи като фон за (родения от въображението) града, в който живее Миа, и за музикалния живот, в който участват родителите ѝ и Адам. Освен това за мен музиката, любовта, приятелството и Орегон са взаимосвързани.

Защо виолончело?

Да, странно нали? Нямам представа. Това имам предвид, когато казвам, че Миа се появи в главата ми като напълно формиран образ. И беше виолончелистка. Героинята на последния ми роман беше китаристка, което беше логично. Познавам китаристи. Омъжена съм за такъв. Обаче виолончелисти? Класически музиканти? Нямам представа. Обаче ми се стори уместно за такава кротка и решителна личност. Тя си дойде виолончелистка, а после аз трябваше да науча много за инструмента, за да я представя убедително.

Музиката играе важна роля в романа „Да остана ли?“. Смятате ли, че музиката наистина е способна да формира живота ни и да оказва съществено влияние върху него?

Определено. Не съм специалист по неврология, но музиката вероятно е пряко свързана с онази част на мозъка, която определя емоциите, защото понякога, когато чуя позабравена песен, тя предизвиква не само конкретен спомен, но и ме кара да се чувствам

така, както съм се чувствала в определен момент от живота си. Музиката може да ме развесели, когато съм тъжна, може да събуди чувствата ми, когато се усещам претръпнала. Обичам я във всякакви разновидности: дали ще танцувам, дали ще слушам откачени песни с децата, дали ще потъвам в напевите на мантрите преди часа си по йога, неизменно усещам тръпката. Неслучайно в много култури музиката заема ключово място в редица празненства и важни ритуали. Въздействието ѝ е мощно.

Първата глава незабавно оказва огромно въздействие върху читателите. Трудно ли я написахте?

Първата част на първата глава — когато семейството закусва у дома, всички се шегуват и истински се обичат — написах с огромно удоволствие. Но според мен вие имате предвид сцената на катастрофата. Знаете ли, тази сцена е написана доста дистанцирано и освен това е доста рязка. Искях читателите да се натъкнат на сцената на катастрофата и да бъдат шокирани от нея точно колкото Миа, затова не описах самата катастрофа. Скачам направо от пътуването в колата на последиците от катастрофата. Миа стои на разстояние и е някак безстрастна и на мен ми беше по-лесно да възприема този безстрастен тон, докато пишех тази част. Но по-късно, докато завършвах ръкописа, стана ясно, че трябва да има един, изпълнен с невъобразим ужас, момент за Миа, когато тя осъзнава какво се е случило, след който се откъсва емоционално точно както се е откъснала и физически. Говоря за един кратък абзац, в който тя се оглежда и си казва, че случилото се не може да е реално, че сигурно е сън. Най-болезнената сцена, която написах, бе след като Миа осъзнава, че трагедията е реална и че предишният ѝ живот е приключил. Струва ми се, че беше още по-мъчителна поради факта, че вече бях написала книгата и бях извървяла цялото пътешествие заедно с Миа, така че знаех какво се каня да я принудя да преживее.

Трудно ли успяхте да обрисувате реалистично връзката на Миа и Адам (без да я превърнете в обичайното клише)?

Пиша любовни истории, от които вътрешно ми прималява. Затова ако, докато пиша, цялата навлизам в историята, ако усещам как героите притаяват дъх, значи ми се удава. А ако не става така? Е, тогава възникват проблеми на няколко нива — най-важното е нежеланието ми да пиша любовна история, която не искам да преживея, докато я описвам (кой изобщо иска да преживее любовно клише?). Затова в „Да остана ли?“ преживях любовната история на Миа и на Адам, докато я пишех, харесваше ми какво усещам, следователно връзката им се получаваше. Но ви уверявам, че някои неща ме изненадаха. Когато Адам казва на Миа да свири на него като на инструмент например. Съзнавам, че звучи странно, но отначало самата аз се изненадах от молбата не по-малко от Миа. Това е най-щурото и велико нещо в писането — понякога героят ти измисля неща, които на теб самия никога не биха ти хрумнали.

Имате ли си определено място, на което пишете? Как пишете — в тишина или на музикален фон?

Пиша на бюрото си, което е в семейната ни дневна. Понякога слушам музика, а за тази книга слушах по-често от обичайното. Винаги преди да седна да пиша, си пускам саундтрака на филма „Веднъж“. Песента „Бавно пропадане“ ми въздейства като стимулите на Павлов и ме кара да се заловя за работа. Разплаквах се на нея. Създаваше ми настроение за писане и вече бях готова да действам.

Имате ли любим герой от „Да остана ли?“ и защо ви е любим?

Обичам всичките герои по различен начин. Изпитвам дълбока и майчинска обич към Миа и Теди. Адам в много отношения прилича на съпруга ми Ник (макар че Адам е много по-съвършен), затова много обичам този герой. Мисля, че бащата на Миа притежава възхитителна безмълвна почтеност, а майка ѝ страшно ми допада, задето понякога е такава проклетия. Образът на Ким е смесица от характеристиките на двете ми най-добри приятелки. Ами дядото, мълчаливият старец, който се появява, когато има нужда от него... И медицинските сестри... Не, нямам любим герой.

Пътешествието на Миа е силно емоционално и много хора са чели тази книга със замъглени от сълзи очи. Същото въздействие ли имаше нейното пътешествие и върху вас, докато пишехте романа?

Да. Вероятно там, където хората плачат, докато четат романа, аз съм плакала, докато съм го писала. Написването на тази книга беше съпроводено с много силни чувства.

Миа трябва да вземе наистина трудно решение. Вие самата решителен човек ли сте?

Интересното е, че съм много решителна за големите неща. Да тръгна да пътешествам по света за цяла година? Добре. Да осиновя второ дете? Разбира се. С дреболиите обаче се мотая — например трудно решавам в какъв цвят да боядисам дневната или какво да си поръчам за закуска. Като цяло обаче съм доста решителна.

„Да остана ли?“ предизвика изключително положителна реакция и на критиката, и на блогърите. Очаквахте ли такава реакция?

Не!!! Файлът на първата редакция на ръкописа се казваше „Защо не“. Не защото такова заглавие предвиждах, а понеже не допусках, че книгата е истински жизнеспособна. Въпреки това трябваше да я напиша. Докато пишех, няхах агент, нито договор за издаването ѝ. Написах я, водена от вътрешна убеденост. Вече бях издала две книги, които критиката, читателите и блогърите не приеха възторжено. Затова за мен беше направо невероятно да наблюдавам как тази книга, започнала като въпросителна, вижда бял свят и се радва на топъл прием. В крайна сметка истински важно за мен е мнението на читателите. Това е крайната ми цел. Искам да пиша книги до края на живота си, а читателите трябва да решат дали да го правя.

Черпили ли сте вдъхновение от конкретни автори? Имало ли е писатели, с които сте отраснали?

И досега една от любимите ми книги е „Да убиеш присмехулник“ от Харпър Лий. „Джейн Еър“ е една от най-романтичните книги за мен — коремът ми се свива, когато я чета. Като малка обожавах книгите на Бевърли Клиъри Рамона, а сега, когато ги препрочитам с дъщеря си, ми харесват още повече. В младежките си години обичах Кърт Вонегът. Обаче, освен това чета много не чак толкова, хм, как да кажа, интелектуална проза, например Джаки Колинс и поредицата любовни романи, озаглавена „Сладки сънища“. Според мен няма значение. Ако книгата те кара да четеш, значи е добра.

Правата за филмирането на „Да остана ли?“ са придобити от същата компания, която продуцира „Здрач“ и много хора сравняват вашата книга със „Здрач“. Какво мислите по този въпрос, като се има предвид, че двете книги са много различни?

„Съмит“, компанията, закупила правата и продуцирала „Здрач“, не купи „Да остана ли?“ с надеждата да е поредният „Здрач“. Предлагат се много книги, свързани с паранормалното, ако това търси компанията, а „Съмит“ вече притежава правата за всичките четири книги на „Здрач“. Според мен приликата, която са видели и изтъкнали, е любовната история, докоснала сърцата на читателите, и вероятно книга — или филм, — който може да апелира и към възрастни, и към тийнейджъри. Според мен „Съмит“ свършиха страхотна работа със „Здрач“, затова се радвам, че те купиха „Да остана ли?“. А след като привлякоха Катрин Хардуик като режисьор, съм направо на седмото небе. Според мен тя е невероятна. Притежава вроден усет към тийнейджърите и гениален визуален стил, затова съм изключително щастлива.

Някакви съвети към начинаещите писатели?

Пишете, пишете, пишете. И пак пишете. И четете. Човек поглъща всичко, което чете, независимо дали го осъзнава. Според мен писането е нещо, което овладяваш все по-добре, колкото повече го правиш и колкото повече житейски опит трупаш, за да вдъхновява писането ти. Така че не се тревожете дали ще ви издадат. Единствената

ви грижа трябва да е писането, експериментирането, играта с думите. Както казваше някогашният ми преподавател по журналистика: истинският писател е онзи, който пише.

Издание:

Гейл Форман. Да остана ли

Американска. Първо издание

Коректор: Донка Дончева

Художник на корицата: Стефан Касъров

ИК „Колибри“, София, 2012

ISBN: 978-954-529-990-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.